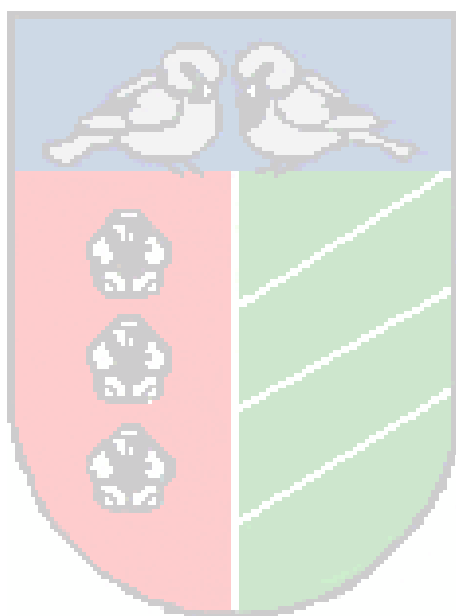

**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY WRÓBLEW
NA LATA 2025-2034**

Opracowanie:

Urząd Gminy Wróblew

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 opracowano w oparciu o materiały źródłowe Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2023 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

 KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY WRÓBLEW	8
1. <i>Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej</i>	8
2. <i>Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej</i>	11
3. <i>Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej</i>	14
4. <i>Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych</i>	17
4.1. <i>Ocena sytuacji Gminy</i>	18
5. <i>Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej</i>	25
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY WRÓBLEW	29
1. <i>Misja i wizja</i>	29
2. <i>Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia</i>	30
3. <i>Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Wróblew</i>	40
4. <i>Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie</i>	44
5. <i>Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań</i>	52
6. <i>System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych</i>	55
7. <i>Ramy finansowe i źródła finansowania</i>	57
<i>Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Wróblew</i>	59
<i>Załącznik 2: Wzór ankiety</i>	132
<i>Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna</i>	133

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2034 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych. Strategia Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategiczych obowiązujących w Gminie Wróblew, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Prace nad Strategią rozpoczęto w maju 2024 roku, kiedy to Wójt Gminy Wróblew podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały nr II/15/24 Rady Gminy Wróblew z dnia 24 maja 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034, w tym trybu konsultacji. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej Gminy, którą pogłębiono podczas badania ankietowego mieszkańców. Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej pozwoliła na zdefiniowanie obszarów problemowych i najważniejszych wyzwań w zakresie powyższych sfer, a także silnych stron jednostki i jej szans. Informacje pogłębiono podczas warsztatów strategicznych, w którym udział wzięli urzędnicy, mieszkańcy oraz władze Gminy. Podczas warsztatów opracowano również misję i wizję Gminy, a także założenia do celów i kierunków działań, których realizacja wpłynie na urzeczywistnienie określonej na 2034 rok wizji. Warsztaty przeprowadzone zostały metodą design thinking polegającą na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy. Efektem tej metody jest wypracowanie niestandardowych rozwiązań i innowacyjne podejście do obecnych wyzwań. Ustalenia oraz rekomendacje w zakresie prowadzenia gminnej polityki przestrzennej omówiono i zdefiniowano na wywiadzie pogłębionym z planowania przestrzennego, w którym wzięły udział osoby odpowiedzialne za inwestycje, gospodarkę przestrzenną oraz ochronę środowiska w Gminie Wróblew. Propozycje zapisów skonsultowano z przedstawicielami władz Gminy i w marcu 2025 roku przygotowano projekt Strategii. Następnie został on poddany konsultacjom społecznym oraz przedłożony Zarządowi Województwa Łódzkiego do opiniowania.

Ważnym elementem prac nad Strategią była partycypacja społeczna. Analiza wyników ankiet wypełnionych przez mieszkańców jest istotnym i integralnym elementem diagnozy strategicznej, a część programową zawierającą cele i kierunki działań współtworzyli uczestnicy warsztatów strategicznych. Projekt Strategii przed przyjęciem został poddany konsultacjom społecznym, aby zweryfikować jego zapisy z oczekiwaniami mieszkańców.

Urząd Gminy Wróblew wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

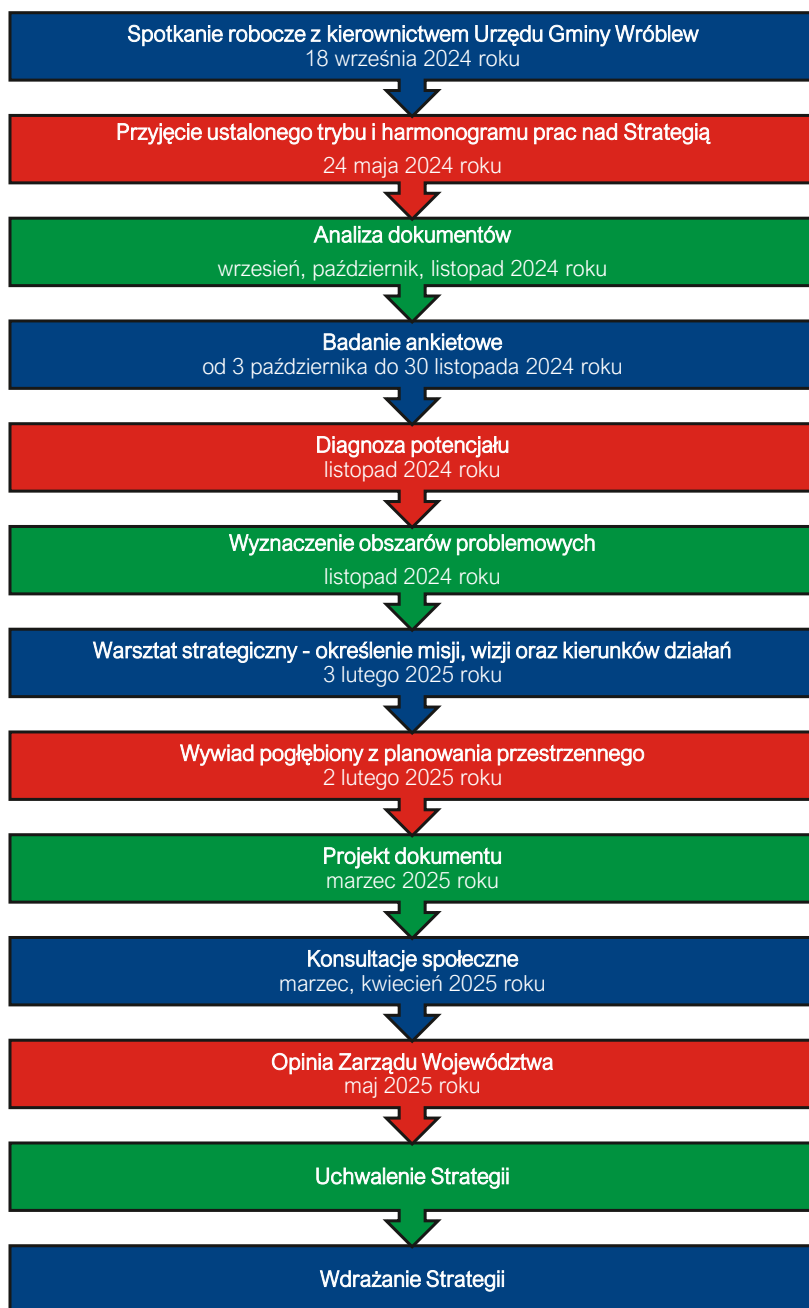
- o Irma Kuznetsova, Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – kierownik zespołu,
- o Iwona Nowacka, Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego – recenzent,

- Nina Jędrusik, Ekspertka ds. Strategii i Rozwoju Lokalnego – koordynatorka projektu,
- Alicja Marjańska, Młodsza Specjalistka ds. Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Bartosz Pluciński, Młodszy Specjalista ds. Strategii i Rozwoju Lokalnego.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategii:

CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY WRÓBLEW

Na podstawie przeprowadzonej Diagnozy sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Wróblew zidentyfikowane zostały najważniejsze potencjały rozwojowe oraz problemy dotyczące Gminy i jej najbliższego otoczenia. Poniższe wyszczególnienie zawiera wnioski w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym opracowane w oparciu o Diagnozę, która stanowi Załącznik nr 1. Wnioski stanowią jedną z podstaw do sporządzenia celów strategicznych i kierunków działań zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej Strategii.

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

- o Gmina Wróblew jest gminą wiejską, położoną w centralnej części powiatu sieradzkiego, w zachodniej części województwa łódzkiego. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi 112,749001 km², co stanowi ok. 7,6% powierzchni powiatu sieradzkiego. Dominującą formę pokrycia i użytkowania terenu stanowią użytki rolne (ok. 83,8% powierzchni Gminy) oraz lasy (ok. 8,8% powierzchni Gminy). Według danych GUS na koniec 2023 roku Gminę Wróblew zamieszkiwało 5 897 osób, co stanowiło ok. 5% ludności powiatu. W tym samym roku gęstość zaludnienia na terenie analizowanej jednostki wyniosła 52,18 os./km². Centrum administracyjne Gminy stanowi miejscowość Wróblew, która zlokalizowana jest w jej wschodniej części.
- o Dominującym typem zabudowy w Gminie jest zabudowa zagrodowa, która koncentruje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Głównym ośrodkiem wielofunkcyjnym Gminy jest miejscowość Wróblew, w której obserwuje się największą koncentrację usług oraz funkcji administracyjnych, kulturowych oraz sportowo-rekreacyjnych. Natomiast we wschodniej części Gminy występuje największy ruch budowlany. Jest to związane z występowaniem na tym terenie słabych klas ziemi rolnych, które nie są atrakcyjne dla rolników, w związku z tym w tych miejscowościach rozwija się zabudowa mieszkaniowa. Ponadto miejscowości te znajdują się w niewielkiej odległości od miasta Sieradz, co umożliwia mieszkańcom m.in. sprawny dojazd do miejsca pracy.
- o Dostępność komunikacyjna jednostki samorządu terytorialnego jest istotnym czynnikiem stanowiącym o atrakcyjności osadniczej oraz usługowo-produkcyjnej Gminy. Gmina Wróblew charakteryzuje się względnie dobrą dostępnością komunikacyjną, ponieważ jej sieć drogową stanowią szlaki o znaczeniu lokalnym (drogi powiatowe oraz drogi gminne) oraz ponadregionalnym (droga krajowa nr 12 relacji Łęknica – Piotrków Trybunalski – Dorohusk oraz droga wojewódzka nr 482 relacji Syców – Bralin – Kępno – Wieruszów – Walichnowy – Lututów – Złoczew – Sieradz – Zduńska Wola – Łask – Dobroń – Pabianice – Łódź).
- o Przez północną część Gminy przebiega magistrala kolejowa relacji Łódź Kaliska – Sieradz – Kalisz – Ostrów Wielkopolski – Wrocław / Poznań. Na terenie Gminy w miejscowości Słomków Suchy zlokalizowana jest stacja kolejowa Sędzice, obsługująca linie pasażerskie. Ze stacji Sędzice podróżni mogą udać się m.in. do Łodzi, Poznania, Warszawy i Ostrowa Wielkopolskiego.
- o Przez teren Gminy Wróblew planowany jest przebieg linii kolejowej nr 85 Sieradz – Kalisz – Pleszew – Poznań, który jest istotnym elementem największego w Europie Środkowo-Wschodniej, wieloletniego programu inwestycyjnego i komunikacyjnego – Centralnego Portu Komunikacyjnego.

- o Świadczony transport publiczny dostępny jest w różnych miejscowościach Gminy, obejmuje miejscowości: Dąbrówka, Dziebédów, Inczew, Kobierzyczo, Sadokrzyce, Sędzice, Smardzew, Słomków Mokry, Słomków Suchy, Tubądzin, Wąglczew, Wróblew.
- o Istotnym uwarunkowaniem dla współczesnego rozwoju jest dostęp do sieci światłowodowej. W 2023 roku 11 gminnych miejscowości było dotknięte wykluczeniem cyfrowym. Wśród miejscowości nieposiadających dostępu do Internetu należy wymienić: Drżążną, Oraczew Mały, Józefów, Tworkowiznę, Rowy, Gęsówkę, Dziebédów, miejscowość Orzeł Biały, Wąglczew Kolonię, Tworkowiznę Oraczewską.
- o Zgodnie z zapisami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, Gmina Wróblew włączona została do Sieradzkiego Rolniczego Obszaru Funkcjonalnego, który razem z Kutnowsko-Skierniewickim Rolniczym Obszarem Funkcjonalnym tworzy Obszar Rozwoju Intensywnego Rolnictwa. Natomiast w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, Gmina została włączona do Obszaru Zielonej Gospodarki.
- o Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią akty prawa miejscowego, które regulują funkcję oraz sposób wykorzystania danego terenu. Do 2024 roku Gmina Wróblew przyjęła 8 MPZP, które pokryły 10,7% jej powierzchni całkowitej. Należy jednak zaznaczyć, że 4 z nich przyjęte zostały przed 2003 rokiem i wymagają aktualizacji.
- o Głównymi ciekami wodnymi znajdującymi się na terenie Gminy są rzeka Myja i rzeka Swędra. Co więcej, na terenie Gminy Wróblew występuje 16 niewielkich zbiorników wodnych, które są wykorzystywane głównie jako stawy rybne, a jednocześnie do celów nawadniania i przeciwpożarowych.
- o Na obszarze Gminy Wróblew istnieją niekorzystne warunki wodne – występuje deficyt wody dla potrzeb rolnictwa. Według Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, w łącznym zestawieniu Gmina jest silnie zagrożona suszą. Kolejnym problem klimatycznym jest zagrożenie powodziowe – wzdłuż rzeki Myja występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi 0,2%, 1% i 10%.
- o Gmina Wróblew nie jest zasobna w złoża kopalin użytecznych, jednak na jej terenie rozpoznane i częściowo eksploatowane są surowce okruczowe – kruszywo naturalne znajdujące się w pagórkach i wzniesieniach morenowych i kemowych.
- o Na terenie Gminy występują następujące formy ochrony przyrody: Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz 17 pomników przyrody. Co więcej, w południowo-zachodniej części Gminy Wróblew przebiega korytarz ekologiczny „Lasy Kaliskie i Sieradzkie”, choć nie jest on zaliczony do form ochrony przyrody pełni jednak ważną funkcję jako obszar umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami.
- o W Gminnej Ewidencji Zabytków znajduje się 46 zabytków nieruchomych, natomiast do Rejestru Zabytków prowadzonego przez Łódzkiego Konserwatora Zabytków wpisane zostało 17 obiektów. Wśród istotnych obiektów należy wyróżnić m.in.: zespół dworsko-parkowy w Tubądzinie, pałac pochodzący z połowy XIX w. w Inczewie, dwór w Kościerzynie oraz dwór bezstylowy z połowy XIX w. w Chałupie Wielkiej.
- o Istotnym elementem kultury Gminy jest tradycja „wywozin”. Obecnie obrzęd uprawiany jedynie w Kobierzyczu, jednak w innej formie niż tradycyjna – polega na przewiezieniu nowożeńców traktorem na przystrojonych wozach lub przyczepach. Na przyczepie jest

zamontowany baldachim, pod którym siadają młodzi. Kobieta otrzymuje lalkę. Objeżdżają wieś, a na koniec udają się do domu nowożeńców, gdzie odbywa się przyjęcie trwające niekiedy do późnych godzin wieczornych. We wsi jest tyle wywozin, ile jest młodych par, które wstąpiły w ostatnim roku w związek małżeński. Podczas przejazdu robi się wielki hałas wykorzystując do tego puszki, pokrywki, garnki, wiadra.

- o Potencjał do rozwoju turystyki na terenie Gminy zapewnia jej wiejski charakter, który umożliwia rozwój agroturystyki. Na potencjał turystyczny Gminy wpływają również dwa szlaki turystyczne przebiegające przez jej granice: szlak im. Władysława Stanisława Reymonta (szlak pieszo-rowerowy) oraz szlak Sieradzkiej Eski (rowerowy). Do rozwoju turystyki na terenie Gminy Wróblew przyczynia się także Zalew Smardzew. Jest to zbiornik retencyjny powstały w 2012 roku. Jest on jednym ze zbiorników utworzonych w celu gospodarowania wodami, ale ponadto pełni również funkcje rekreacyjne. Zbiornik i jego okolice stały się także miejscem, które przyciąga miłośników sportów wodnych w tym wędkarzy. Jego położenie w pobliżu terenów leśnych i wiejskich sprawia, że jest popularnym miejscem na spacer, odpoczynek na łonie natury oraz organizowanie różnych wydarzeń rekreacyjnych.

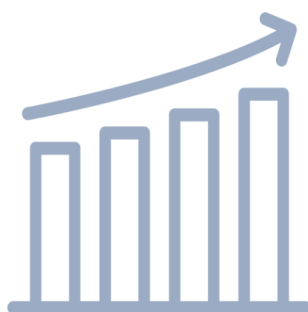
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

- o Jednym z głównych czynników obrazujących atrakcyjność gospodarczą danej jednostki samorządu terytorialnego jest liczba zarejestrowanych na jej terenie podmiotów gospodarczych w systemie REGON. Analiza liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw na terenie Gminy Wróblew na tle powiatu sieradzkiego pozwala na stwierdzenie, że charakteryzuje się ona niskim poziomem przedsiębiorczości. Jednak co istotne Gmina Wróblew na przestrzeni lat 2019-2023 rozwinęła się pod tym względem, a dynamika zmian wyniosła wówczas 121%. Struktura podmiotów gospodarczych działających na jej terenie w podziale na sekcje PKD wskazuje, że lokalny rynek pracy kształtowany jest przede wszystkim przez przedsiębiorstwa związane z handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle (23% wszystkich podmiotów) oraz budownictwem (19% wszystkich podmiotów).
- o Najbardziej znanym przedsiębiorstwem z terenu Gminy jest „Ceramika Tubądzin” Sp. z o.o. Jest ono jednym z najbardziej rozpoznawalnych producentów płytek ceramicznych. Firma jest pionierem produkcji płyt wielkoformatowych w Polsce.
- o Lokalny rynek pracy jest kolejnym z czynników kształtujących potencjał gospodarczy jednostek samorządu terytorialnego. Gmina Wróblew charakteryzuje się niskim udziałem osób bezrobotnych na tle średniej dla gmin województwa łódzkiego oraz powiatu sieradzkiego, który w latach 2019-2023 wyniósł 3,2%.
- o Gmina Wróblew jest gminą z rozwiniętą funkcją rolniczą, która wynika z jej endogenicznych uwarunkowań, wysokiej kultury rolnej oraz tradycji rolniczych. W strukturze użytkowania gruntów dla gospodarstw rolnych na terenie Gminy Wróblew dominują użytki rolne, zajmujące ok. 90, 90% ogółu powierzchni. Z kolei lasy i grunty leśne zajmują ok. 4,28% ogółu powierzchni, a pozostałe grunty – ok. 4,82 %. Należy jednak zaznaczyć, że użytki rolne nie stanowią w całości pól uprawnych, a dzielą się na dalsze podgrupy użytkowe. Tym samym, pod zasiewami znajduje się ok. 83% gruntów rolnych w Gminie, a pozostałe 17% stanowią łąki trwałe, uprawy trwałe, pastwiska trwałe, grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi oraz pozostałe użytki rolne. Co istotne ok. 2/3 ogólnej powierzchni gleb znajdujących się na terenie Gminy Wróblew to gleby o dobrej i średniej klasie bonitacyjnej III i IV. Po 31% powierzchni zasiewów stanowią zboża (głównie pszenica i żyto) oraz rośliny okopowe (ziemniaki, buraki cukrowe). Należy podkreślić, że Gmina słynie z uprawy ziemniaka i kapusty oraz sadownictwa (jabłka).
- o Wpływ na rozwój gospodarczy oraz atrakcyjność inwestycyjną obszaru Gminy ma nie tylko jakość i dostępność dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą, ale również pozostałych sieci i urządzeń technicznych. Zgodnie z danymi GUS w 2022 roku udział korzystających z sieci wodociągowej na terenie Gminy Wróblew kształtował się na poziomie 94,4%, co świadczy o dobrze rozwiniętej infrastrukturze wodociągowej na terenie Gminy Wróblew. W tym samym roku odsetek mieszkańców badanej jednostki posiadających przyłącze do sieci kanalizacyjnej wyniósł jedynie 8%. Niski udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej może prowadzić do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego poprzez emisję zanieczyszczeń płynnych do wód gruntowych oraz gleb, co w rezultacie

może doprowadzić do ich zakwaszenia i degradacji biosfery. Dlatego konieczna jest bieżąca rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej – oprócz jej rozbudowy na terenach siecią nieobjętych i obszarach nowej zabudowy konieczna jest również modernizacja istniejącej sieci i jej urządzeń. W Gminie zauważa się również konieczność budowy i modernizacji infrastruktury służącej zaopatrzeniu mieszkańców w wodę pitną.

- o W 2022 roku odsetek mieszkańców Gminy korzystających z infrastruktury gazowej wyniósł jedynie 2,0%. Podmiotem odpowiedzialnym za rozbudowę i utrzymanie sieci gazowej na terenie Gminy jest Polska Spółka Gazownictwa w Łodzi. W Gminie obserwuje się duże zainteresowanie mieszkańców możliwością przyłączenia do sieci gazowej.
- o Gmina Wróblew przeprowadza inicjatywy środowiskowe, które mają na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, wśród nich należy wyróżnić konkursy w szkołach podstawowych podległych Gminie, wycieczki i zajęcia edukacyjne na stacji przeładunkowej odpadów komunalnych. Ponadto, na imprezie plenerowej „Dni gminy Wróblew” organizowane jest osobne stanowisko poświęcone tematyce segregacji odpadów. Gmina organizuje także „EKO dychę”, czyli biegi po wyznaczonych trasach między farmami wiatrowymi dla każdej kategorii wiekowej (dla seniorów w formie nordic walking).
- o Gmina Wróblew charakteryzuje się korzystnymi warunkami do rozwoju OZE, w szczególności energetyki wiatrowej oraz farm i instalacji fotowoltaicznych. Na terenie Gminy znajdują się 234 mikroinstalacje fotowoltaiczne, których budowa została przez nią dofinansowana, o łącznej mocy 1 407 kW. W Studium wyznaczono tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z możliwością lokalizacji turbin wiatrowych, a ponadto Gmina regularnie poszukuje zewnętrznych źródeł finansowania, dzięki którym możliwe jest dofinansowanie mieszkańcom części kosztów inwestycji dot. OZE. Dodatkowo planowana jest termomodernizacja budynków strażnic w Rowach i Oraczewie.
- o Aspekt finansowy Gminy Wróblew należy ocenić jako dobry. Na przestrzeni lat 2018-2023 dochody ogółem jednostki charakteryzowały się corocznym wzrostem, a w przeliczeniu na 1 mieszkańca od 2022 roku były one wyższe od średniej dla gmin powiatu sieradzkiego i województwa łódzkiego. Należy jednak zaznaczyć, że wraz ze wzrostem dochodów odnotowano sukcesywny wzrost wydatków ogółem Gminy, które nie przekraczały jednak jej dochodów. Wyjątek stanowił rok 2018 i 2023 rok, kiedy wydatki ogółem przewyższyły dochody ogółem o kolejno ok. 5,5 mln zł i ok. 90 tys. zł. Analizując strukturę dochodów Gminy dostrzec można, iż największy udział w ostatnich latach posiadały dotacje, których średni udział kształtował się na poziomie 41% wszystkich dochodów budżetowych. Biorąc pod uwagę z kolei dochody podatkowe Gminy Wróblew zaobserwowano, że najważniejszymi źródłami jej dochodów były: udział w podatku od osób fizycznych (PIT), podatek od nieruchomości oraz podatek rolny. Analizując strukturę wydatków Gminy Wróblew w latach 2018-2023 zaobserwowano, że największy średni udział wydatków w tym okresie dotyczył następujących działów: Dział 801 – Oświata i wychowanie (ok. 30% wszystkich wydatków), Dział 855 – Rodzina (ok. 16%), Dział 600 – Transport i łączność (ok. 13%), Dział 750 – Administracja publiczna (ok. 9%), Dział 900 – Gospodarka

komunalna i ochrona środowiska (ok. 8%) oraz Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (ok. 7%). Co istotne od 2021 rok wydatki inwestycyjne Gminy Wróblew zaczęły znacząco wzrastać, przy czym w 2023 roku osiągnęły swoją rekordową wartość i stanowiły 50,2% wydatków ogółem. Wzrost wydatków inwestycyjnych w tych latach związany był przede wszystkim z dotacjami Polskiego Ładu. Kluczową kwestią jest również obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Wróblew, który pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań finansowych w kolejnych latach.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

- Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2023 roku Gminę Wróblew zamieszkiwało 5 897 osób, co stanowiło 5% ludności powiatu sieradzkiego. W tym samym roku gęstość zaludnienia na jej terenie wyniosła 52,2 os./km².
- Analizując liczbę ludności w Gminie Wróblew w latach 2019-2023, zauważyć można, że charakteryzuje się ona tendencją spadkową. Dynamika zmian w tym okresie wyniosła 99,3%, co świadczy o postępującym odpływie ludności z terenu badanej jednostki. Liczba ludności kształtowana jest poprzez względne tj. przyrost naturalny oraz saldo migracji. Wartość przyrostu naturalnego w Gminie wyniosła -5,42, dodatkowo, średnia zmiana wskaźnika od 2019 roku w Gminie Wróblew wyniosła -0,90, co świadczy o stopniowym pogłębianiu się niekorzystnego trendu demograficznego. Co zadawalające wartość wskaźnika salda migracji w Gminie w 2023 roku wyniosła 1,86. Świadczy to o atrakcyjności Gminy do zamieszkania. Na teren Gminy przeprowadzają się głównie mieszkańcy z Sieradza, którzy w wyniku suburbanizacji szukają miejsca bliżej natury, z dala od miasta, jednocześnie z dobrą dostępnością komunikacyjną do ośrodka miejskiego. Zauważalne jest to przede wszystkim w miejscowościach sąsiadujących z miastem tj. Drążna, Józefów, Charłupia Wielka, Smardzew, Wróblew oraz Kościerzyn, w których dostrzega się więcej wydawanych decyzji o warunkach zabudowy niż w pozostałych miejscowościach. Atrakcyjność Gminy do zamieszkania może się dodatkowo zwiększyć, ze względu na plany przebudowy linii kolejowej w ramach projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego.
- Kluczowym czynnikiem mającym wpływ na sytuację demograficzną Gminy jest udział mieszkańców w wieku 25-34 lat w ludności Gminy ogółem oraz liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym w Gminie. Te grupy wiekowe w znacznym stopniu determinują sposób rozwoju jednostki samorządu terytorialnego.
- W Gminie Wróblew nie funkcjonują placówki świadczące opiekę nad dziećmi do lat 3. Z kolei opieka przedszkolna realizowana jest przez jedno przedszkole publiczne oraz 3 oddziały przedszkolne. W latach 2019-2023 udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym znacznie się zmienił. Całym badanym okresie udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Wróblew był niższy od średniej dla gmin powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego. Zauważa się zatem konieczność rozwoju usług przedszkolnych na terenie badanej jednostki, które umożliwią zwiększenie liczby dzieci objętych opieką, a także szybszy powrót młodych rodziców na rynek pracy.
- Na terenie Gminy Wróblew funkcjonowały cztery publiczne szkoły podstawowe: SP w Słomkowie Mokrym (102 uczniów), SP im. Tadeusza Kościuszki w Wąglczewie (53 uczniów), SP im. Władysława Stanisława Reymonta w Charłupii Wielkiej (123 uczniów) oraz Szkoła Podstawowa we Wróblewie (150 uczniów) w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego we Wróblewie. Wszystkie szkoły z terenu Gminy w roku szkolnym 2023/2024 zapewniały swoim uczniom dostęp do obiektów sportowych, szafek, świetlicy oraz wsparcia psychologa. Żadna ze szkół nie prowadziła klas dwujęzycznych, sportowych ani integracyjnych. W większości przypadków uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Wróblew osiągnęli wyższe wyniki ze wszystkich części egzaminu ósmoklasisty w

porównaniu do średniej dla powiatu oraz województwa. Jedyne wyjątki w latach 2022-2024 to wyniki z części dot. j. angielskiego w 2022 oraz 2023 roku. Pozytywnym aspektem jest też to, że średni wynik z angielskiego w Gminie z każdym rokiem rósł i osiągnął poziom 70% w 2024 r.

- o Podmiotami realizującymi zadania w zakresie kultury w Gminie Wróblew, których organem prowadzącym jest Gmina, są: Gminny Ośrodek Kultury we Wróblewie oraz Gminna Biblioteka Publiczna we Wróblewie. Gminny Ośrodek Kultury prowadzi działalność kulturalną polegającą na rozwoju i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców. Celem nadrzędnym jest pozyskiwanie i przygotowywanie środowiska do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia jej wartości. W budynku GOK-u odbywają się zajęcia plastyczne, muzyczne, nauka śpiewu, nauka tańca, gry na instrumentach oraz od września 2024 roku najmłodsi mają możliwość brania udziału w zajęciach z robotyki. Gminny Ośrodek Kultury współpracuje z OSP, Kołami Gospodyń Wiejskich oraz organizacją emerytów i rencistów. Natomiast głównym celem działalności Gminnej Biblioteki Publicznej, jest promocja czytelnictwa, organizacja zajęć kulturalno-oświatowych, a także działalność informacyjna. Księgozbiór Biblioteki liczy łącznie ponad 22 tys. woluminów. Z Biblioteki korzysta 440 czytelników. Dodatkowo GBP organizuje m.in. spotkania klubu bibliotecznego, zajęcia na seniorów oraz zajęcia okazjonalne m.in. joga. Upowszechnianie kultury fizycznej oraz sportu w Gminie Wróblew stanowi efekt działalności funkcjonujących na jej terenie pięciu klubów sportowych, w których mieszkańcy mają możliwość trenowania piłki nożnej. Bazę kulturalno-sportową Gminy tworzy 10 obiektów. Największy odsetek z nich stanowiły boiska sportowe (50%) oraz hale sportowe (30%). Na terenie badanej jednostki zlokalizowane są również dwie instytucje kultury, które znajdują się we Wróblewie. Wszystkie obiekty charakteryzowały się stanem dobrym, przy czym większość z nich była nowopowstałymi przestrzeniami.
- o W Gminie funkcjonuje 17 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, z czego jednostki OSP w Kobierzycu, Oraczewie, Słomkowie Suchym i Wróblewie ujęte zostały w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, w związku z czym ich rejonem operacyjnym chronionym jest powiat sieradzki. Wszystkie gminne jednostki OSP współpracują z Gminą Wróblew poprzez zabezpieczanie wydarzeń organizowanych na jej terenie. W związku z tym, zauważa się potrzebę wsparcia i wyposażania jednostek OSP.
- o Gmina Wróblew jest członkiem stowarzyszeń oraz związku międzygminnego: Lokalna Grupa Działania „Ziemia Wieluńsko-Sieradzka”, Łódzkiego Stowarzyszenia Samorządowego „pomagaMY” oraz Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”. Członkostwo w tych stowarzyszeniach oraz związku międzygminnym zwiększa możliwości współpracy z innymi gminami.
- o Podstawową opiekę zdrowotną w Gminie zapewnia Przychodnia Hipokrates we Wróblewie, która posiada swoją filię zlokalizowaną w Charlupi Wielkiej. Ponadto, na terenie Gminy znajduje się również Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej NOWA-MED, który jest poradnią stomatologiczną. Oferta placówek nie jest wystarczająca dla mieszkańców, w związku z tym zauważa się konieczność rozszerzenia oferty medycznej na terenie Gminy, bądź wsparcie mieszkańców w tym zakresie.
- o Podmiotem świadczącym usługi społeczne na terenie Gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego nadrzędnym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać,

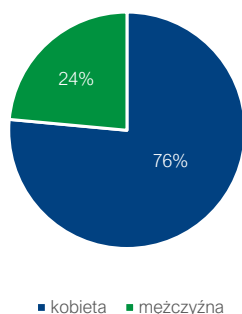
wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Art.2). W 2021 roku w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców Gminę Wróblew zamieszkiwało 172 beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej, jednak w 2023 roku liczba ta wzrosła do 227. W związku tym konieczna jest poprawa systemu usług społecznych na terenie Gminy.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

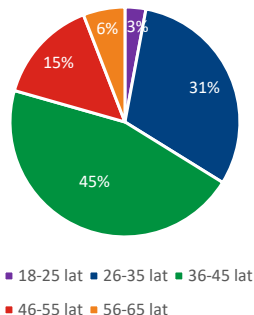
W celu zdiagnozowania stanu społeczno-gospodarczego Gminy Wróblew przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród mieszkańców. Odpowiedzi na poszczególne pytania udzielać można było poprzez kwestionariusz on-line. Badanie było anonimowe, a udział dobrowolny dla wszystkich zainteresowanych. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców oraz interesariuszy Gminy Wróblew na temat jakości życia na jej obszarze oraz określenie priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Ankietowani odpowiadali na pytania z zakresu wielu obszarów funkcjonowania Gminy, a poruszane tematy dotyczyły społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury.

Respondenci składali odpowiedzi od 3 października do 30 listopada 2024 roku. Łącznie zebrano 68 odpowiedzi. Większą część respondentów stanowiły kobiety (76%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej osób było w przedziale wiekowym 36-45 lat (45%). Wśród odpowiadających, zdecydowaną większość stanowiły osoby pracujące (91%), w tym rolnicy (10% ankietowanych) oraz przedsiębiorcy (15% ankietowanych). Szczegółowe dane na temat ankietowanych przedstawiają poniższe wykresy.

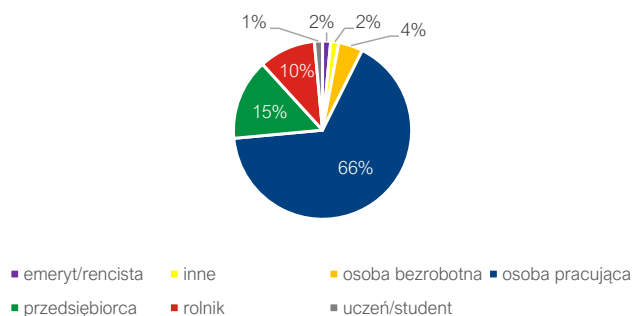
Ryc. 1. Metryczka - struktura płci ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 2. Metryczka - struktura wiekowa ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 3. Metryczka - ankietowani według zatrudnienia

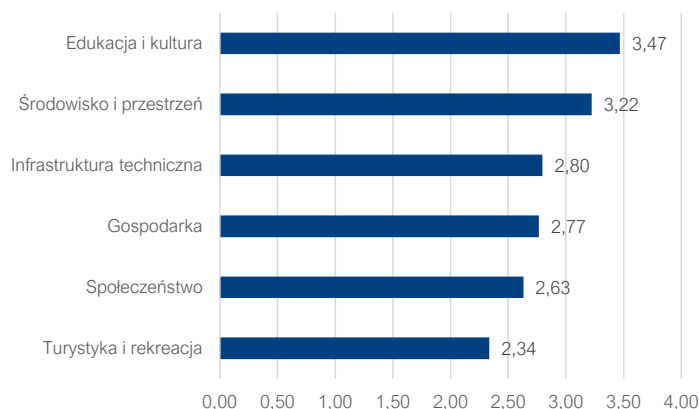
Źródło: opracowanie własne.

4.1. Ocena sytuacji Gminy

W Gminie Wróblew, w skali od 1 do 5, gdzie:

- o 1 – oznacza „bardzo źle”,
- o 2 – oznacza „źle”,
- o 3 – oznacza „dostatecznie/zadawalająco/neutralnie”,
- o 4 – oznacza „dobrze”,
- o 5 – oznacza „bardzo dobrze”,

Mieszkańcy najkorzystniej oceniają sytuację i działania gminy w zakresie edukacji i kultury – choć i tak średnia ocen dla tego obszaru wyniosła 3,47, więc jest zaledwie „zadawalająca”. Z kolei najmniej korzystnie oceniony został obszar turystyki i rekreacji – średnia ocen dla tego obszaru to 2,34 oraz społeczeństwa (2,63). Średni wynik dla Gminy Wróblew we wszystkich badanych kategoriach wyniósł 2,87, co oznacza, że poszczególne aspekty większości ocenione zostały jako zadawalające (neutralnie) lub złe.

Ryc. 4. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Społeczeństwo

W obszarze społeczeństwa mieszkańcy najlepiej ocenili dostępność budynków administracji publicznej – średnia ocen to 3,72. Na podobnym poziomie oceniono również usługi świadczone przez Urząd Gminy (3,61), a także bezpieczeństwo publiczne (3,49). Natomiast najniżej oceniono dostęp do żłobków/klubów malucha (1,65), jakość opieki żłobkowej (1,85) oraz dostęp do specjalistycznej opieki medycznej ze średnią ocen 1,86.

Tab. 1. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze społeczeństwo

aktywność mieszkańców na rzecz Gminy (np. wolontariat, partycypacja, inicjatywy oddolne)	2,40
skuteczność działania pomocy społecznej	3,02
dostęp do podstawowej opieki medycznej	3,08
dostęp do specjalistycznej opieki medycznej,	1,86
możliwość zapewnienia dojazdu do specjalistycznej opieki medycznej poza teren Gminy	1,98

dostęp do żłobków/klubów malucha	1,65
jakość opieki żłobkowej	1,85
wsparcie osób starszych (DPS, Kluby Seniora)	2,50
wsparcie osób niesamodzielnych (m.in. opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, asystent rodziny)	2,41
zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy	3,61
bezpieczeństwo publiczne	3,49
dostępność budynków administracji publicznej	3,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Gospodarka

W obszarze gospodarki najlepiej ocenionym przez mieszkańców aspektem była dostępność usług na terenie gminy – średnia ocen to 4,02. Ocenę zadowalającą otrzymały perspektywy rozwojowe działalności rolniczej (3,23) oraz atrakcyjność inwestycyjna Gminy (3,20). Z kolei najniżej ocenionymi aspektami były połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami (2,03) oraz funkcjonowanie transportu zbiorowego (2,04).

Tab. 2. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze gospodarka

atrakcyjność inwestycyjna	3,20
możliwość uzyskania zatrudnienia	2,30
możliwości zawodowe dla osób z wyższym wykształceniem	2,16
warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej	3,02
funkcjonowanie transportu zbiorowego	2,04
połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,03
dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)	4,02
perspektywy rozwojowe działalności rolniczej	3,23
konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	2,90

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Infrastruktura techniczna

W obszarze dotyczącym infrastruktury technicznej najlepiej ocenionym przez mieszkańców aspektem była dostępność sieci wodociągowej – średnia ocen to 3,69. Z kolei najniżej oceniono dostępność sieci gazowej, dla której średnia ocen wyniosła 2,20.

Tab. 3. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze infrastruktura techniczna

stan dróg	3,25
mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp)	2,50
bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	2,42
dostępność/jakość sieci wodociągowej	3,69
dostępność/jakość sieci kanalizacyjnej	2,44
dostępność/jakość sieci gazowej	2,20
dostęp do szerokopasmowego Internetu	3,09

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Środowisko i przestrzeń

W obszarze dotyczącym środowiska naturalnego oraz przestrzeni mieszkańcy najlepiej ocenili system odbioru odpadów – średnia ocen to 3,78. Wysoko oceniono również ofertę działań wspierających ochronę środowiska (3,60) oraz rozwój odnawialnych źródeł energii (3,58). Z kolei najniżej oceniono infrastrukturę melioracji szczygółowej, dla której średnia ocen wyniosła 2,59.

Tab. 4. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze środowisko i przestrzeń

estetyka (czystość na obszarach publicznych)	3,35
jakość powietrza	3,51
oferta w działaniach wspierających ochronę środowiska (np. dofinansowania do wymiany źródeł ciepła)	3,60
czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	3,23
infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)	2,59
dostępność terenów zieleni (parków, skwerów, zieleniców, zadrzewień ulicznych, lasów)	2,86
czystość terenów zieleni (parków, skwerów, zieleniców, zadrzewień ulicznych, lasów)	3,13
świadomość ekologiczna mieszkańców	2,61
system odbioru odpadów	3,78
efektywność zagospodarowania przestrzeni (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)	2,92
walory środowiska przyrodniczego	3,52
rozwój odnawialnych źródeł energii	3,58

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Turystyka i rekreacja

W obszarze turystyki i rekreacji mieszkańcy najlepiej ocenili poziom bazy sportowo-rekreacyjnej – średnia ocen to 3,03. Równie wysoko oceniono również wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych ze średnią ocen 3,02. Natomiast najniżej ocenionymi przez mieszkańców aspektami był system ścieżek rowerowych (1,87), jakość istniejących ścieżek pieszo-rowerowych (1,95), a także działania promocyjne (2,02).

Tab. 5. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze turystyka i rekreacja

atrakcyjność turystyczna	2,67
poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	3,03
poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (m.in. szlaki turystyczne, miejsca noclegowe)	2,24
poziom bazy gastronomicznej	2,37
wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,02
system ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwość traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)	1,87
jakość istniejących ścieżek pieszo-rowerowych	1,95
oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci	2,50
oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży	2,08
oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych	2,05
oferta spędzania wolnego czasu dla seniorów	2,22
działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	2,02

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Edukacja i kultura

W obszarze edukacji i kultury mieszkańcy najwyżej ocenili dostęp do edukacji w szkołach podstawowych – średnia ocen to 4,21. Wysoko ocenionymi aspektami były również jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (4,00) oraz dostęp do edukacji przedszkolnej (3,88). Natomiast najniżej oceniono: działalność świetlic wiejskich (2,36), dodatkową ofertę w szkołach (2,81) oraz jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych (3,03).

Tab. 6. Ocena poszczególnych aspektów w obszarze edukacji i kultury

dostęp do edukacji przedszkolnej	3,88
jakość edukacji przedszkolnej	3,76

jakość infrastruktury przedszkolnej	3,78
dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	4,21
jakość edukacji w szkołach podstawowych	3,79
jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	4,00
dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)	3,10
jakość edukacji w szkołach ponadpodstawowych	3,83
jakość infrastruktury w szkołach ponadpodstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,76
wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach	3,25
wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach	3,07
dotatkowa oferta (kółka zainteresowań, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach	2,81
organizacja dowozu dzieci do szkół	3,32
jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	3,03
dostęp do obiektów kulturalnych (godziny i dni otwarcia, itp.)	3,20
działalność ośrodka kultury i biblioteki	3,82
działalność świetlic wiejskich	2,36

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Celem podsumowania w poniższej tabeli zestawione zostały najlepiej i najgorzej ocenione elementy w każdym z obszarów.

Tab. 7. Najniżej i najwyżej ocenione aspekty w Gminie Wróblew

Obszar	Najlepiej ocenione	Najniżej ocenione
Społeczeństwo	Dostępność budynków administracji publicznej	Dostęp do żłobków/klubów malucha
Gospodarka	Dostępność usług (np. poczta, bank, fryzjer, sklepy spożywcze)	Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami
Środowisko i przestrzeń	System odbioru odpadów	Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)
Infrastruktura techniczna	Dostępność/jakość sieci wodociągowej	Dostępność/jakość sieci gazowej
Turystyka i rekreacja	Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej	System ścieżek rowerowych (połączenia, ciągłość, możliwość traktowania ich jako alternatywę dla transportu samochodowego)
Edukacja i kultura	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	Działalność świetlic wiejskich

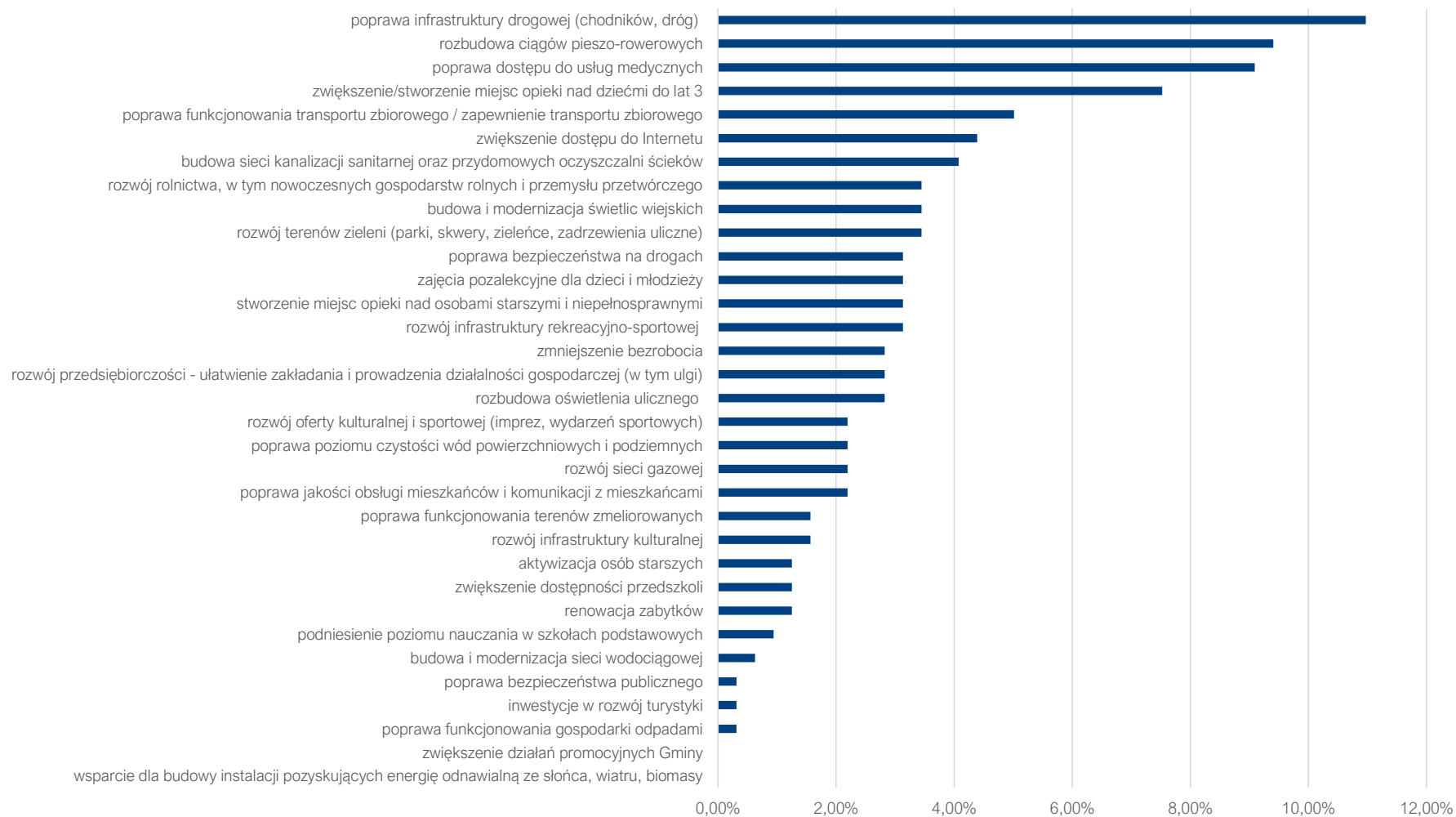
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Pożądane priorytety rozwojowe

W przeprowadzonym badaniu ankietowym należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Wróblew na kolejne lata. Zdecydowanie najczęściej wskazywanymi odpowiedziami były: poprawa infrastruktury drogowej (10,97%), rozbudowa ciągów pieszo-rowerowych (9,40%), poprawa dostępu do usług medycznych (9,09%), zwiększenie/stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (7,52%), poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego (5,02%) oraz zwiększenie dostępu do Internetu (4,39%). Pozostałe kwestie zostały uznane za „priorytetowe” przez mniej niż 20% osób biorących udział w badaniu ankietowym. Szczegółowe zestawienie przedstawia to wykres poniżej. Na przeprowadzonych warsztatach strategicznych opinie uczestników pokrywały się z odpowiedziami ankietowanymi. Gmina podejmować będzie działania na rzecz poprawy wyżej wymienionych kwestii. Zaznacza się, iż usługi zdrowotne nie zawsze są zależne od władz gminnych, jest to ogólnokrajowy problem.

Natomiast najrzadziej wskazywanymi priorytetami było: wsparcie dla instalacji pozyskujących energię odnawialną (0%), zwiększenie działań promocyjnych Gminy (0%), poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami (0,31%), inwestycje w rozwój turystyki (0,31%), poprawa bezpieczeństwa publicznego (0,31%). Szczegóły przedstawia wykres poniżej.

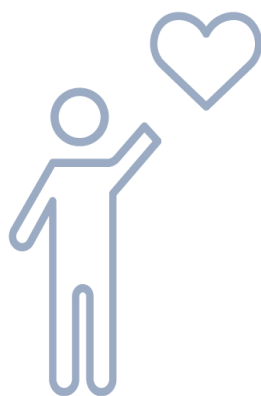
Ryc. 5. Główne priorytety rozwoju Gminy Wróblew

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

W ankiecie pojawiło się także pytanie, o kluczowe **elementy**, z których Gmina może być **dumna**. Wśród najczęściej wskazywanych odpowiedzi należy wymienić:

- Wysoka jakość dróg gminnych,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Szkoły podstawowe na terenie Gminy,
- Obecność odnawialnych źródeł energii.

Ostatnią część ankiety stanowiło uszeregowanie profili Gminy do 2034 według ich ważności. Wyniki jasno wskazują, iż Gminę Wróblew należy rozwijać w kierunku turystycznym, rolniczym oraz mieszkaniowym.

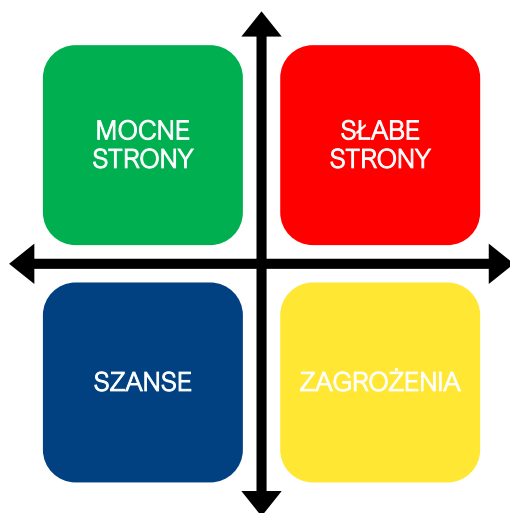
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Podstawowym elementem planowania strategicznego jest ustalenie długofalowych kierunków rozwoju, które pozwolą na wykorzystanie istniejących zasobów i czynników rozwoju. W celu identyfikacji tych zasobów oraz czynników wykorzystano macierz SWOT, będącą częścią analizy SWOT wykorzystywanej w zarządzaniu od lat 60. XX wieku, a obecnie powszechnie stosowanej m.in. w procesie sporządzania strategii rozwoju gmin. SWOT to akronim czterech następujących angielskich słów:

- **S (ang. strengths)** – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **W (ang. weaknesses)** – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **O (ang. opportunities)** – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy;
- **T (ang. threats)** – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy.

Analizę SWOT dla Gminy Wróblew opracowano bazując na:

- o wnioskach zawartych w Diagnozie sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Wróblew,
- o danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Gminy w Wróblew a także ze źródeł zewnętrznych,
- o warsztatów strategicznych oraz wywiadu pogłębianego,
- o wyników badań ankietowych.

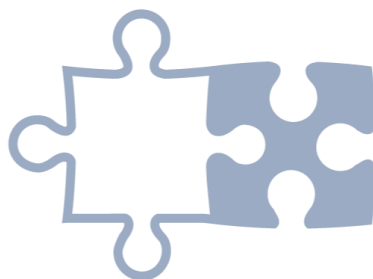

Macierz SWOT dla Gminy Wróblew przedstawia poniższe zestawienie:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Strefa przestrzenna: • lokalizacja na terenie Gminy znaczących szlaków drogowych o znaczeniu ponadregionalnym, tj. droga krajowa nr 12 oraz droga wojewódzka nr 482, • przebieg magistrali kolejowej relacji Łódź Kaliska – Sieradz – Kalisz – Ostrów Wielkopolski – Wrocław / Poznań oraz lokalizacja stacji kolejowej w Sędzicach, umożliwiające podróż m.in. do Łodzi, Poznania, Warszawy i Ostrowa Wielkopolskiego, • realizacja na szeroką skalę inwestycji związanych z OZE (m.in. lokalizacja turbin wiatrowych), • lokalizacja Zbiornika Retencyjnego Smardzew na terenie Gminy, który został utworzony w celu gospodarowania wodami, ale ponadto posiada potencjał do rozwoju terenów rekreacyjnych, • wysoki stopień zwodociągowania Gminy – 94,4%, • systematyczne utrzymywanie sieci melioracyjnych, • względnie dobrze uregulowana gospodarka odpadami oraz funkcjonujący PSZOK na terenie Gminy, • wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, o czym świadczy wzrost udziału odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów z poziomu 34% w 2019 roku do 50% w 2023 roku. Strefa gospodarcza: • dobrze rozwinięty sektor rolniczy, który stanowi jedną z głównych gałęzi gospodarczych Gminy, • działalność na terenie Gminy jednego z największych producentów płytek ceramicznych w Polsce – „Ceramika Tubądzin” Sp. z o.o.,	Strefa przestrzenna: • niewielki stopień pokrycia obszaru Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (ok. 11%), skutkujący realizacją polityki przestrzennej na podstawie decyzji o warunkach zabudowy oraz stwarzający zagrożenie dla ładu przestrzennego, • niski poziom skanalizowania Gminy (8%), stwarzający ryzyko wystąpienia zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb, • niewystarczająca infrastruktura pieszo-rowerowa na terenie Gminy, w tym przede wszystkim brak ścieżek rowerowych, • transport zbiorowy niedostosowany do potrzeb mieszkańców, niedający możliwości dojazdu do pracy lub podstawowych usług w siedzibie gminy i większych pobliskich miejscowości, • zagrożenie wystąpienia zdarzeń drogowych z powodu niedostosowanej infrastruktury drogowej m.in. oświetlenie, chodniki, • niedostateczna liczba terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, • zaniedbana infrastruktura przy szlaku im. Władysława Stanisława Reymonta (szlak pieszo-rowerowy), • niedostatecznie rozwinięta infrastruktura gazowa (2% mieszkańców korzystających z niej), przyczyniająca się do korzystania z mniej ekologicznych źródeł energii, przekładająca się na obniżenie jakości powietrza w Gminie, • infrastruktura sieci wodno-kanalizacyjnej wymagająca modernizacji. Strefa gospodarcza: • niedostateczna liczba terenów inwestycyjnych, spowalniająca rozwój gospodarczy Gminy,

• bogactwo zabytków i dziedzictwa lokalnego, m.in. tradycja „wywozin”, zespół dworsko-pałacowy w Tubądzinie, • korzystne warunki rozwoju rolnictwa zapewnione m.in. poprzez zadawalającą jakość gleb (ok. 2/3 ogólnej powierzchni gleb znajdujących się na terenie Gminy stanowią gleby III i IV klasy bonitacyjnej), • wysoki poziom rozwoju rolnictwa, w zakresie uprawy ziemniaka i kapusty oraz sadownictwa (jabłka), • aktywna promocja Gminy, w szczególności podczas wydarzeń kulturalno-sportowych, • wsparcie rolników ze strony Gminy, w zakresie organizacji szkoleń, • stosunkowo niski poziom bezrobocia – wskaźnik udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2023 roku wynosił 3,0, gdzie dla powiatu sieradzkiego było to 3,7, natomiast dla województwa łódzkiego 3,9, • organizacja Targów Rolniczo-Ogrodniczych w Kościerzynie, które wspierają promocję Gminy Wróblew jako gminy rolniczej. Strefa społeczna: • prężnie działające podmioty tzw. III sektora, w szczególności m.in. Koła Gospodyń Wiejskich oraz Koła Diabetyków, • bogata oferta wydarzeń kulturowo-sportowych, które przyczyniają się do integracji międzypokoleniowej mieszkańców, • nowoczesna, dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa w szkołach podstawowych, • dodatnie saldo migracji – 1,86 w 2023 roku, które przyczynia się do rozwoju mieszkalnictwa w Gminie, w szczególności we wschodniej części Gminy, • aktywna działalność w obszarze kultury poprzez działalność instytucji tj. Gminny	• zanieczyszczenia z rolnictwa, spowodowane problemem z utylizacją niektórych materiałów, • niewykorzystany potencjał zabytków gminnych spowodowany złym stanem tych obiektów, • rozdrobniona struktura własnościowa gospodarstw rolnych, wpływająca na ich potencjał ekonomiczny. Strefa społeczna: • niewystarczająca oferta opieki zdrowotnej, w szczególności trudny dostęp do specjalistów takich jak pediatra czy fizjoterapeuta, • niewykorzystana infrastruktura świetlic wiejskich hamująca integrację społeczną, • niedostatecznie rozwinięta oferta zajęć dydaktyczno-wyrównawczych w szkołach podstawowych, • starzejące się społeczeństwo powodujące wzrost zapotrzebowania na usługi senioralne, • niewystarczająca oferta usług opiekuńczych w Gminie, • stosunkowo niski udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (72,4%) objętych wychowaniem przedszkolnym, w porównaniu do powiatu sieradzkiego (91,1%) oraz województwa łódzkiego (94,9%).
---	---

Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna, które zapewniając zajęcia dla wszystkich grup wiekowych.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Planowana przebudowa linii kolejowej w ramach projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego, a w konsekwencji przyływ nowych mieszkańców oraz stworzenie dla nich bazy mieszkaniowej, - lokalizacja na terenach z korzystnymi warunkami do rozwoju odnawialnych źródeł energii, w szczególności energetyki wiatrowej oraz instalacji fotowoltaicznych, - dalsza współpraca w ramach LGD „Ziemia Wieluńsko-Sieradzka” oraz stowarzyszeń międzygminnych oraz Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” (rozwój gospodarczy, aktywizacja mieszkańców, promocja gminy), - korzystne położenie – bliskość węzła drogowego umożliwiającego wjazd na drogę krajową S8 relacji Kłodzko – Choroszcz, - zmieniające się przepisy prawne w zakresie planowania przestrzennego – przygotowanie Planu Ogólnego może pomóc w uporządkowaniu polityki przestrzennej.	- Ograniczenie produkcji rolniczej spowodowane planowaną budową Kolei Szybkich Prędkości, - rosnąca konkurencja wśród gmin w zakresie pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, - zagrożenia związane z kryzysami międzynarodowymi i globalnymi, które mają bezpośredni wpływ na sytuację gospodarczą kraju, - występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wzdłuż rzeki Myja, - postępujący proces starzenia się społeczeństwa, mogący przełożyć się na brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy, - zwiększenie się skali zjawiska zagrożenia suszą, - pogarszający się stan środowiska naturalnego, zmiany klimatyczne oraz zjawiska ekstremalne.

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY WRÓBLEW

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 została opracowana na podstawie analizy obecnej sytuacji Gminy, wywiadu pogłębionego, badań ankietowych oraz warsztatów strategicznych. Przyjęto holistyczne podejście, uwzględniając zarówno potencjały (strony silne, umożliwiające wykorzystanie szans rozwojowych), jak i problemy (strony słabe, stanowiące zagrożenia dla przyszłego rozwoju Gminy). W trakcie procesu strategicznego, szczególnie podczas warsztatów strategicznych, ustalono **misję** oraz **wizję** Gminy Wróblew, które stanowiły fundament do określenia celów strategicznych i operacyjnych.

Misja jest kluczowym elementem strategii, który określa główne kierunki rozwoju gminy. Koncentruje się na fundamentalnych wartościach, które przyświecają władzom Gminy Wróblew i jej mieszkańcom w procesie rozwoju. Misja wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Jest to ścieżka, którą należy podążać w celu osiągnięcia wizji. Odpowiada na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Co jest naszym priorytetem? Uwzględniając przyjęte założenia misja Gminy Wróblew brzmi następująco:

Gmina Wróblew miejscem:

- otwartym na rozwój,
- przyjaznym mieszkańcom,
- przyciągającym nowych przedsiębiorców,
- szanującym tradycję i kulturę lokalną,
- dbającym o środowisko naturalne.

W procesie powstawania dokumentu istotne było również stworzenie wizji, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji przyjętej strategii rozwoju. **Wizja** ukazuje Gminę Wróblew w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięciu zamierzonych przez władze celów.

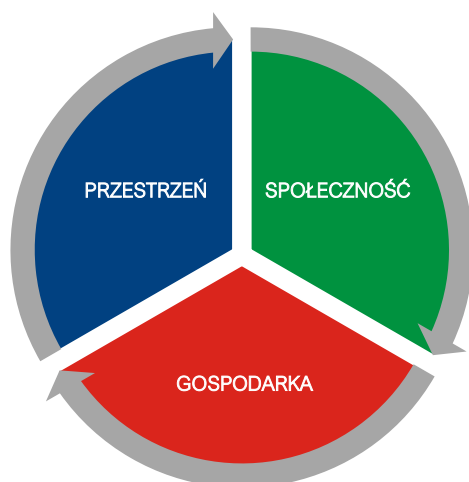
Wizja Gminy obrazuje stan docelowy Gminy w 2034 roku, ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy oraz jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

W 2034 roku Gmina Wróblew to przyjazne i bezpieczne miejsce dla mieszkańców w każdym wieku. Wspiera rolników i przedsiębiorców, stawia ekologię na pierwszym miejscu oraz dysponuje dobrze rozwiniętą infrastrukturą komunikacyjną – Do Nas zawsze trafisz!

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie analizy aktualnej sytuacji Gminy Wróblew, jej aspektów ekonomicznych, społecznych oraz przestrzennych, a także uwzględniając czynniki wewnętrzne i zewnętrzne, określono trzy główne cele strategiczne, które mają być osiągnięte w zgodzie z wizją rozwoju Gminy. W celu realizacji założeń strategicznych, ustalono również cele szczegółowe, nazywane celami operacyjnymi, które stanowią konkretne działania do osiągnięcia

Wyznaczone dla Gminy Wróblew cele strategiczne odpowiadają zdefiniowanym obszarom rozwojowym w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które są od siebie zależne i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Z kolei zadania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej będą podstawą do realizacji zadań w sferze gospodarczej, rozwoju usług społecznych, a także pozytywnie wpłyną na poprawę jakości środowiska przyrodniczego. Cele osiągnięte w ramach sfery społecznej i gospodarczej wpłyną również na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

Poniżej zaprezentowano cele strategiczne wraz z odpowiadającymi im celami operacyjnymi. Realizacja założonych celów będzie kluczowym elementem dla osiągnięcia zakładanych rezultatów rozwoju Gminy Wróblew. Do każdego z celów operacyjnych przyporządkowano również kierunki działań, które wpłyną na możliwość osiągnięcia określonych celów, a także zaproponowano wskaźniki, których analiza pozwoli na monitorowanie stopnia spełnienia zaplanowanych założeń.

WYMIAR PRZESTRZENNY

CEL STRATEGICZNY 1

Przyjazna i atrakcyjna przestrzeń Gminy Wróblew

CELE OPERACYJNE

- 1.1. Zadbana i dobrze zagospodarowana przestrzeń
- 1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura
- 1.3. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości środowiska

WYMIAR GOSPODARCZY

CEL STRATEGICZNY 2

Gmina Wróblew rozwinięta gospodarczo i wspierająca lokalnych rolników

CELE OPERACYJNE

- 2.1. Zrównoważone i innowacyjne rolnictwo
- 2.2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości

WYMIAR SPOŁECZNY

CEL STRATEGICZNY 3

Wysoka jakość życia mieszkańców Gminy Wróblew

CELE OPERACYJNE

- 3.1. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych
- 3.2. Wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży
- 3.3. Zintegrowane społeczeństwo

WYMIAR PRZESTRZENNY

CEL STRATEGICZNY 1

Przyjazna i atrakcyjna przestrzeń Gminy Wróblew

CELE OPERACYJNE

- 1.1. Zadbana i dobrze zagospodarowana przestrzeń
- 1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura
- 1.3. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości środowiska

Odpowiednio zagospodarowana oraz zadbana przestrzeń gwarantuje lepszą jakość życia w jednostce. W związku z czym kluczowym działaniem do podjęcia w Gminie Wróblew jest odpowiednie zagospodarowanie jej przestrzeni. Istotnym krokiem w kierunku osiągnięcia tego celu jest zapewnienie odpowiednich uregulowań dotyczących przestrzeni, dlatego istotne jest posiadanie aktualnych dokumentów planistycznych. Punktem wyjścia do realizacji wszystkich działań powinna być aktualizacja tych dokumentów (aktualizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) oraz dostosowanie systemu planowania przestrzennego do aktualnych wytycznych (opracowanie planu ogólnego). Co więcej, w związku z planowaną budową Kolei Szybkich Prędkości, a co za tym idzie prognozowanym przyływem mieszkańców, istotnym działaniem będzie wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, rozwój odnawialnych źródeł energii czy rozwój terenów zielonych umożliwiający mieszkańcom dostęp do przestrzeni rekreacyjnych. Koniecznym działaniem jest również przywrócenie do życia obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz Rejestru Zabytków, co zapewni estetykę przestrzeni publicznej.

Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na jakość życia mieszkańców w danej jednostce przestrzennej jest bezpieczna i dostępna infrastruktura komunikacyjna oraz techniczna. Na infrastrukturę gminną składają się nowoczesne drogi, bezpieczne i zadbane ciągi komunikacyjne, rozwinięta komunikacja publiczna jak również rozbudowane i utrzymane w dobrym stanie sieci: wodno-kanalizacyjna czy gazowa. Działania mające na celu rozwój powyższych sieci oraz elementów infrastrukturalnych umożliwią wygodne i efektywne korzystanie z usług i zasobów wszystkim mieszkańcom, jak również przyciągną inwestorów i przedsiębiorców, co wpłynie pozytywnie na rozwój gospodarczy Gminy i regionu.

Na skutek obecnie postępujących przemian klimatycznych, konieczne jest podejmowanie działań w celu ich łagodzenia oraz adaptacji do nich, poprzez wprowadzenie do przestrzeni odpowiednich rozwiązań. Priorytetowym działaniem ze względu na postępującą transformację energetyczną, będzie m.in. dalszy rozwój odnawialnych źródeł energii oraz wykorzystanie jej w budynkach użyteczności publicznej. W związku z suszą oraz występowaniem terenów zagrożonych powodzią występującymi na terenie Gminy Wróblew, jak i większości regionu konieczne będą działania w zakresie poprawy stosunków wodnych, w tym działania w zakresie retencji wód minimalizujące deficyt wód. Co więcej, konieczne będzie również podjęcie działań związanych z modernizacją infrastruktury melioracji szczegółowej, a także zadań związanych ze zwiększaniem powierzchni czynnych biologicznych wpływających na poziom bioróżnorodności. Istotnym czynnikiem będzie również prawidłowa reakcja na występujące kryzysy środowiskowe, w związku z tym konieczne będzie doposażenie jednostek służb ratowniczych.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz rezultatów i wskaźników ich osiągnięcia, znajduje się w tabeli poniżej.

CEL STRATEGICZNY 1 – PRZYJAZNA I ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ GMINY WRÓBLEW

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
1.1. Zadbana i dobrze zagospodarowana przestrzeń	- Opracowanie Planu Ogólnego, który zawierał będzie wytyczne do prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej, odpowiadającej na wyzwania Gminy Wróblew, - dążenie do pokrycia jak największej części Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w tym aktualizacja istniejących już miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, - wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, w odpowiedzi na prognozowany przyływ nowych mieszkańców, związany z planowaną budową Kolei Szybkiej Prędkości i suburbanizacją Sieradza, - rozwój terenów zielonych na terenie Gminy m.in. poprzez utworzenie nowych nasadzeń, - wyznaczenie terenów pod rozwój odnawialnych źródeł energii, - przeprowadzenie działań konserwatorskich i restauratorskich na zabytkach wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz Rejestru Zabytków.	- Zagospodarowanie przestrzeni w sposób tworzący harmonijną całość, uwzględniający w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne, - zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej Gminy i podniesienie jakości życia.	- Obowiązujący Plan Ogólny (tak/nie), - udział powierzchni Gminy objętej MPZP (%), - powierzchnia terenów przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową (ha), - liczba nowych nasadzeń (szt.), - powierzchnia terenów przeznaczonych pod rozwój OZE (ha), - liczba przeprowadzonych działań na obiektach zabytkowych (szt.).
1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura	- Rozbudowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury drogowej, w celu jak najlepszego skomunikowania Gminy, - rozbudowa, budowa oraz remonty oświetlenia ulicznego, przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej i poprawa stanu oznakowania drogowego, - budowa ścieżek oraz ciągów pieszo-rowerowych tworzących spójny system umożliwiający wybór alternatywnego, niskoemisyjnego środka transportu, - poprawa bezpieczeństwa w Gminie, m.in. poprzez rozbudowę gminnego monitoringu wizyjnego obejmującego wszystkie obiekty użyteczności publicznej, - zapewnienie połączeń komunikacji zbiorowej i dostosowanie jej do potrzeb mieszkańców, m.in. poprzez zwiększenie częstotliwości przejazdów, - rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej, w tym m.in. modernizacja stacji uzdatniania wody w Chałupie Wielkiej i Słomkowie Mokrym, - rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej,	- Rozbudowa sieci drogowej na terenie Gminy, - poprawa stanu i jakości dróg na terenie Gminy, co przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, - rozwój alternatywnych środków transportu, - zwiększenie liczby osób korzystających z sieci wodociągowej, - zwiększenie liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej, - zmniejszenie zanieczyszczeń wód i gleb poprzez ograniczenie niekontrolowanego odpływu ścieków, - zwiększenie dostępności obiektów użyteczności publicznej.	- Długość nowych/wyremontowanych dróg gminnych (km), - liczba nowych punktów oświetlenia (szt.), - liczba kolizji i wypadków drogowych na 1 tys. mieszkańców, - długość ścieżek/ciągów-pieszo-rowerowych (km), - liczba nowych punktów gminnego monitoringu wizyjnego (szt.), - liczba kursów transportu zbiorowego w ciągu jednego dnia (szt.), - długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej (km), - liczba zmodernizowanych stacji uzdatniania wody (szt.),

	- wsparcie mieszkańców w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków, - stworzenie warunków do rozwoju sieci gazowej na terenie Gminy, - dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do zasad dostępności architektonicznej z przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami.		- długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (km), - liczba przydomowych oczyszczalni ścieków powstałych przy wsparciu Gminy (szt.), - długość rozbudowanej sieci gazowej (km), - liczba obiektów użyteczności publicznej spełniających zasady dostępności architektonicznej (szt.).
1.3. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości środowiska	- Rozwój odnawialnych źródeł energii i wykorzystanie OZE w budynkach użyteczności publicznej, - podniesienie poziomu jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej, - wsparcie mieszkańców (m.in. organizacyjne i finansowe) w termomodernizacji obiektów mieszkalnych oraz wymianie źródeł ciepła na mniej emisyjne, - zastosowanie energooszczędnych opraw oświetleniowych w oświetleniu ulicznym oraz oświetleniu miejsc użyteczności publicznej, - budowa stacji ładowania pojazdów elektrycznych i hybrydowych środków transportu, - rozwój działań adaptacyjnych do zmian klimatu, m.in. poprzez rozwój błękitnej i zielonej infrastruktury, - podjęcie działań mających na celu zatrzymanie wód opadowych na terenie Gminy, - poprawa gospodarki wodnej prowadzonej na terenie Gminy poprzez działania melioracyjne, - poprawa efektywności działania i potencjału służb ratowniczych poprzez modernizację i wyposażenie straży OSP, w celu zwiększenia bezpieczeństwa m.in. w zakresie reagowania na skutki anomalii pogodowych, klęsk żywiołowych i wypadków, - utworzenie stacji monitoringu powietrza w celu monitoringu bieżącego stanu jakości powietrza atmosferycznego, - kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, m.in. poprzez działania edukacyjne o zróżnicowanej tematyce oraz trwałe działania edukacyjne w przestrzeni publicznej.	- Wysoka efektywność energetyczna i zwiększenie samowystarczalności energetycznej Gminy poprzez pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych, - podniesienie jakości powietrza, dzięki wykorzystaniu nowoczesnych i ekologicznych źródeł ciepła, - wsparcie mieszkańców w przechodzeniu na ekologiczne źródła energii, - zwiększenie powierzchni zielonej i niebieskiej infrastruktury, a także poziomu zagospodarowania wód opadowych, - adaptacja do zmian klimatu i zwiększenie odporności na klęski żywiołowe oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom suszy, - wsparcie służb ratowniczych, które posiadają możliwości i narzędzia do ochrony bezpieczeństwa mieszkańców i środowiska.	- Udział budynków użyteczności publicznej korzystających z odnawialnych źródeł energii (%), - liczba podjętych działań w zakresie wsparcia mieszkańców w termomodernizacji obiektów mieszkalnych oraz wymianie źródeł ciepła (szt.), - udział energooszczędnych opraw oświetleniowych w oprawach ogółem (%), - liczba stacji ładowania pojazdów na terenie Gminy (szt.), - liczba wdrożonych rozwiązań z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury (szt.), - liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych (szt.), - środki przekazane na wyposażenie i modernizację jednostek OSP (zł), - utworzenie stacji monitoringu jakości powietrza (tak/nie), - liczba przeprowadzonych akcji z zakresu edukacji ekologicznej (szt.).

WYMIAR GOSPODARCZY

CEL STRATEGICZNY 2

Gmina Wróblew rozwinięta gospodarczo
i wspierająca lokalnych rolników

CELE OPERACYJNE

2.1. Zrównoważone i innowacyjne rolnictwo

2.2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości

Rozwój gospodarczy Gminy Wróblew powinien opierać się na jej potencjałach m.in. takich, jak wysoka jakość gruntów rolniczych, aktywność gospodarcza jej mieszkańców oraz lokalizacji istniejących jak i planowanych ciągów komunikacyjnych.

Rolnictwo pełni istotną funkcję w Gminie oraz jest istotnym źródłem dochodów mieszkańców. W celu rozwoju zrównoważonego i innowacyjnego rolnictwa oraz przemysłu rolno-spożywczego planuje się m.in. dalsze wsparcie organizacji Targów Rolniczo-Ogrodniczych organizowanych na terenie Gminy Wróblew, realizacja szkoleń dla rolników czy wsparcie w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych. W kontekście ochrony środowiska i rosnącego zainteresowania żywnością ekologiczną, wsparciem objęte zostanie wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie oraz zachęcanie do przejścia na ekologiczne metody upraw.

Powstanie Kolei Szybkiej Prędkości na terenie Gminy Wróblew jest ogromną szansą dla rozwoju sektora przemysłowego, w związku z tym planuje się wyznaczenie oraz uzbrojenie nowych terenów inwestycyjnych, co będzie zachęcało do zlokalizowania się nowych inwestorów na terenie Gminy. Nierozłącznym działaniem będzie utworzenie platformy informacyjno-promocyjnej dla przedsiębiorców, która będzie innowacyjną formą komunikacji pomiędzy samorządem lokalnym a osobami prowadzącymi działalność na terenie Gminy Wróblew oraz utworzenie Punktu konsultacyjnego o funduszach unijnych. Gmina Wróblew jest miejscem przyjaznym dla młodych przedsiębiorców, dlatego również w celu promocji planuje się wprowadzenie preferencyjnych warunków oraz systemu ulg i zachęt dla przedsiębiorców, w szczególności młodych dorosłych.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz rezultatów i wskaźników ich osiągnięcia, znajduje się w tabeli poniżej.

CEL STRATEGICZNY 2 – GMINA WRÓBLEW ROZWIĘTA GOSPODARCZO I WSPIERAJĄCA LOKALNYCH ROLNIKÓW

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
2.1. Zrównoważone i innowacyjne rolnictwo	- Promocja potencjału rolniczego na terenie Gminy poprzez dalsze wsparcie Targów Rolniczo-Ogrodniczych, - wsparcie organizacyjne dla mieszkańców chcących założyć gospodarstwo ekologiczne, - realizacja programów w zakresie odbioru odpadów powstałych w rolnictwie, w tym folii, opakowań po nawozach czy środkach ochronnych roślin, - realizacja szkoleń w zakresie zmian klimatycznych dla rolników, w szczególności związanych z przeciwdziałaniem skutkom suszy, - wsparcie rozwoju pszczelarstwa m.in. poprzez zwiększenie obszaru roślin miododajnych, - wsparcie rolników indywidualnych w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.	- Wzmacnianie pozycji konkurencyjnej lokalnego rolnictwa, - zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł rolniczych poprzez nowoczesne rolnictwo i uprawy ekologiczne, - złagodzenie negatywnych skutków suszy, - popularyzacja pszczelarstwa na terenie Gminy.	- Środki przekazane na organizację Targów Rolniczo-Ogrodniczych (zł), - liczba nowopowstałych gospodarstw ekologicznych (szt.), - liczba zrealizowanych programów w zakresie gospodarowania odpadami powstałymi w działalności rolniczej (szt.), - liczba zrealizowanych szkoleń dla rolników (szt.), - liczba zrealizowanych spotkań w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych dla rolników (szt.).
2.2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości	- Wyznaczenie terenów inwestycyjnych, tworząc warunki do wzrostu gospodarczego, wraz z ich uzbrojeniem, - stworzenie platformy informacyjno-promocyjnej dla przedsiębiorców, w tym usługodawców lokalnych, - utworzenie Punktu konsultacyjnego o funduszach UE, - stworzenie preferencyjnych warunków i systemu ulg i zachęt dla przedsiębiorców, w szczególności wśród młodych dorosłych.	- Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, - wzrost gospodarczy w wyniku zwiększającej się liczby przedsiębiorstw, - wzrost wpływów do budżetu Gminy, - zwiększenie liczby miejsc pracy w Gminie.	- Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ha), - działająca platforma informacyjno-promocyjna (tak/nie), - funkcjonujący punkt konsultacyjny dla przedsiębiorców (tak/nie), - liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.).

WYMIAR SPOŁECZNY

CEL STRATEGICZNY 3

Wysoka jakość życia mieszkańców Gminy Wróblew

CELE OPERACYJNE

- 3.1. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych
- 3.2. Wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży
- 3.3. Zintegrowane społeczeństwo

Najcenniejszym zasobem Gminy Wróblew są jej mieszkańcy. W związku z tym priorytetem jest poprawa jakości życia w Gminie oraz zachęcenie do osiedlania się nowych mieszkańców. Do zapewnienie rozwoju społecznego jednostki terytorialnej konieczne jest wsparcie rozwoju usług społecznych oraz zdrowotnych. Planuje się rozszerzenie współpracy z podmiotami medycznymi w celu zwiększenia dostępu do specjalistycznych usług medycznych oraz programów profilaktycznych dla mieszkańców. W kwestii rozwoju usług społecznych konieczne będzie rozszerzenie oferty Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – w szczególności ukierunkowanej na seniorów oraz osoby z niepełnosprawnościami, w tym niesamodzielne, nie zapominając jednocześnie o innych użytkownikach swojej oferty.

W kwestii rozwoju szkolnictwa i zapewnienia go na dobrym poziomie, konieczne będzie poczynając zapewnienie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 oraz opieki przedszkolnej, które będą spełniać oczekiwania rodziców oraz umożliwić powrót na rynek pracy, oraz rozwój edukacji na poziomie podstawowym, który będzie polegał na zapewnieniu nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej, wsparcie kompetencji nauczycieli, wsparcie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami oraz szczególnie uzdolnionych, zapewnienie szerokiej oferty zajęć dodatkowych oraz wsparcie aktywności fizycznej uczniów. Dodatkowo planuje się utworzenie miasteczka ruchu drogowego, które już od najmłodszych lat, będzie promowało dobre praktyki w zachowaniu bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Niezmiennie istotnym działaniem jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego. Działania te będą skierowane do wszystkich grup mieszkańców, co zapewni ich aktywizację oraz integrację. Kluczowym projektem będzie budowa oraz modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, placów zabaw dla najmłodszych oraz wspieranie działalności świetlic wiejskich. Istotnym elementem kultury Gminy Wróblew jest organizacja wydarzeń kulturalno-sportowych m.in. takich jak bieg „Eko-dycha”, w związku z czym planuje się dalszą organizację tych wydarzeń, jak i rozszerzenie kalendarza imprez o nowe wydarzenia oparte na dziedzictwie kulturowym regionu. Ważnym działaniem będzie również rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz z członkami Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Wieluńsko-Sieradzka”.

Szczegółowy opis celów operacyjnych, kierunków działań oraz rezultatów i wskaźników ich osiągnięcia, znajduje się w tabeli poniżej.

CEL STRATEGICZNY 3 – WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY WRÓBLEW

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
3.1. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych	- Współpraca z podmiotami medycznymi w celu zwiększenia dostępności do specjalistycznych usług medycznych i opiekuńczych, w tym m.in. lekarzy specjalistów, - zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych, - współpraca z podmiotami medycznymi w celu zwiększenia realizacji programów profilaktycznych dla mieszkańców, - rozwój oferty skierowanej dla seniorów m.in. utworzenie Dziennego Domu Pobytu, - zwiększenie oferty Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym m.in. poprzez rozwój usług asystenckich, pomocy sąsiedzkiej, - wsparcie rozwoju kompetencji pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, m.in. poprzez organizację kursów, szkoleń, - wyrównanie szans w dostępie do mieszkań m.in. poprzez utworzenie mieszkań socjalnych oraz komunalnych.	- Poprawa jakości życia mieszkańców, - zwiększanie dostępu do usług medycznych, profilaktyki zdrowotnej i rozwój świadomości w zakresie dbania o zdrowie oraz zapewnienie równego dostępu do tych usług, - zapewnienie kompleksowej opieki i wsparcia osobom starszym i niesamodzielnym, - zapewnienie kompleksowej opieki i wsparcia osobom starszym i niesamodzielnym, - rozwój działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, odpowiadającej potrzebom i problemom mieszkańców.	- Liczba zawartych umów i porozumień z lekarzami specjalistami (szt.), - liczba wdrożonych programów profilaktycznych (szt.), - liczba usług dla seniorów (szt.), - liczba usług społecznych (szt.), - liczba zrealizowanych kursów/szkoleń dla pracowników GOPS (szt.), - liczba mieszkań komunalnych (szt.), - liczba mieszkań socjalnych (szt.).
3.2. Wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży	- Wsparcie aktywności zawodowej rodziców poprzez zapewnienie opieki dla najmłodszych mieszkańców poprzez utworzenie nowej placówki opieki nad dziećmi dla lat 3, - modernizacja pracowni i obiektów sportowych, zapewnienie technologii multimedialnych oraz infrastruktury podstawowej na wysokim poziomie w placówkach oświatowych, - wsparcie rozwoju kompetencji nauczycieli m.in. poprzez kursy, szkolenia itp., - wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uwzględniające indywidualne podejście do ucznia, organizację godzin dydaktyczno-wyrównawczych oraz prowadzenie systemu stypendialnego dla uczniów szczególnie uzdolnionych, - zapewnienie szerokiej oferty dodatkowych zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, pozwalających rozwijać pasje i zainteresowania, - utworzenie miasteczka ruchu drogowego w celu nauki bezpieczeństwa w ruchu drogowym od najmłodszych lat, - wspieranie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży i ich wiedzy na temat zdrowego trybu życia.	- Zapewnienie łatwo dostępnej opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie Gminy, - organizacja wysokiej jakości kształcenia dzieci i młodzieży poprzez rozwój bazy edukacyjnej oraz kompetencji nauczycieli, - wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez zapewnienie indywidualnego podejścia do uczniów, - wzrost dostępności oferty zajęć pozalekcyjnych umożliwiający rozwój pasji i zainteresowań uczniów.	- Stopień upowszechnienia opieki żłobkowej (%), - liczba zmodernizowanych obiektów w placówkach oświatowych (szt.), - liczba przeprowadzonych szkoleń i kursów dla nauczycieli (szt.), - liczba przeprowadzonych działań w zakresie wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami (szt.), - liczba uczniów otrzymujących stypendium (szt.), - liczba zajęć pozaszkolnych (szt.), - utworzenie miasteczka ruchu drogowego (tak/nie).

3.3. Zintegrowane społeczeństwo

- Budowa oraz modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- rozbudowa i modernizacja gminnych placów zabaw bezpiecznych oraz wspierających edukację najmłodszych,
- wsparcie działalności świetlic wiejskich i wspieranie ich postrzegania jako centrów aktywności społecznej,
- dalsza organizacja wydarzeń kulturalno-sportowych integrujących wszystkie grupy wiekowe m.in.tj. „Eko-dycha”,
- rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, m.in. poprzez szerszy zadań powierzanych im do realizacji,
- wsparcie działalności organizacji pozarządowych poprzez doposażenie m.in. Kół Gospodyń Wiejskich,
- dalsza współpraca w ramach Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Wieluńsko-Sieradzka”.

- Poprawa dostępu do kultury oraz sportu, w tym wydarzeń gminnych,
- ożywienie przestrzeni publicznej poprzez wsparcie działalności świetlic wiejskich,
- zwiększenie stopnia zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i rozwój Gminy,
- wzrost znaczenie współpracy pomiędzy Gminą a NGO oraz gminami partnerskimi.

- Powierzchnia przestrzeni sportowo-rekreacyjnych (ha),
- liczba wybudowanych/zmodernizowanych placów zabaw (szt.),
- liczba przedsięwzięć zrealizowanych w ramach wsparcia świetlic wiejskich (szt.),
- liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalno-sportowych (szt.),
- liczba zadań własnych, w których organizowane są konkursy ofert dla organizacji pozarządowych (szt.),
- środki przekazane na doposażenie organizacji pozarządowych (zł),
- liczba projektów zrealizowanych w ramach współpracy LGD (szt.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Wróblew

Gmina Wróblew jest gminą wiejską, położoną w centralnej części powiatu sieradzkiego, w zachodniej części województwa łódzkiego. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi 112,749001 km², co stanowi ok. 7,6% powierzchni powiatu sieradzkiego. Dominującą formę pokrycia i użytkowania terenu stanowią użytki rolne (ok. 83,8% powierzchni Gminy) oraz lasy (ok. 8,8% powierzchni Gminy). Centrum administracyjne Gminy stanowi miejscowość Wróblew, która zlokalizowana jest w jej wschodniej części. Gmina Wróblew graniczy z sześcioma gminami powiatu sieradzkiego: gminą Warta, gminą Brąszewice, gminą Brzeźnio, gminą Sieradz, Miastem Sieradz oraz gminą Błaszki.

Sieć osadnicza Gminy Wróblew składa się z 30 miejscowości, które tworzą 24 sołectwa, takie jak: Bliźniew, Charlupia Wielka, Dąbrówka, Drążna, Dziebédów, Gęsówka, Inczew, Józefów, Kobierzyczo, Kościerzyn, Oraczew, Ocín, Próchna, Rakowice, Rowy, Słomków Mokry, Słomków Suchy, Smardzew, Tworowizna, Tubądzin, Sadokrzyce, Sędzice, Wróblew oraz Wąglczew

Gmina charakteryzuje się względnie dobrą dostępnością komunikacyjną ponieważ jej sieć drogową stanowią szlaki m.in. o znaczeniu ponadregionalnym, tj. droga krajowa nr 12 oraz droga wojewódzka nr 482. Należy dodać, że pozytywnym czynnikiem dla rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy jest bliskość drogi ekspresowej S8 relacji Kłodzko-Choroszcz. Szczególną mocną stroną lokalizacji Gminy Wróblew jest bliskość węzła drogowego na wysokości miasta Sieradz, który umożliwia wjazd na tą drogę.

Przez teren Gminy Wróblew planowany jest przebieg linii kolejowej nr 85 Sieradz – Kalisz – Pleszew – Poznań, który jest istotnym elementem największego w Europie Środkowo-Wschodniej, wieloletniego programu inwestycyjnego i komunikacyjnego – Centralnego Portu Komunikacyjnego. W związku z tą inwestycją przewiduje się przyływ nowych mieszkańców oraz stworzenie dla nich bazy mieszkaniowej.

W Gminie dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, która koncentruje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Głównym ośrodkiem wielofunkcyjnym Gminy jest miejscowość Wróblew, w której obserwuje się największą koncentrację usług oraz funkcji administracyjnych, kulturowych oraz sportowo-rekreacyjnych. Miejscowości zlokalizowane we wschodniej części Gminy, tj. Drążna, Józefów, Charlupia Wielka, Smardzew, Wróblew i Kościerzyn, stanowią najważniejsze ośrodki rozwojowe Gminy, w których występuje największy ruch budowlany. Jest to spowodowane postępującym zjawiskiem suburbanizacji Sieradza, mieszkańcy szukają miejsc bliżej natury, z dala od miasta, jednocześnie z dobrą dostępnością komunikacyjną do ośrodka miejskiego. Co za tym idzie, wydawane decyzje o warunkach do zabudowy wskazują na potrzebę stworzenia nowych terenów pod zabudowę, wynikające zarówno z wewnętrznych potrzeb mieszkańców Gminy, jak i z zewnętrznego zainteresowania inwestorów.

Na terenie Gminy znajdują się 234 mikroinstalacje fotowoltaiczne, o łącznej mocy 1 407 kW. Co istotne, w Studium wyznaczono tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z możliwością lokalizacji turbin wiatrowych, a ponadto Gmina regularnie poszukuje zewnętrznych źródeł finansowania, dzięki którym możliwe jest dofinansowanie mieszkańcom części kosztów inwestycji dot. OZE. Dodatkowo planowana jest termomodernizacja budynków strażnic w Rowach i Oraczewie.

Na terenie Gminy Wróblew występują następujące formy ochrony przyrody: Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz 17 pomników przyrody. Co więcej, w południowo-zachodniej części Gminy Wróblew przebiega korytarz ekologiczny „Lasy Kaliskie i Sieradzkie”. Choć nie jest on zaliczony do form ochrony przyrody, pełni ważną funkcję jako obszary, umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest nadrzędnym dokumentem planistycznym na terenie gminy. Dokument ten określa kierunki polityki przestrzennej dla rozwoju danej jednostki administracyjnej zgodnie z obecnymi uwarunkowaniami, trendami rozwojowymi oraz ustaleniami wynikającymi z ponadlokalnych celów polityki przestrzennej. Studium Gminy Wróblew przyjęte zostało na mocy Uchwały nr IV/15/10 Rady Gminy Wróblew z dnia 29 grudnia 2010 roku. Należy jednak zaznaczyć, że w wyniku reformy planowania przestrzennego, Gmina Wróblew zobowiązana jest do opracowania Planu Ogólnego – dokumentu, który zastąpi jej dotychczasowe Studium. Zgodnie z uchwałą Nr III/29/24 z dnia 14 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Planu ogólnego gminy Wróblew” oraz

o rozpoczęciu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ww. planu ogólnego, Gmina przystąpiła do opracowania Planu Ogólnego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią akty prawa miejscowego, które regulują funkcję oraz sposób wykorzystania danego terenu. Do 2024 roku Gmina Wróblew przyjęła 8 MPZP, które pokryły 10,7% jej powierzchni całkowitej. Należy jednak zaznaczyć, że 4 z nich przyjęte zostały przed 2003 rokiem i wymagają aktualizacji.

Zgodnie z art. 171 ust. 5 ustawy Prawo wodne (j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.) na terenie Gminy Wróblew, w jej południowo-wschodniej części, wzdłuż rzeki Myja występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi 0,2%, 1% i 10%. Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonoemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy jw. planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym.

Podstawowymi jednostkami umożliwiającymi gospodarowanie wodami powierzchniowymi są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Na terenie Gminy Wróblew znajduje się sześć JCWP:

- o RW600010184829 – Swędnia (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- o RW60001018467 – Trojanówka do Pokrzywnicy (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- o RW600010183149 – Myja (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- o RW6000101831529 – Dopływ z Sędzic (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- o RW6000101831549 – Dopływ z Kawęczynka (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- o RW600010183129 – Żeglina (potok lub strumień nizinny piaszczysty).

Zgodnie z Planem Przeciwdziałania Skutkom Suszy, zauważyć można, że na terenie całej Gminy Wróblew występuje:

- o ekstremalne zagrożenie suszą atmosferyczną,
- o ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą, z wyjątkiem części terenów leśnych zlokalizowanych w południowo-zachodniej części Gminy, gdzie występuje słabe zagrożenie suszą rolniczą,

Z komentarzem [GW1]: Proszę o sprawdzenie tej pozycji bo my się taką nazwą nie spotykamy ?

Z komentarzem [AM2R1]: Nazwa wynika z podziału części wód w oparciu o Ramową Dyrektywę Wodną i nie oznacza oficjalnej nazwy cieku - wszystko jest zgodne z danymi PGW Wody Polskie.

- o umiarkowane zagrożenie suszą hydrologiczną,
- o słabe zagrożenie suszą hydrogeologiczną, z wyjątkiem zachodniej i południowo-zachodniej części Gminy, gdzie występuje umiarkowane zagrożenie suszą hydrogeologiczną.

W łącznym zestawieniu Gmina Wróblew jest silnie zagrożona suszą.

Z komentarzem [GW3]: Proszę o sprawdzenie lokalizacji znacznej powierzchni złóż w miejscowości Smardzew, z jakich dokumentów wynika ich lokalizacja, naszym zdaniem nie ma tam złóż. Jednocześnie naszym zdaniem ta mapa powinna zawierać tylko nazwy miejscowości naszej Gminy, pokazanie nazw miejscowości sąsiednich Gmin takich jak np. Orzeżyn, Kawęczyn itd. może prowadzić do błędnej oceny że to jest teren naszej Gminy.

Z komentarzem [GW4R3]: Proszę o sprawdzenie lokalizacji turbin powinno ich być 27 w załączeniu wysyłam współrzędne

Z komentarzem [AM5R3]: Lokalizacja złóż wprowadzona została w oparciu o oficjalne dane Państwowego Instytutu Geologicznego PIG - PIB. Przesyłam link do oficjalnych danych: https://igs-app.pgi.gov.pl/orders/r/public/igs/zloza?p20_typ=Gmina&p20_jednostka=Wrn%C3%B3B3blew&p20_jednostka_id=101410&cs=1xiJaeVXD0J3Aoc0u4h2hg6YAIhtglJwleGrcn3TrJp22chtQWWkV09A00u12hg6q_lziMahnkw3ECHQzfnQ

Oznaczenia

- Granice Gminy Wróblew
- Obszar Zielonej Gospodarki (zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030)

System osadniczy:

- ośrodek lokalny
- ośrodek pomocniczy

System powiązań przyrodniczych:

- Pomnik Przyrody
- Obszar chronionego krajobrazu
- Korytarz ekologiczny
- tereny złóż

Główne korytarze i elementy sieci transportowych:

drogi:

- krajowe
- wojewódzkie
- powiatowe
- gminne
- wewnętrzne
- linia kolejowa
- szlak pieszo-rowerowy
- im. Władysława Stanisława Reymonta
- szlak rowerowy Sieradzkiej Eski

Główne elementy infrastruktury społecznej i technicznej:

- Urząd Gminy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Biblioteka Publiczna
- stacja kolejowa
- szkoła podstawowa
- Gminny Ośrodek Kultury
- obiekt istotny dla dziedzictwa lokalnego
- ośrodek zdrowia
- ośrodek zdrowia - filia
- ochotnicza straż pożarna
- oczyszczalnia ścieków
- stacja uzdatniania wody
- odnawialne źródła energii

Kierunki zagospodarowania terenu:

- tereny wymagające rekultywacji
- obszary predysponowane do rozwoju zabudowy mieszkaniowej

- obszary predysponowane do lokalizacji terenów inwestycyjnych
- tereny predysponowane do lokalizacji odnawialnych źródeł energii
- tereny przeznaczone do zalesienia

Planowane inwestycje:

- budowa mieszkań socjalnych
 - modernizacja stacji uzdatniania wody
- planowana ścieżka rowerowa
 - przebieg planowanej Kolei Szybkich Prędkości

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%

Pokrycie terenu:

Rodzaje zabudowy:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna
- zabudowa przemysłowo-składowa
- zabudowa handlowo-usługowa
- pozostała zabudowa

wody powierzchniowe

- wody powierzchniowe
- rzeki

wyrobisko zwałowisko

- tereny wyrobisk i zwałowisk

tereny pod drogami

- place i tereny komunikacyjne

uprawa trwała

- sady, plantacje i ogródki działkowe

pozostały niezabudowany

- tereny obsługi technicznej

grunt nieużytkowany

- nieużytki

teren leśny

- lasy i zadrzewienia

roślinność trawiasta i uprawa rolna

- grunty orne
- łąki i tereny trawiaste

4. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w Gminie powinno odbywać się w oparciu o szczegółowe wytyczne dokumentów planistycznych nie tylko na poziomie Gminy (m.in. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego / Plan Ogólny), ale także wyższych szczebli.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego jest nadrzędnym dokumentem planistycznym, który reguluje kwestie związane z planowaniem przestrzennym w regionie. Stosownie do ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w obrębie obszaru Gminy planuje się następujące przedsięwzięcia:

- o Prace na liniach kolejowych nr 14, 811 na odcinku Łódź Kaliska – Zduńska Wola – Ostrów Wlkp., etap II: Zduńska Wola – Ostrów Wielkopolski,
- o Przebudowa linii napowietrznej 110kV Sieradz – Jawor – Błaszki w celu przyłączenia źródeł energii odnawialnej na obszarze Powiatu Sieradzkiego w regionie łódzkim,
- o Dolina Warty X – przebudowa lewostronnego wału przeciwpowodziowego rz. Warty w +250-10+010, przebudowa lewostronnego wału przeciwpowodziowego rz. Myi w km 0+000-0+175, przebudowa prawostronnego wału przeciwpowodziowego rz. Myi w km 0+000-4+250.

Analiza powyższych dokumentów, a także diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz cele i kierunki działań przedstawione w niniejszej Strategii, pozwoliły na określenie ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Wróblew, które przedstawia poniższa tabela.

Tab. 8. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Wróblew

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu
• zachowanie terenów o dużych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, • ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych, • zachowanie i przywracanie układu lokalnych korytarzy ekologicznych oraz ochrona przed ich defragmentacją, • wbudowanie terenów rolnych i leśnych w obrębie korytarzy ekologicznych w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, powiązanie ich zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi łączącymi poszczególne miejscowości Gminy, • utrzymanie różnorodności biologicznej, • przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy, • wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju, • dążenie do realizacji zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz istniejących i projektowanych zespołów zabudowy, • ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych z uwzględnieniem przepisów dotyczących zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,

- ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego i bytowego poprzez kontrole stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i burzowej, konserwacje urządzeń do separacji substancji ropopochodnych i osadników piaskowych, itp.
- wykorzystanie głównych zbiorników wodnych do funkcji związanych z turystyką, rekreacją oraz sportem, z zachowaniem poszanowania środowiska przyrodniczego,
- wykorzystanie obszarów zielonych do celów turystycznych i rekreacyjnych poprzez budowę ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych, budowę i utrzymanie infrastruktury rekreacyjnej,
- ochrona terenów rekreacyjnych i wypoczynku, lasów i terenów zielonych przed zabudową związaną z uciążliwą działalnością gospodarczą (zakłady przemysłowe, magazynowe i usługowe),
- nadanie funkcji edukacyjnej nowym i istniejącym obszarom zielonym oraz elementom zielono-błękitnej infrastruktury,
- ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne, wprowadzanie do celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego,
- rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

- kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych i ruralistycznych, historycznych zespołów pałacowo-parkowych, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz obiektów zabytkowych,
- ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej,
- przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne),
- restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu,
- podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu,
- ochrona gminnych tradycji związanych z jej rolniczą funkcją.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,

- utrzymanie dominującej formy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej realizowanej indywidualnie i w zorganizowanych zespołach mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli nad charakterem zabudowy, jej intensywnością oraz rozdrobnieniem podziałów ewidencyjnych,
- wyznaczanie zróżnicowanych standardów zabudowy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w dostosowaniu do charakteru miejsca – z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia dostępności do usług społecznych (przedszkola, szkoły, place zabaw, zieleni publiczna, usługi sportu, rekreacji i turystyki),
- kształtowanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- zachowanie, ochrona przed zainwestowaniem i wykorzystanie zasobów w postaci gleb wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz (np. strefowanie zabudowy, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej i granic przestrzennych),
- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacji terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie,
- nawiązanie gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym nowych i przebudowywanych obiektów do istniejącej zabudowy występującej na danym obszarze, w szczególności w obszarze zabytkowej zabudowy,
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii,
- przyjęcie rozwiązań wynikających z przepisów prawa wodnego oraz ograniczenie rozwoju nowej zabudowy na terenach zagrożonych ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z § 3, ust. 10 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydania z niego wypisów i wyrysów, na terenie Gminy Wróblew dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru z ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem handlu wielkopowierzchniowego rozumie się handel realizowany w obiekcie handlowym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Jego lokalizacja jest regulowana w planie ogólnym poprzez wskazanie strefy handlu wielkopowierzchniowego oraz konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w przypadku potrzeby realizacji tego

objektu. Plan miejscowy sporządza się wtedy dla terenu położonego na obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji tego obiektu.

Na obszarze Gminy Wróblew nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu nie ustala się zasad i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ich lokalizacji.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, m.in.:

- wydzielanie gruntów pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji,
- budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania lub ich wykorzystania w instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej biogaz w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
- budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego,
- budowa, utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa, a także ustanowienie strefy ochronnej terenu zamkniętego, w tym wynikające z umów lub porozumień międzynarodowych, a także na potrzeby ochrony granicy państwowej lub zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich,
- poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie złóż kopalin objętych własnością górnictwem,
- zakładanie i utrzymywanie cmentarzy,
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej,
- ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody,
- wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne przestrzenie i obiekty: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie Gminy przyjmuje się w szczególności:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza obszarami chronionymi, glebami wysokiej przydatności rolniczej i terenami leśnymi,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,

- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

W zakresie transportu i komunikacji:

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych,
- dążenie do ograniczenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, szczególnie na obszarach o dużych walorach przyrodniczych i dużej wrażliwości środowiska na czynniki antropopresyjne,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe,
- budowa ścieżek rowerowych poprawiających dostępność i obsługę komunikacyjną sołectw poprzez stworzenie ciągłego systemu komunikacji rowerowej,
- budowa i rozbudowa infrastruktury do ładowania i tankowania zeroemisyjnych pojazdów komunikacji publicznej.

W zakresie infrastruktury technicznej i społecznej:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną oraz dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej i technicznej,
- dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej, w tym wodno-kanalizacyjnej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą,
- wyposażenie terenów w sprawny system odprowadzania i utylizacji ścieków, niezbędny przy wysokim stopniu zwodociągowania,
- utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, obiekty sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami,
- kształtowanie centralnych przestrzeni publicznych w poszczególnych wsiach umożliwiających aktywność społeczną, budowę oraz umacnianie więzi społecznych i budowanie lokalnej tożsamości,
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na deszczówkę z terenów utwardzonych w celu wtórnego wykorzystania),
- tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych (plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na gruntach klasy IV i niższej lub nieużytkowych i nie mogą wpływać na poszerzenie obszaru stref ochronnych, które związane są z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu oraz użytkowaniu terenu poza granicami wyznaczonego obszaru. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady:

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony

przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,

- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi,
- podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego,
- w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych lub wiatrowych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska,
- wyłącza się obszary chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te przedsięwzięcia, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w podziale na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy należy uwzględnić:

- lokalizację w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w Gminie,
- rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,
- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko
- przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

- kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych,
- zachowanie korytarzy ekologicznych oraz siedlisk gatunków chronionych i zagrożonych,
- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową na wsiach,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi,
- zalesianie gruntów najsłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, poprzez właściwy dobór upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystanie potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalne stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin,
- zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk,

- dopuszcza się przekształcenie profilu istniejących gospodarstw rolnych na agroturystyczny, zgodnie ze wskazanymi kierunkami rozwojowymi sektora turystyki w Gminie.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Gmina Wróblew nie posiada obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, jednak planuje się podjęcie działań służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zgodnie ze wskazaną ustawą. Na terenie Gminy nie występują również większe obszary wymagające remediacji.

W zakresie obszarów wymagających przekształceń:

- zakres terenów i sposób przekształceń powinny określać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- ograniczenie rozpraszania zabudowy,
- kształtowanie czytelnej i zwartej struktury przestrzennej,
- zwiększenie dostępności do terenów zieleni,
- określenie racjonalnych powiązań układu komunikacyjnego z układem zewnętrznym.

W zakresie obszarów wymagających rehabilitacji:

- zakres terenów i sposób przekształceń powinny określać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- dostosowanie zabudowy do współczesnych standardów funkcjonalno-przestrzennych,
- poprawa stanu technicznego infrastruktury w sposób nie oddziałujący znacząco na środowisko.

W zakresie obszarów wymagających rekultywacji:

- uwzględnienie wymogów wynikających z zasad zagospodarowania terenu w planie rekultywacji,
- wprowadzenie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- zalesienie tych terenów.

5. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Wróblew. Jednocześnie, są one zgodne i harmonijne z dokumentami strategicznymi o wyższym stopniu rangi na poziomie krajowym i wojewódzkim, takimi jak Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Współgranie celów jakie wyznacza Strategia z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji tego dokumentu.

Cel główny KSRR zakłada efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągania zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Cel ten uzupełniony jest 3 celami operacyjnymi:

Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.

Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) oraz Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.

Wyznaczone w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 cele strategiczne brzmią następująco:

1. Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka,
2. Obywatelskie społeczeństwo równych szans,
3. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego wskazuje również obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego, Gmina Wróblew zaklasyfikowana została do Obszaru zielonej gospodarki, obszar obejmuje 94 gminy położone poza Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi, z dominującą funkcją rolniczą, przyrodniczą oraz redysponowanych do rozwoju turystyki ze względu na: potencjał endogeniczny środowiska przyrodniczego (doliny rzek, obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo) i dziedzictwa kulturowego (obszary i obiekty zabytkowe), a także zagospodarowanie turystyczne.

W poniższej tabeli przedstawiono spójność celów strategicznych i operacyjnych zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 z celami wskazanymi w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

CELE	
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034
CEL STRATEGICZNY 1 Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka CELE OPERACYJNE 1.1. Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego 1.2. Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego 1.3. Wsparcie rozwoju MŚP 1.3. Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności	CEL STRATEGICZNY 2 Gmina Wróblew rozwinięta gospodarczo i wspierająca lokalnych rolników CELE OPERACYJNE 2.1. Zrównoważone i innowacyjne rolnictwo 2.2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości
CEL STRATEGICZNY 2 Obywatelskie społeczeństwo równych szans CELE OPERACYJNE 2.1. Rozwój kapitału społecznego 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego	CEL STRATEGICZNY 3 Wysoka jakość życia mieszkańców Gminy Wróblew CELE OPERACYJNE 3.1. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych 3.2. Wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży 3.3. Zintegrowane społeczeństwo
CEL STRATEGICZNY 3 Atrakcyjna i dostępna przestrzeń CELE OPERACYJNE 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami 3.6. Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych	CEL STRATEGICZNY 1 Przyjazna i atrakcyjna przestrzeń Gminy Wróblew CELE OPERACYJNE 1.1. Zadbana i dobrze zagospodarowana przestrzeń 1.2. Bezpieczna i dostępna infrastruktura 1.3. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości środowiska

Źródło: opracowanie własne.

W Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 wskazano również obszary strategicznej interwencji OSI, które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Projektowanie interwencji przebiegać będzie zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Strategii, Gmina Wróblew została włączona do Obszaru Zielonej Gospodarki. Obszar ten obejmuje gminy położone poza Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi, z dominującą funkcją rolniczą, przyrodniczą oraz predysponowane do rozwoju turystyki ze względu na: potencjał endogeniczny środowiska przyrodniczego, bogactwo dziedzictwa kulturowego oraz zagospodarowanie turystyczne. Głównym kierunkiem interwencji na Obszarze Zielonej Gospodarki jest rozwój funkcji rolniczej i turystycznej poprzez ochronę i poprawę jakości środowiska oraz wzmocnienia odporności OSI na zmiany klimatu i zagrożenia naturalne. Równocześnie wskazane jest podejmowanie działań wspierających rozwój turystyki, w tym m.in. turystyki aktywnej, rozwój bazy turystycznej (również ekoturystyki i agroturystyki), rozbudowę szlaków turystycznych i infrastruktury rowerowej, itp. Realizacja wspomnianych wyżej działań musi iść w parze z ochroną i poprawą jakości środowiska oraz wzmocnieniem odporności na zmiany klimatu i zagrożenia naturalne.

Zaplanowane cele i kierunki działań w Strategii Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 są spójne z wytycznymi ujętymi w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 dla Obszaru Zielonej Gospodarki. Strategia Rozwoju Gminy Wróblew w pełni odpowiada wymaganiom dotyczącym prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej. Realizacja zaplanowanych działań ma odbywać się z poszanowaniem środowiska naturalnego, z uwzględnieniem ochrony i poprawy jego jakości oraz w odpowiedzi na wyzwania związane ze zmianami klimatu. Strategia ma zapewnić zrównoważony rozwój Gminy, łącząc cele gospodarcze, społeczne i ekologiczne.

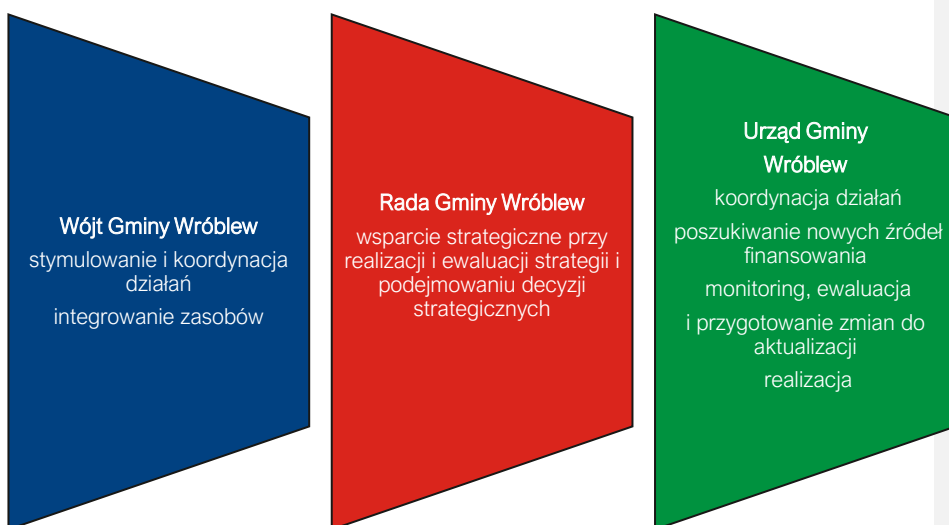
Ryc. 6. Obszar Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim - Obszar Zielonej Gospodarki
Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

6. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Wdrażanie Strategii

Strategia realizowana będzie w latach, na jakie przyjęty został dokument, a więc w latach 2024-2035. Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Wróblew, Rada Gminy Wróblew oraz Urząd Gminy Wróblew, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

W celu zachowania nadrzędności oraz spójności Strategii wobec innych planów, programów i dokumentów o charakterze strategicznym, opracowywanych w Gminie na potrzeby realizacji zadań, rekomenduje się ich aktualizację zgodnie z celami strategicznymi. Zagwarantowanie spójnego podejścia do polityki rozwoju wymagać zatem będzie uwzględnienia zapisów Strategii w zakresie konkretnych obszarów zarówno w dokumentach wieloletnich, jak i programach

przyjmowanych rokrocznie. Pozwoli to wzmocnić efekt podejmowanych działań i jednocześnie uszczegółowić zapisy Strategii.

Wdrażając Strategię, Gmina Wróblew będzie dbać o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez okoliczne podmioty z jej otoczenia (w szczególności z terenu powiatu sieradzkiego).

W celu zaangażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych częściach Gminy.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje na temat stanu realizacji działań. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

Śledzenie postępu realizacji celów wspomoże coroczne opracowywanie Raportu o stanie Gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Aktualizacja Strategii

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Strategii Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w dokumencie w przypadkach uzasadnionych. W momencie, gdy Wójt Gminy Wróblew we wsparciu pracowników Urzędu Gminy Wróblew zauważy konieczność modyfikacji Strategii Rozwoju Gminy, Wójt Gminy występuje do Rady Gminy Wróblew z wnioskiem o jego zmianę.

Ewentualna aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Wróblew będzie następować w trybie przewidzianym w art. 10f ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż strategia rozwoju Gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna Gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju Gminy stosuje się wtedy zapisy z art. 10f ust. 1–4 ustawy o samorządzie gminnym.

7. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Wróblew na bieżąco bada i analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, m.in. w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 oraz ogólnopolskich programów operacyjnych;
- Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR 2023-2027);
- ogólnopolskie programy operacyjne;
- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Aktywny Maluch, Senior+, Dostępność Plus, Rządowy Program Inwestycji Strategicznych Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Łódzkiego;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przez podmioty publiczne i prywatne.

Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 będzie głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie łódzkim w okresie budżetowym 2021-2027.

W ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak:

- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- **FS** – Fundusz Spójności,
- **EFS+** – Europejski Fundusz Społeczny+,
- **FST** – Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, będący częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji

Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- **FEnIKS** – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko,
- **FENG** – Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki,
- **FERS** – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027,
- **FERC** – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy,
- **PTFE** – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich,
- **FEPŻ** – Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Co istotne, Gmina Wróblew będzie miała również możliwość pozyskania funduszy w ramach Krajowego Planu Odbudowy 2021-2026 (KPO). KPO jest podstawą do wypłaty pieniędzy z unijnego Funduszu Odbudowy, a jego głównym celem jest odbudowa potencjału rozwojowego

gospodarki utraconego w wyniku pandemii oraz wsparcie budowy trwałej konkurencyjności gospodarki i wzrost poziomu życia społeczeństwa w dłuższym horyzoncie czasowym. Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację działań założonych w Strategii Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych, oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych jednostek Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Wróblew.

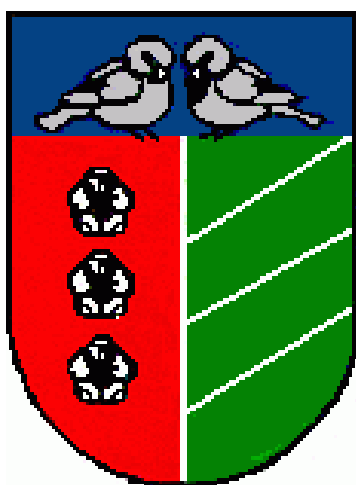
Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych będzie budżet Gminy oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa. Gmina Wróblew będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe, przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Tabela poniżej przedstawia prognozę wysokości głównych kategorii budżetowych w latach 2025-2035 na podstawie Uchwały nr IV/32/24 Rady Gminy Wróblew z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wróblew na lata 2024-2029. W analizowanych latach 2025-2029 łączne dochody Gminy Wróblew wyniosą ponad 156,12 mln zł z czego dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych ponad 26,77 mln zł i podatku od nieruchomości około 22,32 mln zł. Łączne wydatki wyniosą natomiast ponad 153,07 mln zł.

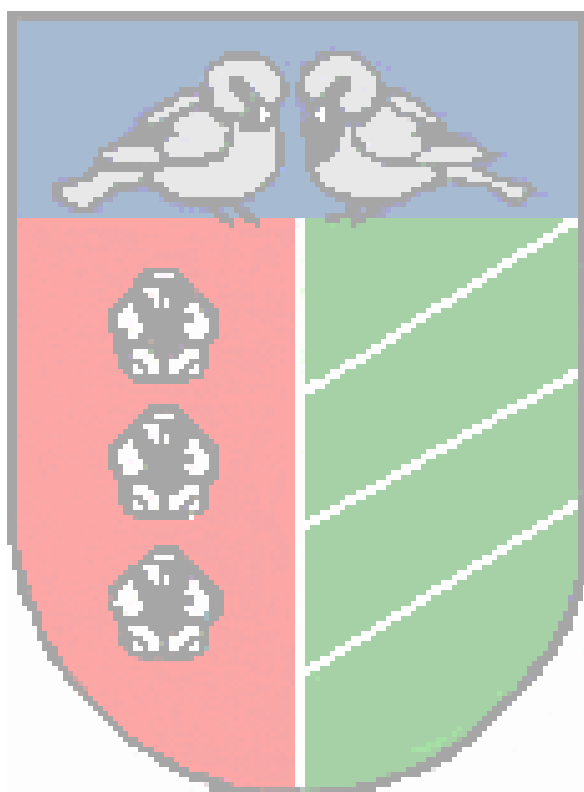
Tab. 9. Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii (zł)

	Dochody ogółem	w tym:		Wydatki ogółem
		PIT	podatek od nieruchomości	
2025	31 473 894,00	5 062 349,00	4 390 656,00	30 718 822,40
2026	29 964 875,00	5 219 282,00	4 310 256,00	29 332 006,40
2027	30 713 996,00	5 349 764,00	4 418 012,00	30 081 127,40
2028	31 573 988,00	5 499 557,00	4 541 716,00	30 941 119,40
2029	32 394 911,00	5 642 545,00	4 659 801,00	31 994 911,00
Ogółem	156 121 664,00	26 773 497,00	22 320 441,00	153 067 986,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały nr IV/32/24 Rady Gminy Wróblew z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wróblew na lata 2024-2029.

Diagnoza sytuacji przestrzennej,
gospodarczej i społecznej
Gminy Wróblew

SPIS TREŚCI

METODYKA BADAŃ	63
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY WRÓBLEW	64
1.1. <i>Informacje ogólne</i>	64
1.2. <i>Transport i łączność.....</i>	65
1.3. <i>Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne</i>	71
1.4. <i>Walory przyrodnicze i turystyczne.....</i>	77
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY WRÓBLEW	87
2.1. <i>Gospodarka lokalna.....</i>	87
2.1.1. <i>Przedsiębiorczość</i>	87
2.1.2. <i>Rynek pracy.....</i>	90
2.1.3. <i>Rolnictwo.....</i>	91
2.2. <i>Infrastruktura i środowisko</i>	93
2.2.1. <i>Urządzenia sieciowe.....</i>	93
2.2.2. <i>Ochrona środowiska i odnawialne źródła energii.....</i>	95
2.2.3. <i>Gospodarka odpadami</i>	99
2.3. <i>Stan finansów samorządowych</i>	101
2.3.1. <i>Wykonanie budżetu</i>	101
2.3.2. <i>Struktura dochodów i wydatków</i>	103
2.3.3. <i>Fundusze Europejskie 2014-2020.....</i>	107
2.3.4. <i>Rządowy Fundusz Polski Ład.....</i>	107
2.3.5. <i>Potencjał inwestycyjny.....</i>	108
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY WRÓBLEW	110
3.1. <i>Demografia</i>	110
3.2. <i>Kapitał społeczny.....</i>	114
3.2.1. <i>Żłobki i przedszkola</i>	114
3.2.2. <i>Szkoły.....</i>	115

3.2.3. Kultura i sport.....	119
3.2.4. Bezpieczeństwo publiczne.....	122
3.2.5. Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne	123
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	126
Spis rycin.....	129
Spis tabel.....	131

METODYKA BADAŃ

Punktem wyjścia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Wróblew na lata 2025-2034 jest niniejsza Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej jednostki. Dokument strategiczny wskazuje główne wyzwania społeczno-gospodarcze i przestrzenne stojące przed Gminą, które powinny zostać podjęte w procesie realizacji Strategii. W tym celu przeprowadzona została ocena stanu istniejącego jednostki w ujęciu systemowym oraz dynamicznym. Ujęcie systemowe oznacza koncentrację na związkach pomiędzy środowiskiem przyrodniczym, społecznym i gospodarczym Gminy oraz jego relacji z otoczeniem zewnętrznym, mającymi podstawowe znaczenie dla efektywnego funkcjonowania systemu jako całości. Ujęcie dynamiczne oznacza z kolei porównanie sytuacji jednostki w danym przedziale czasowym oraz obserwację zmiany. Na potrzeby niniejszego opracowania analizie poddano sytuację Gminy Wróblew w latach 2018-2023 (o ile nie zaznaczono inaczej).

Dokument powstał w oparciu o dane Urzędu Gminy Wróblew, gminne plany, programy oraz dokumenty strategiczne, a także dane z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (BDL GUS). Ponadto przeanalizowane zostały dokumenty wyższego szczebla pod względem ujęcia w nich Gminy.

Dane demograficzne pochodzące z BDL GUS mogą różnić się od informacji udostępnianych przez Urząd Gminy Wróblew, ponieważ w procesie ich pozyskiwania wykorzystano różne metody badawcze. W celu oceny stanu istniejącego Gminy zastosowano metodę analizy wskaźnikowej, w której wykorzystane zostały średnie wartości dla gmin powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego.

Do przygotowania Diagnozy wykorzystane zostały najaktualniejsze dla Gminy dane dostępne w momencie opracowywania Dokumentu. Przedstawione informacje prezentują zatem stan na rok 2023, chyba, że zaznaczono inaczej.

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY WRÓBLEW

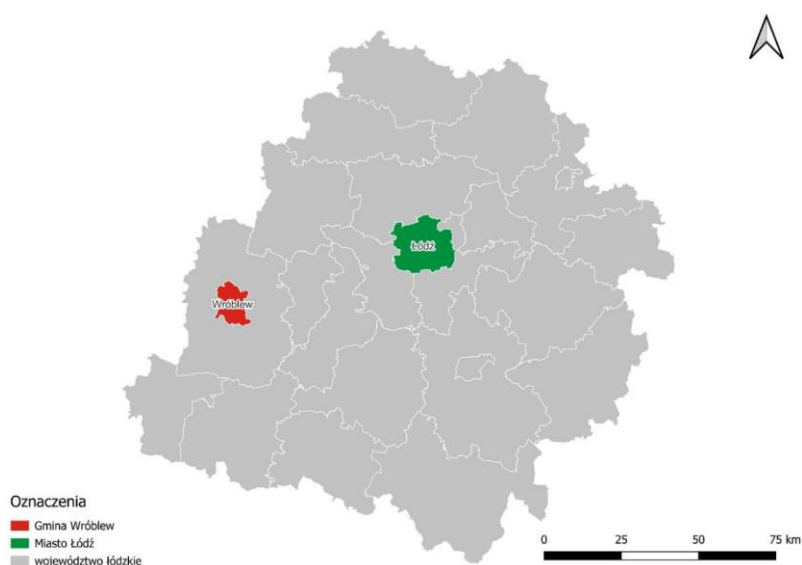
1.1. Informacje ogólne

Gmina Wróblew jest gminą wiejską, położoną w centralnej części powiatu sieradzkiego, w zachodniej części województwa łódzkiego. Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 112,749001 km², co stanowi ok. 7,6% powierzchni powiatu sieradzkiego. Dominującą formę pokrycia i użytkowania terenu stanowią użytki rolne (ok. 83,8% powierzchni Gminy) oraz lasy (ok. 8,8% powierzchni Gminy). Według danych GUS na koniec 2023 roku Gminę Wróblew zamieszkiwało 5 897 osób, co stanowiło ok. 5% ludności powiatu. W tym samym roku gęstość zaludnienia na terenie analizowanej jednostki wyniosła 52,18 os./km². Centrum administracyjne Gminy stanowi miejscowość Wróblew, która zlokalizowana jest w jej wschodniej części.

Gmina Wróblew graniczy z sześcioma gminami powiatu sieradzkiego:

- od północy z gminą Warta,
- od południa z gminą Brąszewice oraz gminą Brzeźno,
- od wschodu z gminą wiejską Sieradz oraz Miastem Sieradz,
- od zachodu z gminą Błaszki.

Na podstawie Klasyfikacji funkcjonalnej gmin Polski na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego P. Śleszyńskiego i T. Komornickiego, Gmina Wróblew zaliczona została do grupy gmin charakteryzujących się intensywnie rozwiniętą funkcją rolniczą.

Ryc. 7. Położenie Gminy Wróblew na tle województwa łódzkiego i powiatu sieradzkiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Ryc. 8. Położenie Gminy Wróblew na tle gmin powiatu sieradzkiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

1.2. Transport i łączność

Infrastruktura transportowa i łączność są kluczowymi czynnikami wpływającymi na rozwój każdej jednostki samorządowej. Ich jakość ma istotne znaczenie dla poziomu życia mieszkańców oraz dla potencjału gospodarczego i społecznego danego obszaru. Gmina Wróblew charakteryzuje się względnie dobrą dostępnością komunikacyjną, ponieważ jej sieć drogową stanowią szlaki o znaczeniu lokalnym (drogi powiatowe oraz drogi gminne) oraz ponadregionalnym (droga krajowa oraz droga wojewódzka).

Na sieć drogową na obszarze gminy składają się:

- droga krajowa nr 12 relacji Łęknica – Piotrków Trybunalski – Dorohusk, o długości ok. 11,95 km,
- droga wojewódzka nr 482 relacji Syców – Bralin – Kępno – Wieruszów – Walichnowy – Lututów – Złoczew – Sieradz – Zduńska Wola – Łask – Dobroń – Pabianice – Łódź, o długości ok. 0,93 km,
- drogi powiatowe, o łącznej długości ok. 55,14 km:
 - nr 1712 E – skrzyżowanie z drogą nr 1711 – początek drogi – Krzaki – Kliczków Wielki – Rowy – Chartupia Wielka – Kłocko,
 - nr 1713 E – relacji Dąbrowa Wielka – Kuśnie – Buczek – Izabela – Drążna – Chartupia Wielka – Smardzew – Kościerzyn – Baszków,
 - nr 1714 E – relacji Smardzew – Łosieniec – Chartupia Mała – Dzierlin,
 - nr 1719 E – relacji Baszków – Słomków Suchy – Wąglczew – Łubna – Gruszyce – Sarny – Błaszki (ul. Pułaskiego),
 - nr 1720 E – relacji Wróblew – Sadokrzyce
 - nr 1721 E – relacji Wąglczew– Sadokrzyce – Chartupia Wielka,
 - nr 1722 E – relacji Gorzuchy – Rowy,
 - nr 1723 E – relacji Słomków Mokry – Tubądzin – Gołuchy – Bartochów,
 - nr 1724 E – relacji Orzeżyn – Dziebędów,
- drogi gminne, o łącznej długości ok. 31,22 km,
- drogi inne (np. drogi wewnętrzne, drogi dojazdowe do gruntów rolnych), o łącznej długości 9,6 km.

Ryc. 9. Układ komunikacyjny Gminy Wróblew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Przedstawiona powyżej gminna sieć dróg pozwala mieszkańcom Gminy na sprawne przemieszczanie się po jej terenie oraz stwarza możliwości komunikacyjne w układzie powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego.

Zgodnie z przepisami ustawy o drogach publicznych, przegląd stanu dróg w Gminie Wróblew odbywa się na bieżąco, prowadzone kontrole i przeglądy pozwalają na zaplanowanie działań poprawiających bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

Priorytetowymi zadaniami w zakresie dróg i infrastruktury okołodrogowej na następne lata w Gminie Wróblew są następujące działania:

- przebudowa drogi gminnej nr 114301E w miejscowości Inczew,
- przebudowa drogi gminnej nr 114306E w miejscowości Gęsówka,
- przebudowa drogi dojazdowej łączącej miejscowości Sędzice – Piotrowice.

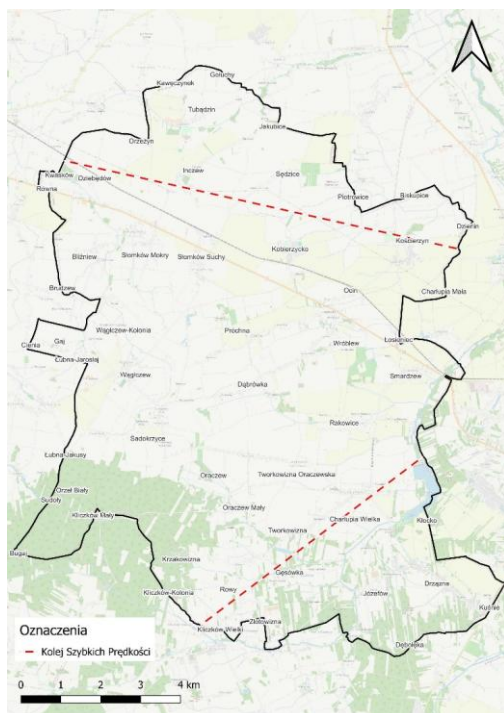
Gmina Wróblew charakteryzuje się dobrą dostępnością komunikacyjną względem stolicy województwa łódzkiego – średni czas podróży samochodem osobowym z centrum badanej jednostki do centrum Łodzi zajmuje ok. 1 godzinę (78,5 km). Z kolei średni czas podróży samochodem osobowym z centrum Wróblewa do miasta Sieradz, które stanowi lokalny ośrodek rozwojowy, wynosi ok. 12 minut (8,8 km).

Przez północną część Gminy przebiega magistrala kolejowa relacji Łódź Kaliska – Sieradz – Kalisz – Ostrów Wielkopolski – Wrocław / Poznań. Na terenie Gminy w miejscowości Słomków Suchy zlokalizowana jest stacja kolejowa Sędzice, obsługująca linie pasażerskie. Ze stacji Sędzice podróżni mogą udać się m.in. do Łodzi, Poznania, Warszawy i Ostrowa Wielkopolskiego. Czas podróży do stacji Łódź Kaliska ze stacji Sędzice wynosi ok. 1 godziny, natomiast czas podróży do miasta Sieradza – 7 minut.

Pierwszy pociąg odjeżdża ze stacji w Sędzicach w dni robocze około godziny 6:00, natomiast ostatni około godziny 22:40. Na stacji zatrzymuje się 14 pociągów bezpośrednich (bez przesiadek) dziennie.

Co więcej, przez teren Gminy Wróblew planowany jest przebieg linii kolejowej nr 85 Sieradz – Kalisz – Pleszew – Poznań, który jest istotnym elementem największego w Europie Środkowo-Wschodniej, wieloletniego programu inwestycyjnego i komunikacyjnego – Centralnego Portu Komunikacyjnego. W ramach tego projektu przewidziano realizację linii kolejowej z ruchem pasażerskim nie tylko dla Kolei Dużych Prędkości do 350 km/h, ale także dla ruchu regionalnych ekspresów mogących rozwijać prędkość do 160 km/h. Planowany przebieg wariantu inwestorskiego przedstawiono na rycinie poniżej.

Ryc. 10. Przebieg Kolei Szybkiej Prędkości na terenie Gminy Wróblew

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.cpk.pl/pl/inwestycja/program-wieloletni> (dostęp 18.02.2025 r.)

Gmina Wróblew nie organizuje publicznego transportu zbiorowego, jednak w 2023 roku usługę w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy realizowało Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o. o. Sieradz. Z komunikacji publicznej korzystali przede wszystkim mieszkańcy Gminy oraz dzieci i młodzież uczęszczająca do szkół. Przy czym należy zauważyć, iż Gmina Wróblew pokrywała koszty zakupu biletów miesięcznych dla uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy. Świadczony transport dostępny jest w różnych miejscowościach Gminy (obejmuje miejscowości: Dąbrówka, Dziebédów, Inczew, Koberzycko, Sadokrzyce, Sędzice, Smardzew, Słomków Mokry, Słomków Suchy, Tubądzin, Wąglczew, Wróblew), zapewniając połączenia zewnętrzne do innych miejscowości – na liniach Wróblew – Chudoba (4 razy dziennie), Wróblew – Gruszczycze Szk. (2 razy dziennie), Wróblew – Jasionna (raz dziennie), Wróblew – Sieradz (15 razy dziennie), Wróblew – Tubądzin (raz dziennie), Wróblew – Wąglczew (raz dziennie) oraz Wróblew – Włocin Kolonia I (5 razy dziennie).

Należy również zaznaczyć, że elementem utrudniającym przemieszczanie się wewnątrz Gminy od północnej strony, są tory kolejowe, które przebiegają przez miejscowości Dziebédów, Słomków Suchy oraz Koberzycko. Związane jest to z długim oczekiwaniem na przejazdach kolejowych, w szczególności w godzinach szczytu komunikacyjnego. Kolejnym czynnikiem utrudniającym komunikację wewnątrz Gminy oraz z gminami sąsiadującymi są tereny lesiste należące do Lasów

Państwowych oraz właścicieli prywatnych; znajdują się one w południowo-wschodniej oraz południowo-zachodniej części Gminy.

Poniższa tabela przedstawia wydatki Gminy Wróblew w dziale 600 – Transport i łączność w latach 2018-2023. Analizując przedstawione dane zaobserwowano, że wydatki Gminy we wskazanym dziale mieściły się w przedziale od 0,69 mln zł do 8,39 mln zł, a w 2023 roku odnotowano ich najwyższą wartość. Analizując wydatki budżetowe na przestrzeni przedstawionych lat, zauważa się, że wydatki w dziale Transport i łączność w stosunku do wydatków ogółem stanowiły najmniej w 2019 roku (2,5% wydatków ogółem), a najwięcej w 2018 roku (19,2% wszystkich wydatków), natomiast średnia z wszystkich lat wyniosła 13%.

Tab. 10. Wydatki w dziale Transport i łączność w latach 2018-2023 w Gminie Wróblew (mln zł)

DZIAŁ	2018	2019	2020	2021	2022	2023	średnia	udział %
600 Transport i łączność	6,31	0,69	5,92	3,22	3,72	8,39	4,71	13%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Do głównych inwestycji drogowych przeprowadzonych w ostatnich latach na terenie Gminy Wróblew zalicza się następujące przedsięwzięcia:

- przebudowę drogi dojazdowej w Rakowicach,
- przebudowę drogi gminnej nr 114582E w Kościerzynie,
- budowę dróg wraz z odwodnieniem w Charłupi Wielkiej,
- przebudowę dróg w miejscowościach: Rakowice, Sadokrzyce-Próchna i Ocín,
- przebudowę drogi w miejscowości Smardzew,
- przebudowę dróg w miejscowościach Bliźniew, Kobierzyczo, Słomków Mokry, Słomków Suchy i Próchna-Wąglczew,
- rozbudowę oświetlenia ulicznego w Kościerzynie,
- rozbudowę oświetlenia ulicznego w miejscowości Rowy.

Dostęp do szerokopasmowego Internetu jest kluczowym elementem dla współczesnego rozwoju jednostek samorządu terytorialnego. Stał się integralną częścią codziennego życia, wpływając na wiele jego aspektów, takich jak komunikacja, praca, edukacja czy rozrywka. Jedną z technologii umożliwiających szerokopasmowy dostęp do Internetu jest sieć światłowodowa. W 2023 roku 11 gminnych miejscowości było dotknięte wykluczeniem cyfrowym. Wśród miejscowości nieposiadających dostępu do Internetu należy wymienić: Drżążną, Oraczew Mały, Józefów, Tworkowiznę, Rowy, Gęsówkę, Dziebédów, miejscowość Orzeł Biały, Wąglczew Kolonię, Tworkowiznę Oraczewską oraz Krzakowiznę. Zgodnie z Raportem „Polska w zasięgu stacjonarnego dostępu do Internetu” za II kwartał 2024 roku, na terenie Gminy Wróblew zidentyfikowano 2 054 punkty adresowe, z czego na koniec czerwca 2024 roku w zasięgu stacjonarnego dostępu do usług szerokopasmowych było 1 515 punktów adresowych, a 538 pozostało bez zasięgu.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego stanowi nadrzędny dokument regulujący prowadzenie polityki przestrzennej w regionie. Został przyjęty na mocy Uchwały nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. Zgodnie z zapisami Planu, na terenie województwa łódzkiego wyznaczone zostały następujące obszary funkcjonalne:

- Obszary Funkcjonalne o znaczeniu ponadlokalnym:
 - Miejski Obszar Funkcjonalny Łodzi,
- Obszary Funkcjonalne o znaczeniu regionalnym:
 - Miejskie Obszary Funkcjonalne miast powiatowych,
 - Pozostałe Obszary Funkcjonalne (Górniczno-Energetyczne Obszary Funkcjonalne, Ceramiczno-Budowlany Obszar Funkcjonalny, Rolnicze Obszary Funkcjonalne, Turystyczne Obszary Funkcjonalne).

Powyższe obszary wyznaczono w celu wdrażania indywidualnego podejścia do różnych terytoriów wyznaczonych na podstawie specyficznych uwarunkowań rozwojowych województwa łódzkiego.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Planie, Gmina Wróblew włączona została do **Sieradzkiego Rolniczego Obszaru Funkcjonalnego**, który razem z Kutnowsko-Skierniewickim Rolniczym Obszarem Funkcjonalnym tworzy **Obszar Rozwoju Intensywnego Rolnictwa**. Powierzchnia obszaru ogółem wynosi 4 772 km², tj. 26% powierzchni województwa, z czego 150 km² (3%) zajmują obszary miejskie. Obszary wiejskie o powierzchni 4 622 km² stanowią 27% powierzchni obszarów wiejskich w regionie. Obszar charakteryzuje wysoka kultura rolna i rozwinięte towarowe rolnictwo, co pozwala na osiąganie wysokich wyników produkcyjnych w skali kraju. Ważnym atutem Obszaru jest wysokotowarowa specjalizacja sadownicza w gminach powiatów: skierniewickiego i rawskiego, produkcja warzyw w gminach powiatów: kutnowskiego, łęczyckiego i sieradzkiego, specjalistyczna uprawa ziemniaków w powiecie sieradzkim oraz hodowla bydła i trzody chlewnej w wielu gminach obszaru.

Do najważniejszych wyzwań rozwojowych Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa należą:

- brak rynków hurtowych produktów rolnych,
- niekorzystna struktura agrarna i powolne zmiany w tym zakresie, chociaż na tle województwa obszar charakteryzuje się znacznym udziałem gospodarstw dużych (powyżej 15 ha),
- duże rozproszenie działek rolnych,
- warunki wodne, w tym deficyt wody,
- problem suszy i mocno ograniczone możliwości retencji naturalnej,
- zjawisko stepowienia oraz nasilające się ekstremalne zjawiska pogodowe.

Ryc. 11. Pozostałe obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym w województwie łódzkim
Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 jest dokumentem definiującym kluczowe kierunki działań w regionie, które stanowią integralną część założeń przedstawionych w Planie Zagospodarowania Województwa Łódzkiego. Strategia przyjęta została na mocy Uchwały nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r. i wyznacza na terenie całego województwa następujące Obszary Strategicznej Interwencji (OSI):

- Miasta Odzyskanych Szans,
- Obszary Aktywnej Integracji,
- Obszar Zielonej Gospodarki,
- Obszar Nowej Energii,

- Miejskie Obszary Funkcjonalne.

Zgodnie z zapisami zawartymi w Strategii, Gmina Wróblew została włączona do **Obszaru Zielonej Gospodarki**. Obszar ten obejmuje gminy położone poza Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi, z dominującą funkcją rolniczą, przyrodniczą oraz predysponowane do rozwoju turystyki ze względu na: potencjał endogeniczny środowiska przyrodniczego, bogactwo dziedzictwa kulturowego oraz zagospodarowanie turystyczne. Głównym kierunkiem interwencji na Obszarze Zielonej Gospodarki jest rozwój funkcji rolniczej i turystycznej poprzez ochronę i poprawę jakości środowiska oraz wzmocnienia odporności OSI na zmiany klimatu i zagrożenia naturalne.

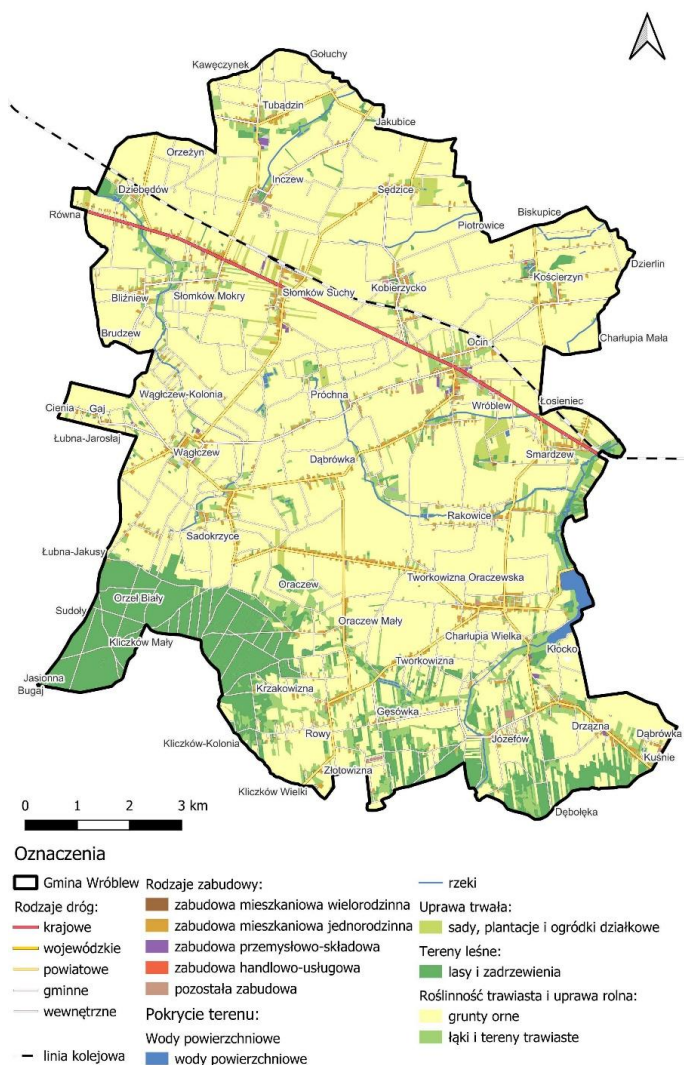

Ryc. 12. Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.

Całkowita powierzchnia Gminy Wróblew wynosi 112,75 km², z czego użytki rolne stanowią 83,8% powierzchni, a lasy – 8,8%. Tym samym tereny przeznaczone na cele pozarolnicze (mieszkaniowe, usługowe, przemysłowe) stanowią 7,4% powierzchni badanej jednostki. W Gminie dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, która koncentruje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Głównym ośrodkiem wielofunkcyjnym Gminy jest miejscowość Wróblew, w której obserwuje się największą koncentrację usług oraz funkcji administracyjnych, kulturowych oraz sportowo-rekreacyjnych. Miejscowość Drążna, wraz z miejscowością Józefów, stanowią najważniejsze ośrodki rozwojowe Gminy, w których występuje największy ruch budowlany. Jest to związane z występowaniem na ich terenie słabych klas ziemi rolnych, które nie są atrakcyjne dla rolników, w związku z tym w tych miejscowościach rozwija się zabudowa mieszkaniowa. Ponadto miejscowości te znajdują się w niewielkiej odległości od miasta Sieradz, co umożliwia mieszkańcom m.in. sprawny dojazd do miejsca pracy.

Sieć osadnicza Gminy Wróblew składa się z 30 miejscowości, które tworzą 24 sołectwa, takie jak: Bliźniew, Charlupia Wielka, Dąbrówka, Drążna, Dziebédów, Gęsówka, Inczew, Józefów, Kobierzycko, Kościerzyn, Oraczew, Ocin, Próchna, Rakowice, Rowy, Słomków Mokry, Słomków Suchy, Smardzew, Tworkowizna, Tubądzin, Sadokrzyce, Sędzice, Wróblew oraz Wąglczew.

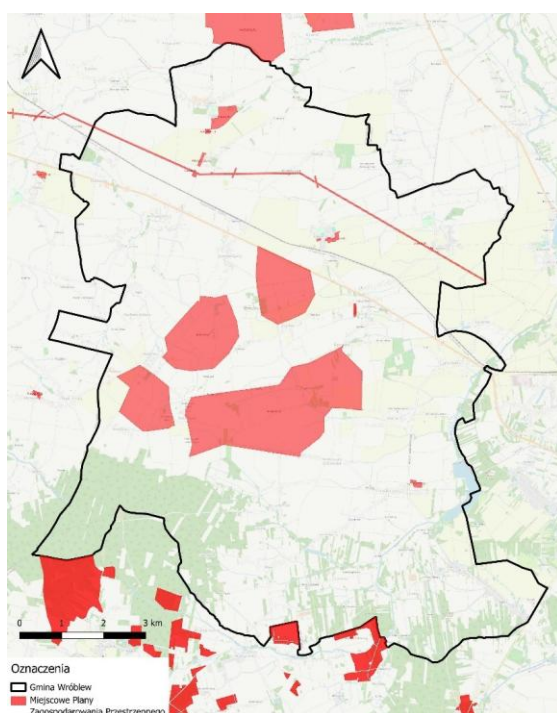
Ryc. 13. Pokrycie terenu Gminy Wróblew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest nadrzędnym dokumentem planistycznym na terenie gminy. Dokument ten określa kierunki polityki przestrzennej dla rozwoju danej jednostki administracyjnej zgodnie z obecnymi uwarunkowaniami, trendami rozwojowymi oraz ustaleniami wynikającymi z ponadlokalnych celów polityki przestrzennej. Studium Gminy Wróblew przyjęte zostało na mocy Uchwały nr IV/15/10 Rady Gminy Wróblew z dnia 29 grudnia 2010 roku. Należy jednak zaznaczyć, że w wyniku reformy

planowania przestrzennego, Gmina Wróblew zobowiązana jest do opracowania Planu Ogólnego – dokumentu, który zastąpi jej dotychczasowe Studium. Zgodnie z uchwałą Nr III/29/24 z dnia 14 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Planu ogólnego gminy Wróblew” oraz o rozpoczęciu strategicznej oceny oddziaływania na środowisku skutków realizacji ww. planu ogólnego, Gmina przystąpiła do opracowania Planu Ogólnego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią akty prawa miejscowego, które regulują funkcję oraz sposób wykorzystania danego terenu. Do 2024 roku Gmina Wróblew przyjęła 8 MPZP, które pokryły 10,7% jej powierzchni całkowitej. Należy jednak zaznaczyć, że 4 z nich przyjęte zostały przed 2003 rokiem i wymagają aktualizacji.

Ryc. 14. Zasięg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obrębie Gminy Wróblew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://wroblew.e-mapa.net> (dostęp 07.11.2024 r.).

Na terenach, które nie zostały objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, polityka przestrzenna Gminy prowadzona jest w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (tzw. WZ) lub decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W latach 2019-2023 w Gminie Wróblew wydano łącznie 402 decyzje o warunkach zabudowy, co stanowiło ok. 8,26% wszystkich wydanych decyzji w powiecie sieradzkim, jednak liczba wydawanych decyzji jest bardzo różna w poszczególnych latach. Na terenie badanej jednostki największą liczbę decyzji o warunkach zabudowy wydano w 2020 roku (106 decyzji), natomiast w roku 2022 było ich zaledwie 42. Przeliczając podane wartości na 1 tys. mieszkańców zaobserwowano, że w Gminie Wróblew wydawano znacznie większą liczbę decyzji w porównaniu

do średniej dla gmin powiatu sieradzkiego. Należy jednak zaznaczyć, że sytuacja ta związana jest z niskim udziałem powierzchni Gminy objętej MPZP – polityka przestrzenna na terenie analizowanej jednostki prowadzona jest zatem w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Poniższa tabela przedstawia również liczbę wydanych pozwoleń na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym. Na terenie Gminy Wróblew wydano łącznie 244 pozwolenia na budowę, co stanowiło ok. 7,8% wszystkich wydanych pozwoleń w powiecie. Przeliczając podane wartości na 1 tys. mieszkańców zaobserwowano, że w analizowanej jednostce wydawano większą liczbę pozwoleń na budowę od średniej dla pozostałych gmin w powiecie sieradzkim. W latach 2019-2022 decyzje te w większości dotyczyły nowych budynków mieszkalnych. Wyjątek stanowił 2023 rok, kiedy na terenie Gminy Wróblew ponad 65% wszystkich wydanych pozwoleń dotyczyło budynków zbiorowego zamieszkania oraz niemieszkalnych i obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Należy także zwrócić uwagę, że od 2021 liczba wydanych decyzji pozwolenia na budowę z roku na rok spada.

Tab. 11. Ruch budowlany w Gminie Wróblew w latach 2019-2023 na tle średniej gmin powiatu sieradzkiego

		2019	2020	2021	2022	2023
Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu						
ogółem	Wróblew	96	106	74	42	84
	powiat	1125	1015	1024	741	959
na 1 tys. mieszkańców	Wróblew	15,86	17,69	12,43	7,09	14,24
	powiat	9,56	8,89	9,05	6,60	8,60
Wydane decyzje pozwolenia na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym						
ogółem	Wróblew	54	53	76	32	29
	powiat	655	676	778	551	471
na 1 tys. mieszkańców	Wróblew	8,92	8,85	12,77	5,40	4,92
	powiat	5,57	5,92	6,87	4,90	4,23
w tym nowe budynki mieszkalne (%)	Wróblew	53,70	58,49	59,21	56,25	34,48
	powiat	48,09	55,62	56,68	55,35	55,20
w tym nowe budynki zbiorowego zamieszkania oraz niemieszkalne i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (%)	Wróblew	46,30	41,51	40,79	43,75	65,52
	powiat	51,91	44,38	43,32	44,65	44,80

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne

Ukształtowanie powierzchni i rzeźba terenu

Zgodnie z Regionalizacją fizycznogeograficzną Polski wg J. Kondrackiego, Gmina Wróblew położona jest na obszarze prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Niziny Środkowopolskiej, makroregionu Niziny Południowo-Wielkopolskiej, mezoregionu Wysoczyzny Złoczewskiej. Pod względem pokrycia terenu na obszarze mezoregionu dominują grunty wykorzystywane rolniczo. Lasy, które tworzą z reguły małe płaty, ograniczone są głównie do siedlisk boru mieszanego i ubogiej buczyny.

Stopień urozmaicenia powierzchni terenu jest niewielki. Najwyższy punkt wysokościowy Gminy osiąga wysokość 200,4 m n.p.m. i jest położony w lesie na południowo-zachodnich krańcach Gminy. Najniżej usytuowane jest dno doliny bezimennego cieku na północ od Kolonii Kościerzyn

– na wysokości 131,3 m n.p.m. Różnica wysokości powierzchni terenu w obrębie całego obszaru wynosi 69,1 m. Największe lokalne wysokości względne mieszczą się w granicach 15-28 m.

Znaczny obszar gminy posiada mało urozmaiconą rzeźbę terenu określaną jako płaskorówninną (spadki do 1%) oraz lekko falistą i lekko pagórkowatą (spadki 1-3%). Tylko niewielki obszar w południowo-zachodniej części gminy zaliczyć można do typu rzeźby falistej pagórkowatej (spadki 3-5% i powyżej). Lokalnie, w obrębie wyższych pagórków oraz wzdłuż stoków dolinnych nachylenia terenu przekraczają 10%

Wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze Gminy Wróblew istnieją niekorzystne warunki wodne – występuje deficyt wody dla potrzeb rolnictwa. Sieć rzeczna nie jest rozwinięta równomiernie. Więcej cieków wodnych występuje w części południowej.

Gmina Wróblew położona jest w dorzeczu Odry, w zlewni rzeki Warty, a głównymi ciekami wodnymi znajdującymi się na jej terenie są:

- rzeka Myja,
- rzeka Swędra.

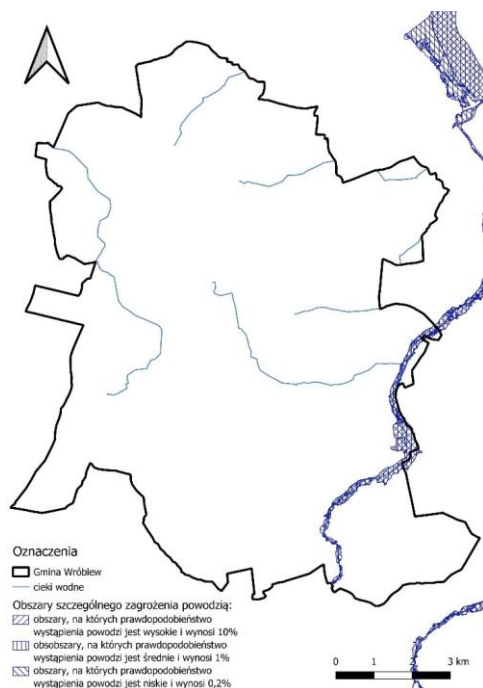
Na terenie Gminy Wróblew występuje 16 niewielkich zbiorników wodnych, które są wykorzystywane głównie jako stawy rybne, a jednocześnie do celów nawadniania i przeciwpowodziowych.

Podstawowymi jednostkami umożliwiającymi gospodarowanie wodami powierzchniowymi są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Na terenie Gminy Wróblew znajduje się sześć JCWP:

- RW600010184829 – Swędnia (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- RW60001018467 – Trojanówka do Pokrzywnicy (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- RW600010183149 – Myja (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- RW6000101831529 – Dopływ z Sędzic (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- RW6000101831549 – Dopływ z Kawęczynka (potok lub strumień nizinny piaszczysty),
- RW600010183129 – Żeglina (potok lub strumień nizinny piaszczysty).

Zgodnie z art. 171 ust. 5 ustawy Prawo wodne (j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.) na terenie Gminy Wróblew, w jej południowo-wschodniej części, wzdłuż rzeki Myja występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi 0,2%, 1% i 10%. Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy jw. planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym czy stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzania ryzykiem powodziowym.

Jednym z celów głównych Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym jest zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego. Cel ten wskazuje na wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Z kolei ograniczanie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe stanowi cel szczegółowy celu głównego: obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego.

Ryc. 15. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wód Polskich.

Zagrożenie powodziowe nie jest jedynym problemem klimatycznym występującym w Gminie Wróblew – kolejnym niebezpieczeństwem jest susza. Pojęcie suszy definiuje się jako zjawisko oznaczające spadek dostępności wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Ze względu na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wyróżnia się cztery etapy rozwoju suszy: atmosferyczną, rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną.

Na podstawie analizy map zagrożeń suszą, opracowanych na potrzeby Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, zauważyć można, że na terenie całej Gminy Wróblew występuje:

- ekstremalne zagrożenie suszą atmosferyczną,
- ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą, z wyjątkiem części terenów leśnych zlokalizowanych w południowo-zachodniej części Gminy, gdzie występuje słabe zagrożenie suszą rolniczą,
- umiarkowane zagrożenie suszą hydrologiczną,
- słabe zagrożenie suszą hydrogeologiczną, z wyjątkiem zachodniej i południowo-zachodniej części Gminy, gdzie występuje umiarkowane zagrożenie suszą hydrogeologiczną.

W łącznym zestawieniu Gmina Wróblew jest silnie zagrożona suszą.

Surowce Mineralne

Gmina Wróblew nie jest zasobna w złoża kopalin użytecznych, jednak na jej terenie rozpoznane i częściowo eksploatowane są surowce okruchowe – kruszywo naturalne znajdujące się w pagórkach i wzniesieniach morenowych i kemowych.

Na terenie Gminy udokumentowano następujące złoża:

- **Inczew** – złoża piasku i piasku ze żwirem o zasobach równych 46 tys. ton, którego eksploatacja została aktualnie zaniechana,
- **Mantyki** – złoża piasku i żwiru rozpoznane szczegółowo o zasobach równych 144 tys. ton. Posiada wyznaczony obszar górniczy o powierzchni 11 856 m² i teren górniczy o powierzchni 16 180 m². Została udzielona koncesja na poszukiwanie i rozpoznanie złoża kruszywa naturalnego „Mantyki” na powierzchni nie przekraczającej 2 ha w obrębie działek o nr ewidencyjnych 1/2 i 97 położonych w miejscowości Mantyki. Złoże objęte było koncesją eksploatacyjną wydaną przez Starostę Sieradzkiego w dniu 10 października 2008 roku i termin jej ważności upłynął 9 grudnia 2018 roku,
- **Mantyki I** – złoża piasku, na którym wyznaczono teren górniczy o powierzchni 26 660 m². Została udzielona koncesja na poszukiwanie i rozpoznanie złoża kruszywa naturalnego „Mantyki I” w obrębie działek o nr ewidencyjnych 6, 90, 93, 94 położonych w miejscowości Mantyki. Złoże objęte jest koncesją eksploatacyjną wydaną przez Starostę Sieradzkiego i było aktualne do 31 grudnia 2024 roku.
- **Rakowice – Mantyki** – złoża piasku o zasobach równych 85 tys. ton, rozpoznane szczegółowo, nieeksploatowane.
- **Próchna** – złoża piasku i żwiru położone w miejscowości Próchna o zasobach wynoszących 153 tys. ton. Złoże posiada wyznaczony obszar i teren górniczy „Próchna III” o powierzchni 16 227 m² i 25 921 m². Złoże objęte było koncesją eksploatacyjną wydaną przez Starostę Sieradzkiego do 31 grudnia 2015 roku.
- **Rowy** – złoża piasku i żwiru w miejscowości Rowy – o zasobach wynoszących 53 tys. ton i powierzchni 7 327 m², rozpoznane szczegółowo, nieeksploatowane. Złoże znajduje się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu, ale według oceny oddziaływania na środowisko jest to złożo niekonfliktowe.

Zawiadomieniem Marszałka Województwa Łódzkiego – znak: RO.V-MK-7510-38/10 z dnia 26.07.2010 r. zostało udokumentowane złożo kruszywa naturalnego (piasku) Mantyki II, które obejmuje obszary udokumentowanych złóż: Mantyki, Rakowice-Mantyki, Mantyki I.

Ochrona przyrody

Ochrona przyrody na terenie Gminy realizowana jest w oparciu o ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. W rozumieniu ustawy ochrona przyrody oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników, a odbywa się to poprzez wprowadzanie różnych form ochrony przyrody.

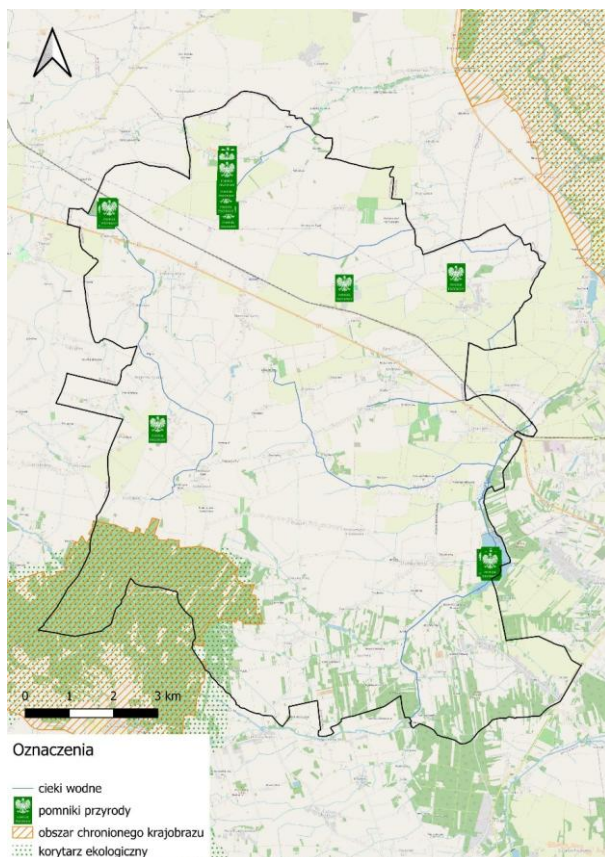
Na terenie Gminy Wróblew występują następujące formy ochrony przyrody:

- Brąszewicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- 17 pomników przyrody.

Co więcej, w południowo-zachodniej części Gminy Wróblew przebiega korytarz ekologiczny „Lasy Kaliskie i Sieradzkie”, choć nie jest on zaliczony do form ochrony przyrody. Korytarze ekologiczne pełnią jednak ważną funkcję jako obszary umożliwiające przemieszczanie się roślin i zwierząt pomiędzy siedliskami. Nie można więc mówić o skutecznych działaniach chroniących środowisko, w szczególności w odniesieniu do zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, w całkowitym oderwaniu od funkcji, jakie pełni korytarz. Korytarze to drogi życia, dzięki którym wiele gatunków może egzystować pomimo niekorzystnych zmian w środowisku, a cenne europejskie siedliska nadal cechuje wysoka bioróżnorodność.

Położenie wymienionych form ochrony przyrody na terenie Gminy przedstawione zostało na rycinie poniżej.

Ryc. 17. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Wróblew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody.

Historia Gminy

Wróblew to jedna z najstarszych wsi byłego województwa sieradzkiego, której historia sięga czasów wczesnego średniowiecza, co potwierdzają wyniki badań archeologicznych oraz liczne zabytki i znaleziska. Miejscowość była częścią ziemi sieradzkiej, ważnej dla tworzenia się państwa polskiego, a osadnictwo na tym terenie datowane jest na XI-XIII w. Wróblew pojawił się w źródłach pisanych już w 1330 roku, kiedy książę sieradzki Przemysław potwierdził nabycie części wsi przez Chwałę z Dąbrówki.

Gmina Wróblew obejmuje liczne historyczne miejscowości, takie jak Charlupia Wielka, Inczew, Kościerzyn, Kobierzyczo i Tubądzin, które mają średniowieczną metrykę (XIV-XV w.). W rozplanowaniu tych wsi dominował układ ulicowy oraz osadnictwo przysiółkowe. Charlupia Wielka, wzmiankowana w 1339 roku, była własnością kasztelana spicymierskiego Piotra Świnki. W XVI w. znajdowała się w rękach rodu Mańskich i Walewskich, a dwór w Charlupii powstał w XVII w. W latach 1912-1913 mieszkał tam Władysław Reymont, obecnie dwór jest własnością prywatną.

Z Gminą Wróblew związane były wybitne postacie, takie jak Władysław Reymont – laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury, Ignacja Piątkowska – etnografka, oraz Kazimierz Walewski – kolekcjoner.

Wróblew, przez wieki związany z historycznymi przemianami i bogatym dziedzictwem, stanowi ważny punkt na mapie regionu, który zachowuje swoje tradycje i pamięć o przeszłości. Jednym z potencjałów Gminy Wróblew są liczne zabytki, które są przede wszystkim pozostałością majątków dworskich. W Gminnej Ewidencji Zabytków znajduje się 46 zabytków nieruchomych, natomiast do Rejestru Zabytków prowadzonego przez Łódzkiego Konserwatora Zabytków wpisane zostało 17 obiektów.

Znajdujące się na terenie Gminy Wróblew zabytki stanowią świadectwo jej historii. Wśród nich należy wyróżnić m.in. takie obiekty jak:

- **zespół dworsko-parkowy w Tubądzinie** – dwór pochodzi z końca XVIII w. We dworze znajduje się również Filia Muzeum Okręgowego w Sieradzu, a ściślej Muzeum Wnętrz Dworskich, którego otwarcie nastąpiło 25.10.1984 r. Dwór otoczony jest parkiem, który posiada bogate walory krajobrazowe;
- **pałac pochodzący z połowy XIX w. w Inczewie** – po wyzwoleniu cały ponad 300 hektarowy majątek poddano parcelacji. Obecnie jest własnością prywatną;
- **dwór w Kościerzynie** – wzniesiony około 1915 r. to budynek murowany, piętrowy. We dworze znajdowała się polsko-francuska biblioteka oraz archiwum rodzinne fundatora obiektu - Stanisława Prądyńskiego. Obecnie również własność prywatną,
- **dwór bezstylowy z połowy XIX w. w Chartupiu Wielkiej** – zbudowany przez rodzinę Walewskich, wiele razy przebudowywany, co spowodowało, że całkowicie zatracił swój stylowy charakter, nabrał cech XIX-wiecznej kamienicy mieszczańskiej. Przez pewien okres mieszkał w nim Władysław Reymont. Obecnie budynek jest własnością prywatną i znajduje się w bardzo złym stanie. Jedynym śladem dawnej świetności dworu jest oryginalna polichromia (wykonana przez Betelmana), która znajduje się w pomieszczeniu pełniącym niegdyś funkcję salonu. Bardzo interesujące jest otoczenie dworu. W zaniedbanym parku podworskim, w odległości 100 m na północ od omawianego obiektu, znajduje się staw. Na leżącej w jego centrum wysepce można oglądać dość tajemniczy kopiec ziemny o nieregularnym kształcie. Badania wykazały, że kopiec ten jest usypany z gruzu pozostałego po znacznie starszej budowli. Zarówno dwór i okoliczny park są bardzo zaniedbane i zdewastowane.

Na terenie Gminy znajdują się również miejsca pamięci narodowej, wśród których należy wymienić:

- pomnik pamięci ofiar napaści hitlerowskiej na Polskę we Wróblewie,
- pomnik pamięci ofiar napaści hitlerowskiej w Rowach,
- pomnik pamięci Jana i Antoniego Chowańskich w Orle Białym,
- pomnik pamięci Bohaterów Powstania Styczniowego w Orle Białym i Wąglczewie,
- mogiła Jana Chowańskiego żołnierza KWP na cmentarzu parafialnym w Wąglczewie.

Istotnym elementem historii Gminy Wróblew są jej tradycje, w szczególności „wywoziny”. Według Ignacji Piątkowskiej, sieradzkiej etnografki z końca XIX wieku, obrzęd ten odprawiano we Wróblewie w środę popielcową: *„W dniu tym stare wieśniaczki na saniach oryginalnie*

przybranych przyjeżdżają po każdą młodą dziewczynę, która w tym roku wyszła za mąż w ich wiosce i tańcząc a śpiewając wiozą młodą towarzyszkę do karczmy, gdzie następuje wykupienie czyli wspólny poczęstunek, celem wprowadzenia raz pierwszy nowo zamężnej do grona gospodyń obchodzących tradycyjnie wstępną środę.”. Obecnie obrzęd opraciany jedynie w Kobierzycu, jednak w innej formie – polega na przewiezieniu nowożeńców traktorem na przystrojonych wozach lub przyczepach. Na przyczepie jest zamontowany baldachim, pod którym siadają młodzi. Kobieta otrzymuje lalkę. Objeżdżają wieś, a na koniec udają się do domu nowożeńców, gdzie odbywa się przyjęcie trwające niekiedy do późnych godzin wieczornych. We wsi jest tyle wywozin, ile jest młodych par, które wstąpiły w ostatnim roku w związek małżeński. Podczas przejazdu robi się wielki hałas wykorzystując do tego puszki, pokrywki, garnki, wiadra.

Walory turystyczne

Obecnie na terenie Gminy Wróblew funkcja turystyczna nie jest rozwiniętą dziedziną. Jednak warto podkreślić, że w 2008 roku Gmina Wróblew podjęła działania w celu propagowania turystyki, poprzez utworzenie Lokalnej Grupy Działania „Szlakiem Sieradzkiej E-ski”. Członkami LGD były gminy: Brąszewice, Brzeźno, Wróblew i Złoczew.

Potencjał do rozwoju turystyki na terenie Gminy zapewnia jej wiejski charakter, który umożliwia rozwój agroturystyki. Na potencjał turystyczny Gminy wpływają również dwa szlaki turystyczne przebiegające przez jej granice:

- szlak im. Władysława Stanisława Reymonta (szlak pieszo-rowerowy) – przebieg: Tubądzin – Inczew – Sędzice – Kobierzycy – Ocina – Wróblew – Dąbrówka – Oraczew – Charłupia Wielka
- szlak Sieradzkiej E-ski (rowerowy) – przebieg: Smardzew – Rakowice – Charłupia Wielka – Tworkowizna Oraczewska – Oraczew – Oraczew Mały.

Do rozwoju turystyki na terenie Gminy Wróblew przyczynia się także Zalew Smardzew. Jest to zbiornik retencyjny powstały w 2012 roku. Jest on jednym ze zbiorników utworzonych w celu gospodarowania wodami, ale ponadto pełni również funkcje rekreacyjne. Zbiornik Smardzew powstał głównie w wyniku budowy tamy, która umożliwiła gromadzenie wody. Jego celem jest m.in. retencja wody, zapobieganie powodziom i poprawa jakości wód w okolicznych rzekach. Ponadto zbiornik może być wykorzystywany do nawadniania okolicznych terenów rolnych. Zbiornik i jego okolice stały się także miejscem, które przyciąga miłośników sportów wodnych, w tym wędkarzy. Jego położenie w pobliżu terenów leśnych i wiejskich sprawia, że jest popularnym miejscem na spacer, odpoczynek na łonie natury oraz organizowanie różnych wydarzeń rekreacyjnych. W 2023 roku w różnych miejscowościach gminnych odbył się plener malarski. Był on skierowany do uczniów szkół podstawowych, którzy wykonywali prace plastyczne przy wsparciu malarek ze Stowarzyszenia Plastyków Amatorów w Łodzi. Tematem prac były zabytki oraz ciekawe miejsca Gminy Wróblew. Jednym z miejsc jego prowadzenia były tereny nad Zalewem Smardzew.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY WRÓBLEW

2.1. Gospodarka lokalna

2.1.1. Przedsiębiorczość

Jednym z elementów charakteryzujących lokalny rynek pracy oraz sytuację gospodarczą gminy jest liczba podmiotów gospodarczych działających na jej obszarze. Stanowi ona istotny wskaźnik poziomu przedsiębiorczości w granicach danej jednostki samorządowej. W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na obszarze powiatu sieradzkiego w latach 2019-2023. W 2023 roku najniższą liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w powiecie odnotowano w gminie Kłonowa (199 podmiotów). W tym samym roku najwięcej przedsiębiorstw funkcjonowało na terenie gminy miejskiej Sieradz – 4 610 podmiotów, co stanowiło 42,9% wszystkich firm zarejestrowanych w powiecie. Na terenie Gminy Wróblew zarejestrowanych było 426 podmiotów, stanowiących 4,0% wszystkich przedsiębiorstw w powiecie. Podobną wartość wskaźnika odnotowano również w gminach Goszczanów oraz Burzenin. Dynamika zmian w latach 2019-2023 obrazuje, która gmina rozwijała się najszybciej, a która najwolniej pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Dynamika zmian dla całego powiatu sieradzkiego wyniosła 111%. Największe zmiany wśród gmin powiatu odnotowano w gminach Brzeźnio oraz Goszczanów, gdzie dynamika zjawiska wyniosła 124%. Najbardziej stabilna pod tym względem była gmina miejska Sieradz (105%).

Tab. 12. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie sieradzkim w latach 2019-2023

JST	2019		2023		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2019-2023	Dynamika zmian
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie		
powiat sieradzki	9 656	100,0%	10 740	100,0%	1 084	111%
Sieradz	4 395	45,5%	4 610	42,9%	215	105%
Błaszki	905	9,4%	1 021	9,5%	116	113%
Brąszewice	309	3,2%	349	3,2%	40	113%
Brzeźnio	482	5,0%	598	5,6%	116	124%
Burzenin	409	4,2%	472	4,4%	63	115%
Goszczanów	317	3,3%	394	3,7%	77	124%
Kłonowa	164	1,7%	199	1,9%	35	121%
Sieradz (g. wiejska)	879	9,1%	1 062	9,9%	183	121%
Warta	890	9,2%	991	9,2%	101	111%
Wróblew	352	3,6%	426	4,0%	74	121%
Złoczew	554	5,7%	618	5,8%	64	112%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych na koniec 2023 roku wśród podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie Gminy Wróblew, na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), najwięcej z nich działało w sekcji G handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (99 podmiotów; 23% wszystkich podmiotów gospodarczych) oraz sekcji F budownictwo (80; 19%). Następne w kolejności sekcje, których udział wynosił powyżej 5% to: C przetwórstwo przemysłowe (45; 11%), S i T pozostała działalność usługowa (40; 9%).

Tab. 13. Podmioty działające na terenie Gminy Wróblew na koniec 2023 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	99	23%
SEKCJA F Budownictwo	80	19%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	45	11%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	40	9%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23	5%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	20	5%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19	4%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	17	4%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15	4%
SEKCJA P Edukacja	12	3%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	11	3%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	11	3%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	2%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	8	2%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6	1%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5	1%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	2	0%

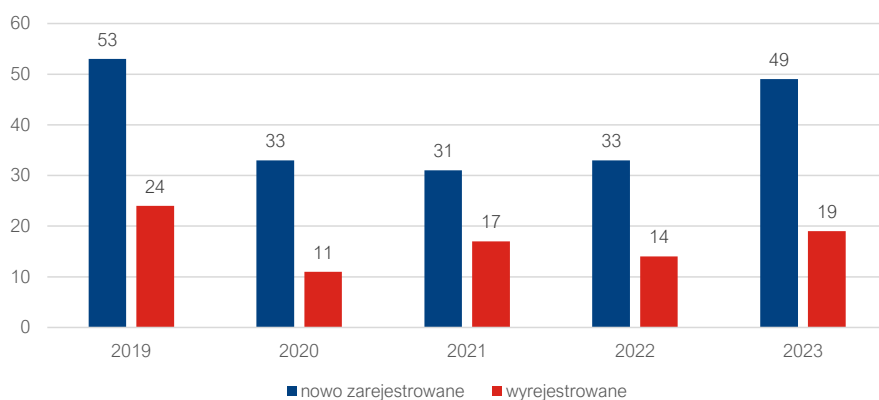
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Do największych przedsiębiorstw na terenie Gminy Wróblew należą:

- „Awista Pierwsza” Sp. z o.o.,
- „Ceramika Tubądzin” Sp. z o.o.,
- „Norma” Sp. z o.o.,
- Ferma Niosek „Kaja”,
- Gospodarstwo Rolne Produkcja Drobiarska Krzysztof Wierciński,
- Ferma Drobiu Adam Plewiński,
- Hipokrates Sp. z o.o.,
- Bar-Gaz Braszak Ilona,
- „Erjox”,
- Agros Wrońscy,
- PHU „Birex” Danuta Birska,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowa-Med.” Ewa Bałys-Mikołajewicz,
- Aleksandra Kulawiak Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „Aleksandra”,
- Furnimeb Przemysław Biniek,
- Zbigniew Baudler Drukarnia Wróblew,

- Firma Czajka Renata Czajka,
- Firma Handlowo-Usługowa Daniel Zając,
- Wodomierze Sp. z o.o.

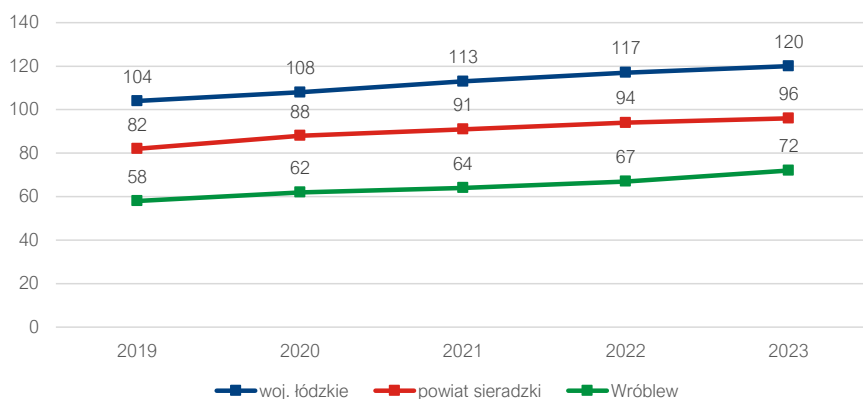
W latach 2019-2023 w każdym analizowanym roku liczba podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie Gminy Wróblew przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych. Najwyższą różnicę odnotowano w 2023 roku, kiedy wyniosła ona 30 podmiotów. Z kolei najmniejsza różnica pomiędzy przedsiębiorstwami nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi wystąpiła w 2021 roku (14 podmiotów). Najwięcej nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych zostało na terenie Gminy w 2019 i 2023 roku (odpowiednio 53 i 49).

Ryc. 18. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2019-2023 działających na terenie Gminy Wróblew

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W celu porównania poziomu rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego zastosowano wskaźnik liczby przedsiębiorstw przypadających na 1 tys. mieszkańców. Gminę Wróblew zestawiono ze średnią dla gmin w powiecie sieradzkim oraz województwie łódzkim. W analizowanych latach liczba przedsiębiorstw na terenie wszystkich jednostek wykazywała tendencję wzrostową, a Gmina Wróblew charakteryzowała się większą dynamiką tego zjawiska w porównaniu do średniej dla gmin powiatu i województwa i wyniosła 124%. Średnia liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w gminach w województwie łódzkim w 2023 r. (120) była zdecydowanie wyższa od średniej dla gmin powiatu sieradzkiego (96) oraz dla Gminy Wróblew (72).

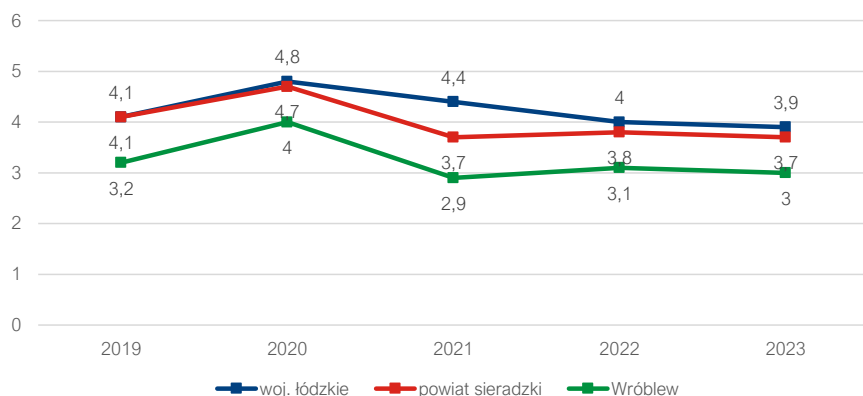
Ryc. 19. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.1.2. Rynek pracy

Rozwój gospodarczy jednostki samorządowej wykazuje ścisłą zależność z zachodzącymi zmianami na rynku pracy. Dostęp do stabilnego zatrudnienia oraz satysfakcjonujących miejsc pracy bezpośrednio wpływa na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zachęca do osiedlania się na jej terenie.

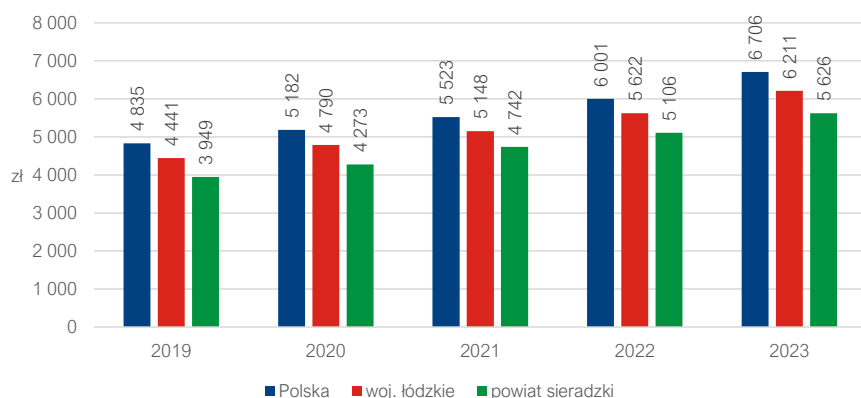
W latach 2019-2023 średni udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Wróblew wyniósł 3,2%. Była to mniejsza wartość od średniej gmin powiatu sieradzkiego (4,0%) oraz województwa łódzkiego (4,2%). W 2020 roku udział osób pozostających bez pracy na terenie Gminy był najwyższy i wyniósł 4%, co mogło być skutkiem kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią SARS-CoV-2. W 2023 r. odsetek ten wyniósł 3%.

Ryc. 20. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie sieradzkim wyniosło 5 626 zł. Ta kwota stanowiła 90% średniej dla województwa łódzkiego (6 211 zł) i jednocześnie 84% średniego wynagrodzenia w kraju (6 706 zł).

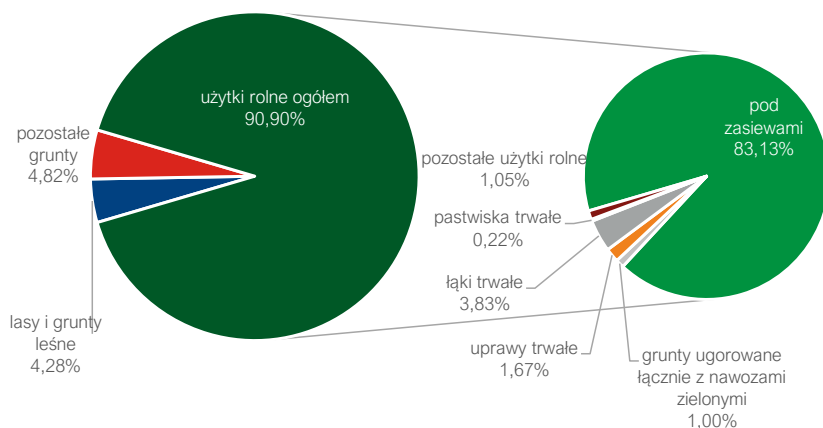
Ryc. 21. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie sieradzkim i województwie łódzkim na tle kraju w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

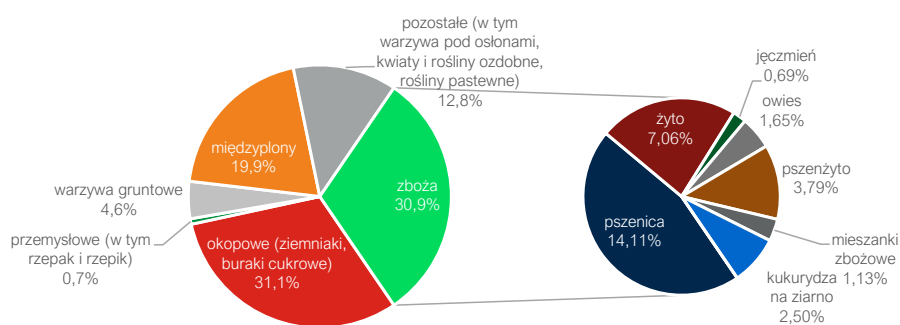
2.1.3. Rolnictwo

Gmina Wróblew jest gminą rolniczą, dlatego analizując jej gospodarkę lokalną należy uwzględnić specyfikę znajdujących się na jej terenie gospodarstw rolnych. Najbardziej rzetelnym źródłem informacji odzwierciedlającym realny stan rolnictwa są przeprowadzane raz na 10 lat Powszechne Spisy Rolne. Obowiązek przeprowadzenia spisów wynika z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, uszczegółowionego na poziomie krajowym ustawą z dnia 31 lipca 2019 r. o Powszechnym Spisie Rolnym w 2020 r. Udział w spisie rolnym jest obowiązkowy, a odmowa przystąpienia może skutkować nałożeniem grzywny. Dzięki przyjętym rozwiązaniom w ostatnim Powszechnym Spisie Rolnym przeprowadzonym w 2020 r. według danych GUS wzięło udział 98% polskich gospodarstw rolnych. Z tego powodu analiza stanu rolnictwa na terenie Gminy Wróblew przeprowadzona została głównie w oparciu o dane pozyskane w ramach PSR 2020.

Ok. 2/3 ogólnej powierzchni gleb znajdujących się na terenie Gminy Wróblew to gleby o dobrej i średniej klasie bonitacyjnej III i IV. 83% powierzchni użytkowanych gruntów rolnych w Gminie stanowią użytki rolne pod zasiewami. Po 31% powierzchni zasiewów stanowią zboża (głównie pszenica i żyto) oraz rośliny okopowe (ziemniaki, buraki cukrowe). Należy podkreślić, że Gmina słynie z uprawy ziemniaka i kapusty oraz sadownictwa (jabłka).

Ryc. 22. Użytkowanie gospodarstw rolnych oraz użytków rolnych na terenie Gminy Wróblew w 2020 roku
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

Ryc. 23. Powierzchnia zasiewów upraw w Gminie Wróblew w 2020 roku
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

W 2020 r. w Gminie Wróblew łącznie zarejestrowane były 963 gospodarstwa rolne (co stanowiło ok. 9% liczby takich podmiotów w powiecie sieradzkim). Największa część z nich pod względem wielkości mieściła się w przedziale 1-5 ha, zarówno w analizowanej Gminie (42%), jak i w powiecie (44%). 32% wszystkich gospodarstw w Gminie stanowiły natomiast te o powierzchni 5-10 ha. W tym samym roku średnia wielkość gospodarstwa w Gminie Wróblew wyniosła 8,43 ha, podczas gdy w całym powiecie było to 8,38 ha. Szczegółowe dane dotyczące wielkości gospodarstw rolnych prezentuje poniższa tabela.

Tab. 14. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Wróblew na tle powiatu sieradzkiego

Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych	Gmina Wróblew		powiat sieradzki	
	Liczba podmiotów	Udział	Liczba podmiotów	Udział
ogółem	963	100%	10 763	100%
do 1 ha włącznie	15	2%	110	1%
1 - 5 ha	405	42%	4 701	44%
5 - 10 ha	305	32%	3 252	30%
10 - 15 ha	119	12%	1 399	13%
15 ha i więcej	119	12%	1 301	12%
Średnia wielkość gospodarstwa rolnego dla użytków rolnych (ha)	8,43		8,38	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PSR 2020.

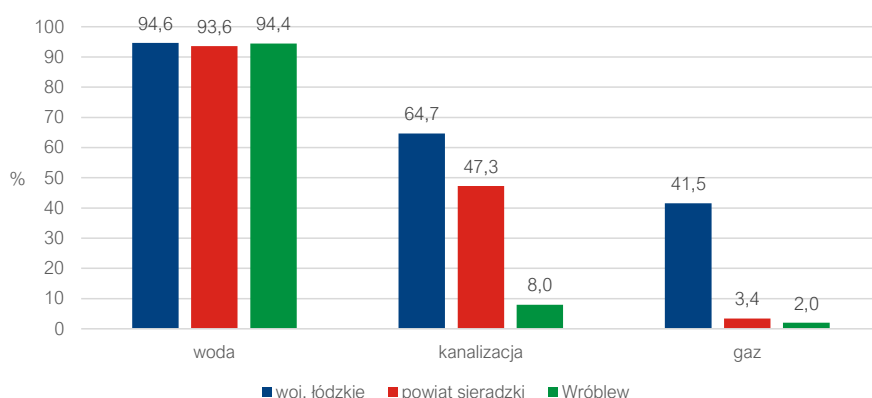
Struktura wielkościowa gospodarstw rolnych jest szczególnie istotna w analizie ich dochodowości. Nadmierne rozdrobnienie determinuje brak możliwości utrzymania gospodarstwa domowego w oparciu o środki pozyskane z działalności rolniczej. Z kolei wielkopowierzchniowe gospodarstwa rolne wymagają wysokiego stopnia mechanizacji produkcji, co wiąże się z ich kapitałochłonnością. Zdecydowana większość gospodarstw rolnych wykazała dochód uzyskany z prowadzonej działalności rolniczej (415). Poddając jednak analizie również inne źródła dochodu, widoczne jest, iż gospodarstwa domowe najczęściej nie są utrzymywane tylko z prowadzonej działalności rolniczej, ale również z innych form zarobkowania. 330 gospodarstw w Gminie czerpie dochody z pracy najemnej, a 50 z pozarolniczej działalności gospodarczej. Należy również zwrócić szczególną uwagę na fakt, że 54 gospodarstwa czerpią dochody z tytułu renty lub emerytury, co oznacza, że są to gospodarstwa osób w wieku poprodukcyjnym, zajmujących się prowadzeniem gospodarstw rolnych. Potencjalnie może to również świadczyć o tym, że kolejne pokolenia nie chcą przejmować rodzinnych gospodarstw.

2.2. Infrastruktura i środowisko

2.2.1. Urządzenia sieciowe

Dobrze rozwinięta infrastruktura sieciowa jest jednym z podstawowych czynników wpływających na atrakcyjność osiedleńczą oraz potencjał inwestycyjny danego terenu. Zgodnie z danymi GUS w 2022 roku udział korzystających z sieci wodociągowej na terenie Gminy Wróblew kształtował się na poziomie 94,4%. Był to wynik bardzo zbliżony do średniej dla gmin powiatu sieradzkiego (93,6%) oraz województwa łódzkiego (94,6%), co świadczy o dobrze rozwiniętej infrastrukturze wodociągowej na terenie Gminy Wróblew. W tym samym roku odsetek mieszkańców badanej jednostki posiadających przyłącze do sieci kanalizacyjnej wyniósł jedynie 8%. Wynik ten był znacznie niższy od średniej gmin powiatu sieradzkiego oraz wszystkich gmin województwa łódzkiego, które kształtowały się na poziomie kolejno 47,3% i 64,7%. Niski udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej może prowadzić do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego poprzez emisję zanieczyszczeń płynnych do wód gruntowych oraz gleb, co w rezultacie może doprowadzić do ich zakwaszenia i degradacji biosfery. Wskaźnik ten wyraźnie przekłada się także na jakość życia w gminie.

W 2022 roku odsetek mieszkańców Gminy korzystających z infrastruktury gazowej wyniósł tylko 2,0%. Wynik ten był zbliżony do średniej dla gmin powiatu sieradzkiego (3,4%). Należy jednak zaznaczyć, że w tym samym roku średnia dla całego województwa łódzkiego kształtowała się na poziomie 41,5%. Może to oznaczać, że mieszkańcy Gminy pozyskują energię ciepłą przede wszystkim z paliw stałych, m.in. węgla, drewna i biomasy. Byłaby to sytuacja niekorzystna, ponieważ w wyniku spalania paliw konwencjonalnych do atmosfery wydzielane są znaczne ilości dwutlenku węgla oraz dwutlenku siarki, które przyczyniają się do pogorszenia jakości powietrza¹.

Ryc. 24. Udział osób korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Wróblew w 2022 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podmiotem odpowiedzialnym za dostarczanie wody na terenie badanej jednostki jest Gmina Wróblew. Głównym problemem w zakresie funkcjonowania gminnej sieci wodociągowej są wyeksploatowane fragmenty instalacji, które wymagają modernizacji. Do najważniejszych działań w zakresie rozwoju sieci wodociągowej na terenie Gminy Wróblew zalicza się ponadto modernizację stacji uzdatniania wody (SUW) w Charłupi Wielkiej i Słomkowie Mokrym oraz połączenie siecią wodociągową SUW w Słomkowie Mokrym z SUW we Wróblewie.

Gmina Wróblew jest również odpowiedzialna za utrzymanie sieci kanalizacyjnej. Zebrane nieczystości płynne odprowadzane są do oczyszczalni ścieków, która zlokalizowana jest w miejscowości Wróblew. Jej maksymalna przepustowość wynosi 200 m³/d, która jest odpowiednia przy aktualnej liczbie mieszkańców oraz byłaby wystarczająca przy jej wzroście. Gmina udziela ponadto dofinansowań do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. W przyszłości planuje się rozbudowę sieci kanalizacyjnej we Wróblewie oraz Ocinie.

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) stanowi dokument służący identyfikacji faktycznych potrzeb w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregowania ich realizacji. Gmina Wróblew nie została jednak ujęta w najnowszej aktualizacji KPOŚK, tj. na jej terenie nie funkcjonuje aglomeracja kanalizacyjna.

¹ Przedstawione dane dot. urządzeń sieciowych pochodzą z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego i mogą różnić się od danych gminnych ze względu na inną metodykę ich pozyskiwania.

Podmiotem odpowiedzialnym za rozbudowę i utrzymanie sieci gazowej na terenie Gminy jest Polska Spółka Gazownictwa w Łodzi. W Gminie obserwuje się duże zainteresowanie mieszkańców możliwością przyłączenia do sieci gazowej.

2.2.2. Ochrona środowiska i odnawialne źródła energii

Postępujące zanieczyszczenie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne są rezultatem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko przyrodnicze. W obliczu tego wyzwania konieczne stają się podejmowanie działań mających na celu ograniczenie degradacji środowiska oraz poprawę stanu jego komponentów. Działania te skoncentrowane są przede wszystkim na ochronie powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, a także gleb.

Gmina Wróblew realizuje zadania własne z dziedziny ochrony środowiska i przyrody na podstawie następujących dokumentów:

- Program usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Wróblew (na lata 2014-2032; dokument uchwalony we wrześniu 2014 roku): jego celami są: oczyszczenie Gminy Wróblew z azbestu, wyeliminowanie negatywnych zjawisk zdrowotnych u mieszkańców Gminy, likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko i dotrzymanie standardów jakości środowiska oraz promowanie proekologicznych zachowań mieszkańców Gminy. Zgodnie z inwentaryzacją z 2014 roku na terenie Gminy zidentyfikowano 1 642 obiekty, na których znajdowało się 137 165 m² wyrobów zawierających azbest;
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Wróblew (uchwalany corocznie): jego celami są: zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi; zapobieganie bezdomności zwierząt; zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt oraz edukacja mieszkańców gminy Wróblew w zakresie humanitarnego traktowania zwierząt, odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami, konieczności sterylizacji albo kastracji psów i kotów, adopcji zwierząt domowych oraz zakazu handlu zwierzętami domowymi.

Ponadto w przeszłości obowiązywały także:

- Program Ochrony Środowiska dla gminy Wróblew (z sierpnia 2004 roku, będący „długoterminowym planem strategicznym do roku 2014, a jednocześnie planem wdrożeniowym na lata 2004-2008), którego głównym celem był „harmonijny, zrównoważony rozwój gminy, w którym wymagania ochrony środowiska mają nie tylko istotny wpływ na przyszły charakter regionu, ale również wspierają jego rozwój gospodarczy”. W jego ramach wskazano konieczność:
 - o ochrony jakości wód podziemnych i racjonalnego ich wykorzystania,
 - o zapobiegania zanieczyszczeniu wód powierzchniowych,
 - o zwiększenia retencyjności,
 - o utrzymania odpowiedniej jakości powietrza atmosferycznego,
 - o zapobiegania zanieczyszczeniu powierzchni ziemi,
 - o zachowania i odtwarzania występującego na obszarze gminy bogactwa przyrodniczego i krajobrazu;
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wróblew na lata 2016-2020, którego głównymi celami było: przedstawienie kierunków działań zmierzających do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂ o 7,89 %, redukcji zużycia energii finalnej o 5,71% i

zwiększenie udziału energii pochodzącej z OZE o 1,05%, analiza zakresu możliwych do realizacji przedsięwzięć, których wcielenie w życie skutkować będzie zmianą struktury używanych nośników energetycznych oraz zmniejszeniem zużycia energii, czego konsekwencją miało być stopniowe obniżanie emisji gazów cieplarnianych (CO₂) na terenie gminy Wróblew.

Na terenie Gminy nie znajduje się żaden czujnik jakości powietrza.

Jednym z narzędzi kontroli nad zrównoważonym rozwojem i ochroną środowiska są decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. W latach 2018-2023 nie wydano takich decyzji dla terenu Gminy, natomiast w 2015 r. wydano je dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie Fermi Niosek "KAJA" do łącznej obsady 232 580 sztuk (930 DJP) w miejscowości Ocin, a w 2017 r. dla przedsięwzięcia polegającego na budowie czterech budynków inwentarskich do tuczu bojlera wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Rowy. Zgodnie z treścią rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.), przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy są:

- budowa stacji paliw, obręb geodezyjny Smardzew dz. nr ewid. 38/4, 39/2, 40/2, 42/2,
- rozbudowa i przebudowa zakładu ceramiki Tubądzin sp. z o.o., obręb geodezyjny Tubądzin dz. nr ewid. 196/12, 196/16, 346 i 346,
- turbiny wiatrowe w obrębach: Chałupia Wielka, Tworkowizna, Oraczew, Tubądzin, Dziebędów, Inczew, Kobierzyczo, Sędzice, Sadokrzyce, Dąbrówka Zgniła, Wąglczew, Próchna, Mantyki, Kościerzyn,
- budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), obręb geodezyjny Wróblew na dz. nr ewid. 323,
- rozbudowa Fermi Niosek "KAJA" do łącznej obsady 232 580 sztuk (930 DJP), obręb geodezyjny Ocin, dz. nr ewid. 429, 482, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 325, 324/4, 328, 329, 331,
- budowa czterech budynków inwentarskich do tuczu bojlera, obręb geodezyjny Rowy dz. nr ewid. 99/2, 100/4.

Gmina Wróblew prowadzi działania związane z edukacją ekologiczną jej mieszkańców. Organizowane są konkursy w szkołach podstawowych podległych Gminie, wycieczki i zajęcia edukacyjne na stacji przeładunkowej odpadów komunalnych. Ponadto, na imprezie plenerowej „Dni gminy Wróblew” organizowane jest osobne stanowisko poświęcone tematyce segregacji odpadów. Gmina organizuje także „EKO dychę”, czyli biegi po wyznaczonych trasach między farmami wiatrowymi dla każdej kategorii wiekowej (dla seniorów w formie *nordic walking*).

W 2023 roku najczęściej wykorzystywanym źródłem energii na terenie Gminy Wróblew był węgiel kamienny. Zidentyfikowano 1 309 źródeł ciepła tego typu, co stanowiło ok. 64% wszystkich źródeł ciepła w Gminie. Znaczny udział miały też biomasa (363 źródeł; ok. 18%) i energia elektryczna (257; ok. 13%).

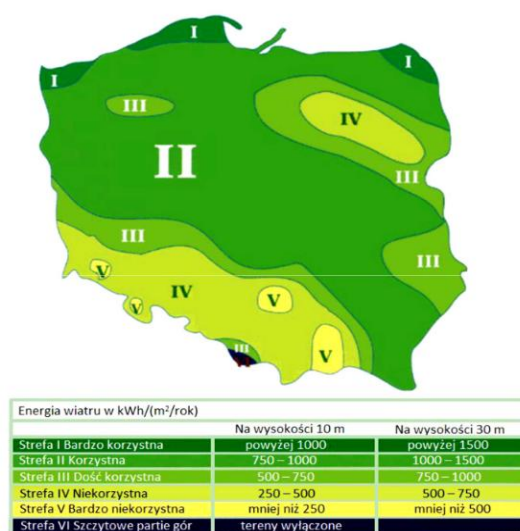
Tab. 15. Źródła energii w Gminie Wróblew w 2023 roku

Nośnik energii	Liczba źródeł	Udział (%)
węgiel kamienny	1 309	64,4%
biomasa, w tym drewno	363	17,9%
energia elektryczna	257	12,7%
gaz ziemny	39	1,9%
olej opałowy	31	1,5%
ciepło sieciowe (lokalne kotłownie, elektrociepłownie, biogazownie, spalarnie odpadów)	17	0,8%
energia słoneczna (kolektory słoneczne)	16	0,8%
energia geotermalna (pompy ciepła)	0	0,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

Na przestrzeni ostatnich lat temat zrównoważonego rozwoju oraz transformacji energetycznej stał się nieodłącznym elementem debaty publicznej. W związku z tym, coraz większy nacisk kładziony jest na osiągnięcie neutralności energetycznej oraz dekarbonizację gospodarki, czego efektem jest stopniowe zwiększanie nakładów inwestycyjnych na rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE). Ze względu na specyficzne uwarunkowania geograficzne Polski, najszybciej rozwijającymi się gałęziami OZE są technologie wykorzystujące potencjał wiatrowy, słoneczny oraz geotermalny.

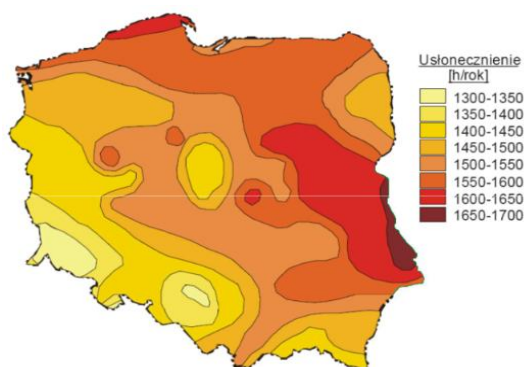
Poniższa rycina przedstawia rozkład energii wiatrowej w Polsce na wysokości 10 i 30 metrów w podziale na 6 stref. Gmina Wróblew zlokalizowana jest na obszarze Strefy II, która charakteryzuje się korzystnymi warunkami wietrznymi – potencjał energetyczny wskazanego obszaru mieści się w zakresie 750-1000 kWh/(m²/rok) na wysokości 10 metrów oraz 1000-1500 kWh/(m²/rok) na wysokości 30 metrów. Oznacza to, że Gmina Wróblew charakteryzuje się dobrymi warunkami do lokalizowania na jej terenie siłowni wiatrowych.

Ryc. 25. Energia wiatru w Polsce w kWh/(m²/rok) na wysokości 10 i 30 metrów

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007, na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMGW-PIB.

Poniższa rycina przedstawia średnie roczne sumy nasłonecznienia w Polsce, które odzwierciedlają potencjał do rozwoju energetyki słonecznej w poszczególnych regionach kraju. Gmina Wróblew położona jest w obszarze centralnym, dla którego średnie sumy usłonecznienia w ciągu roku zawierają się w przedziale 1500-1550 h/rok. Są to warunki korzystne, które umożliwiają rozwój energetyki słonecznej.

Ryc. 26. Średnie roczne sumy usłonecznienia w Polsce

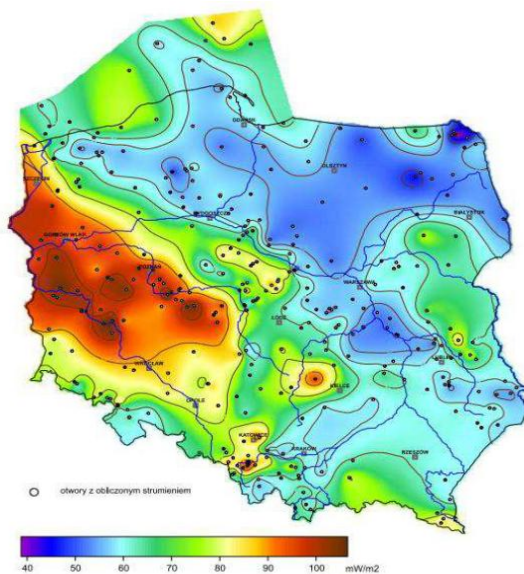
Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007, na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMGW-PIB.

Energia geotermalna rozumiana jest jako energia cieplna wnętrza Ziemi. W zależności od głębokości, z której eksploatowana jest energia geotermalna wyróżnia się:

- geotermię płytką (energia pobierana jest z głębokości do 100 m za pomocą pomp ciepła),

- geotermię głęboką (energia pobierana jest z wnętrza Ziemi, na głębokości kilku kilometrów).

Gmina Wróblew położona jest na obszarze, który charakteryzuje się umiarkowanie korzystnym potencjałem do budowy instalacji geotermalnych.

Ryc. 27. Mapa rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego na obszarze Polski

Źródło: <https://www.mos.gov.pl/> (Szewczyk & Gientka, 2009).

Analiza powyższych danych pozwala stwierdzić, że Gmina Wróblew charakteryzuje się korzystnymi warunkami do rozwoju OZE, w szczególności energetyki wiatrowej oraz instalacji fotowoltaicznych.

Na terenie Gminy znajdują się 234 mikroinstalacje fotowoltaiczne, których budowa została przez nią dofinansowana, o łącznej mocy 1 407 kW. W Studium wyznaczono tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z możliwością lokalizacji turbin wiatrowych, a ponadto Gmina regularnie poszukuje zewnętrznych źródeł finansowania, dzięki którym możliwe jest dofinansowanie mieszkańcom części kosztów inwestycji dot. OZE. Dodatkowo planowana jest termomodernizacja budynków strażnic w Rowach i Oraczewie.

2.2.3. Gospodarka odpadami

Za realizację usługi odbioru i transportu odpadów komunalnych w Gminie Wróblew odpowiada Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych S.A. z siedzibą w Kaliszu, z kolei zagospodarowaniem odpadów zajmuje się Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”. Zbieranie odpadów w Gminie podzielone jest na 5 frakcji: odpady zmieszane, papier, odpady biodegradowalne, tworzywa sztuczne i szkło opakowaniowe. Odbiór odpadów odbywa się na podstawie wyznaczonego harmonogramu. Mieszkańcy Gminy mogą również korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK), który zlokalizowany jest w miejscowości Wróblew. Do

PSZOK należy dostarczać pozostałe odpady komunalne gromadzone w sposób selektywny, m.in. takie jak:

- odpady wielkogabarytowe (tj. meble, wyposażenie wnętrz, itp.),
- zużyty (kompletny, w całości) sprzęt elektryczny i elektroniczny (pralki, lodówki, telewizory, radioodbiorniki, komputery, kalkulatory, itp.); nie dotyczy elektroniki pochodzącej z wszelkiego rodzaju pojazdów, np.: alternatorów, włączników, przełączników, kabli wysokiego napięcia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki,
- odpady niebezpieczne (farby, lakiery),
- zużyte opony od tacek, pojazdów osobowych (samochody o DMC do 3,5 t, rowery, motorowery, motocykle) – z zachowaną ciągłością i niepomalowane farbami,
- odzież i tekstylia,
- drobne odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- papier, metale, tworzywa sztuczne (nie dotyczy worków po nawozach sztucznych, folii po: sianokiszonkach, okrywaniu upraw rolnych, geowłókniny), szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady stanowiące odpady komunalne.

Poniższa tabela przedstawia stan gospodarki odpadami w Gminie Wróblew w latach 2019-2023. W analizowanym okresie liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zmniejszyła się z 5 439 w 2019 r. do 5 268 w 2023. W 2019 roku zebrano łącznie 1 103,59 Mg odpadów. Do 2023 roku ilość ta wzrosła do 1 279,19 Mg. Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów wzrósł z 34% w 2019 roku do 50% w roku 2023, a ilość zebranych odpadów na mieszkańca – z 0,20 Mg do 0,24 Mg. Pod względem poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia, odzysku i ograniczenia masy odpadów w analizowanym okresie Gmina Wróblew spełniła prawne wymagania.

Tab. 16. Stan gospodarki odpadami w Gminie Wróblew w latach 2020-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)	5 439	5 336	5 302	5 320	5 268
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:	1 103,59	1 154,44	1 351,92	1 246,15	1 279,19
zmieszane	874,02	709,46	741,72	625,90	624,22
segregowane	372,41	444,98	610,20	620,25	636,98
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów	34%	39%	45%	50%	50%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca	0,20	0,22	0,25	0,23	0,24
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)					
Gmina	25	30,27	x	x	x
wymagany	40	50	x	x	x
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku					
Gmina	100	100	100	x	x

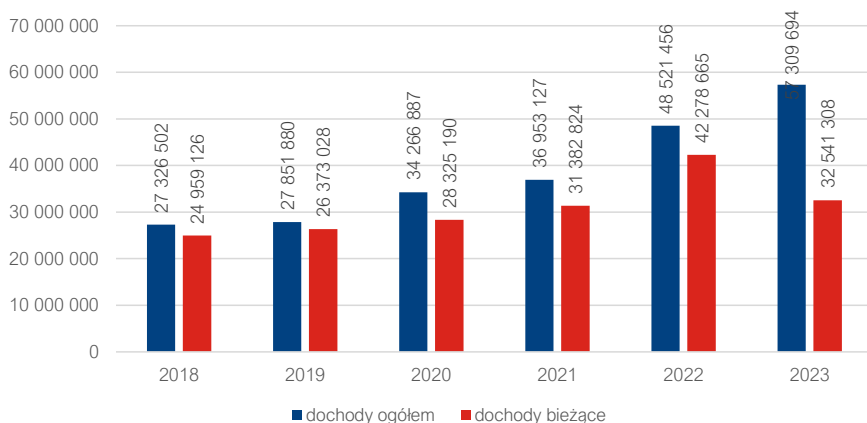
innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	wymagany	60	70	70	x	x
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	Gmina	10	22,84	13,27	x	x
	wymagany	<40	<35	<35	x	x
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Gmina	x	x	25,07	52,26	58,3
	wymagany	x	x	>20	>25	>35

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminy Wróblew.

2.3. Stan finansów samorządowych

2.3.1. Wykonanie budżetu

Poniższa rycina przedstawia sposób w jaki kształtowały się dochody budżetowe (dochody ogółem oraz dochody bieżące) Gminy Wróblew w latach 2018-2023. Na przestrzeni lat dochody ogółem Gminy charakteryzowały się stałą tendencją wzrostową, a w 2023 roku wyniosły one o ok. 30 mln zł więcej niż na początku badanego okresu. W 2018 roku dochody ogółem Gminy kształtowały się na poziomie ponad 27,3 mln zł, z czego ok. 91,3% stanowiły dochody bieżące. W latach 2021-2023 zanotowano znaczny wzrost dochodów: z ok. 37 mln zł w 2021 r., przez ok. 48,5 mln zł w 2022 do ok. 57,3 mln zł w 2023. Sytuacja ta związana była ze zmianą polityki fiskalnej państwa oraz zmniejszeniem się wysokości przyznanych dotacji na cele bieżące (m.in. ze względu na przeniesienie obowiązku finansowania Programu Rodzina 500+ z gmin do ZUS), z jednoczesnym wzrostem wysokości dotacji na inwestycje, będących częścią dochodów majątkowych. Zanotowano również znaczny wzrost udziału dochodów majątkowych Gminy, z 9% w 2018 roku do aż 43% w 2023.

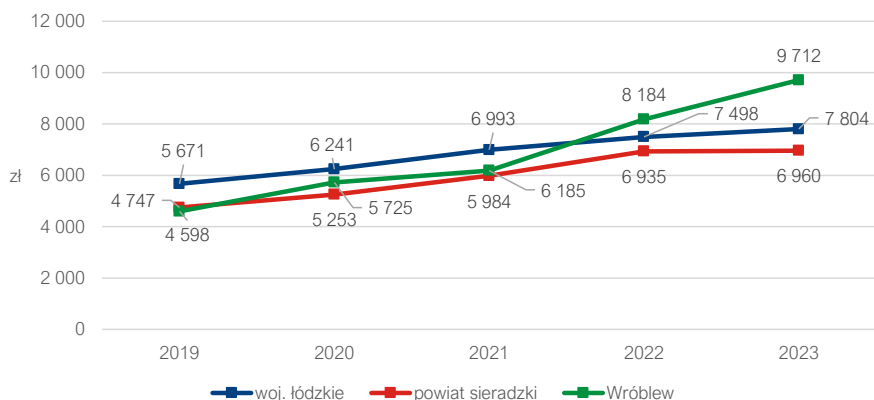

Ryc. 28. Dochody ogółem i dochody bieżące Gminy Wróblew w latach 2018-2023 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Wróblew.

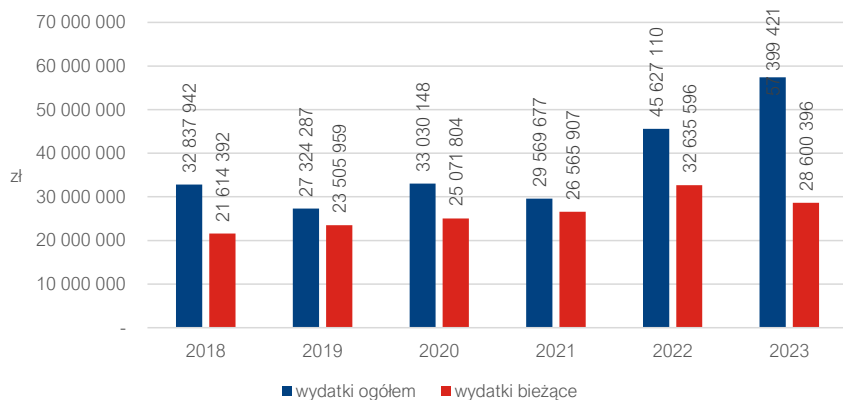
Poniższa rycina przedstawia z kolei dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Wróblew na tle średniej gmin powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego w latach 2019-2023. Na przestrzeni badanego okresu wartość wskaźnika wzrosła zarówno dla Gminy Wróblew,

jak i w przypadku średniej dla gmin powiatu i województwa, przy czym wzrost dla Gminy był zdecydowanie większy. W 2019 roku dochody ogółem na mieszkańca wyniosły tam 4 598 zł, przy średniej 4 747 zł w powiecie i 5 671 zł w województwie. Do 2023 r. natomiast wartości te wzrosły odpowiednio do 9 712 zł, 6 960 zł oraz 7 804 zł. Należy mieć jednak na uwadze, że znaczny wzrost dochodów ogółem w Gminie po 2021 roku wynikał przede wszystkim z dotacji z Polskiego Ładu.

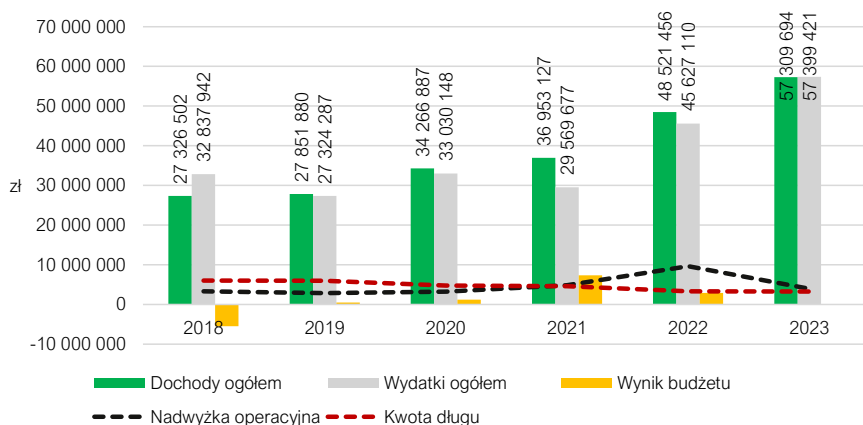
Ryc. 29. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2018-2023 wydatki ogółem Gminy wzrosły o prawie 25 mln zł. W 2018 roku wyniosły one 32,8 mln zł, z czego ok. 66% stanowiły wydatki bieżące. W kolejnych latach wydatki ogółem na przemian malały i rosły, by w 2022 r. znacząco wzrosnąć do ponad 45 mln zł, przy ok. 72% udziale wydatków bieżących. W 2023 r. nastąpiło kolejne znaczne zwiększenie się ilości wydatków ogółem, do ponad 57 mln zł, z czego ok. 50% stanowiły wydatki bieżące. Sytuacja ta związana była ze wzrostem wydatków majątkowych Gminy finansowanych ze środków zewnętrznych, m.in. Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

Ryc. 30. Wydatki ogółem i wydatki bieżące Gminy Wróblew w latach 2018-2023 (zł)
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Gminy Wróblew.

Poniższa rycina przedstawia wykonanie budżetu Gminy Wróblew w latach 2018-2023. W 2018 i 2023 roku jej wydatki ogółem przewyższyły dochody ogółem o kolejno ok. 5,5 mln zł i ok. 90 tys. zł. W pozostałych latach wynik budżetu był dodatni, a w 2021 roku osiągnął najwyższą wartość – ponad 7 mln zł. W analizowanym okresie kwota zadłużenia Gminy znacznie się zmniejszyła – w 2018 roku wyniosła ok. 6 mln zł, a w 2023 roku kształtowała się już na poziomie ok. 3,3 mln zł. Wartość nadwyżki operacyjnej natomiast zmalała w 2019 r., następnie wzrastała do 2022 roku, by ponownie zmaleć w 2023.

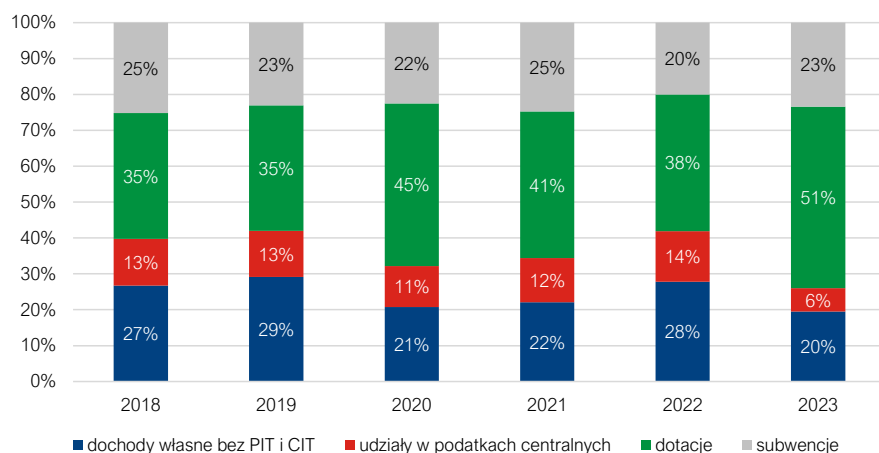
Ryc. 31. Wykonanie budżetu Gminy Wróblew w latach 2018-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

2.3.2. Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Zalicza się do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Dochody własne są kluczowe dla gmin, które mogą wpływać na ich wysokość, m.in. poprzez określenie stawek podatkowych, wprowadzenie ulg i zwolnień czy umarzanie należności. Dzięki temu gminy mogą oddziaływać m.in. na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować lokalną gospodarkę.

W latach 2018-2023 największy udział w dochodach gminy miały dotacje, które stanowiły średnio 41%. Średnie udziały dochodów własnych bez PIT i CIT, subwencji oraz wpływów z udziału w podatkach centralnych wyniosły natomiast odpowiednio: 24%, 23% oraz 12%. Dodatkowo, w 2023 roku udział dotacji dość znacznie się zwiększył, z 38% w 2022 roku do 51%, co wynikało przede wszystkim z wysokich wpływów z Polskiego Ładu. Kształtująca się w ten sposób struktura dochodów może świadczyć o niskiej i wciąż pogarszającej się samodzielności finansowej Gminy, a w rezultacie jej niewielkich możliwości wpływania na kształt i strukturę dochodów.

Ryc. 32. Struktura dochodów Gminy Wróblew w latach 2018-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Poniższa tabela przedstawia strukturę bazy podatkowej w Gminie Wróblew w latach 2018-2023. W analizowanym okresie zdecydowanie największy udział w bazie podatkowej miały wpływy z PIT oraz podatku od nieruchomości. Średnie wyniosły one odpowiednio ok. 4,1 mln zł oraz ok. 3,6 mln zł. W analizowanym okresie Gmina odnotowywała również względnie wysokie wpływy budżetowe z tytułu podatku rolnego (średnio ok. 1 mln zł). Uwagę zwraca też wyjątkowo duża kwota dot. PIT w 2022 roku, która wynikała jednak przede wszystkim ze zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy o dochodach JST².

Tab. 17. Dochody podatkowe Gminy Wróblew w latach 2018-2023 (zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PIT	3 148 288,00	3 319 076,00	3 828 636,00	4 446 740,00	6 563 907,57	3 397 037,00
CIT	410 537,20	246 133,89	84 812,09	94 179,16	278 542,00	314 992,00
podatek rolny	932 027,65	954 857,10	989 610,96	986 315,47	1 008 666,36	1 191 969,37
podatek od nieruchomości	3 593 518,85	4 156 155,21	3 284 502,95	3 212 325,09	3 519 679,37	3 766 912,62
podatek leśny	33 452,18	32 006,74	29 410,66	35 035,85	36 239,67	53 362,50
podatek od środków transportowych	318 042,39	259 850,66	249 243,33	268 645,01	302 068,95	376 868,63
karta podatkowa	5 387,09	3 843,47	7 405,48	13 962,62	12 528,83	13 638,92
podatek od czynności cywilnoprawnych	206 057,00	215 828,12	183 576,00	315 913,88	329 503,38	269 417,03
wpływy z opłaty skarbowej	21 312,00	24 072,00	24 449,00	29 708,00	34 096,00	35 454,50

² <https://samorząd.pap.pl/kategoria/finanse/ustawa-pozwalajaca-przekazac-samorzodom-blisko-137-mln-zl-w-2022-r-opublikowana-w> (dostęp: 31.10.2024 r.)

wpływy z opłaty eksploatacyjnej	22 305,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
---------------------------------	-----------	------	------	------	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Poniższa tabela zawiera strukturę wydatków Gminy Wróblew w latach 2019-2023. Największy średni udział wydatków w tym okresie dotyczył następujących działów: Dział 801 – Oświata i wychowanie (ok. 30% wszystkich wydatków), Dział 855 – Rodzina (ok. 16%), Dział 600 – Transport i łączność (ok. 13%), Dział 750 – Administracja publiczna (ok. 9%), Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (ok. 8%) oraz Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (ok. 7%). Wydatki w pozostałych działach średnio nie przekraczały 4% całkowitych wydatków Gminy Wróblew, choć w przypadku działów 900 i 921 ich udziały znacznie zwiększyły się w latach 2022-2023 dzięki wysokim dotacjom z Polskiego Ładu. Należy także zauważyć, że znaczne zmniejszenie się ilości wydatków w Dziale 855 – Rodzina był spowodowany przede wszystkim przejęciem obsługi programu 500+ (800+) przez ZUS³.

Tab. 18. Wydatki Gminy Wróblew wg działów klasyfikacji budżetowej w latach 2018-2023 (zł)

Dział	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Udział
010	629 084,03	751 622,00	750 003,43	753 469,98	2 702 773,14	2 861 425,95	3,7%
020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
400	596 363,04	685 323,50	709 652,06	877 963,42	582 433,93	553 937,92	1,8%
600	6 316 935,89	691 355,89	5 925 135,19	3 221 094,74	3 721 595,01	8 397 328,77	12,5%
630	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
700	1 496 246,81	217 335,92	591 967,56	131 520,45	121 306,31	620 216,38	1,4%
710	27 730,00	19 285,00	27 918,84	23 884,00	17 020,00	25 500,00	0,1%
720	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
750	2 301 444,30	2 396 138,08	2 552 622,40	2 880 788,86	5 047 924,17	5 596 683,04	9,2%
751	52 157,91	44 731,00	45 776,00	1 272,00	1 297,00	40 050,00	0,1%
752	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
754	636 722,96	214 684,78	286 606,34	247 238,70	728 344,69	1 717 946,19	1,7%
755	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
757	67 624,96	134 329,01	64 474,44	23 392,74	209 325,83	191 978,26	0,3%
758	3 000 000,00	40 000,00	0,00	101,00	0,00	0,00	1,3%
801	8 035 408,34	12 065 179,15	8 817 178,80	9 620 265,08	10 688 068,35	17 715 826,89	29,6%
803	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
851	439 550,35	266 057,76	59 852,96	85 991,32	78 862,64	131 139,63	0,5%
852	829 673,50	889 739,49	860 972,05	903 481,53	2 426 275,16	1 312 370,28	3,2%
853	0,00	0,00	0,00	41 171,34	5 966 621,25	2 065 511,95	3,6%
854	101 402,12	18 229,96	11 720,24	8 783,04	12 498,36	7 600,56	0,1%
855	6 060 357,09	6 964 370,52	8 256 496,62	7 982 117,34	4 400 013,85	1 965 801,29	15,8%
900	1 316 974,78	1 207 978,64	3 531 701,78	1 918 121,54	1 733 008,28	7 497 991,77	7,6%
921	606 355,50	614 413,40	442 160,66	744 429,99	7 081 987,00	6 568 664,42	7,1%
926	323 910,13	103 512,94	95 908,16	104 589,98	107 754,56	129 447,98	0,4%
SUMA	32 837 941,71	27 324 287,04	33 030 147,53	29 569 677,05	45 627 109,53	57 399 421,28	100,0%

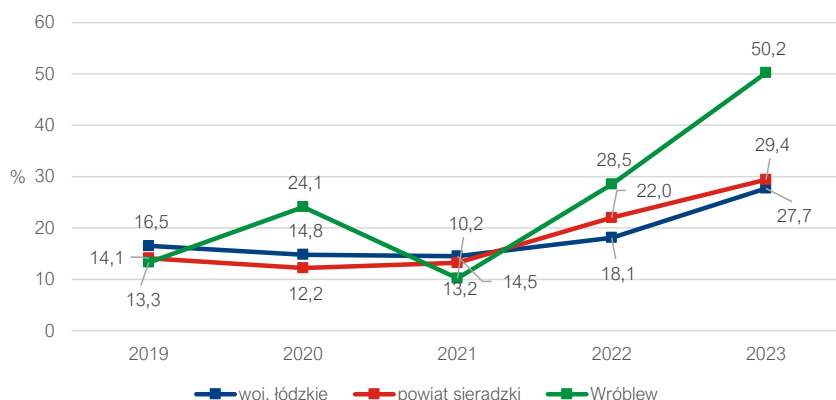
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Legenda:

³ <https://www.zus.pl/-/zus-przygotowany-do-obsługi-programu-rodzina-500-plus> (dostęp: 22.11.2024 r.)

010 – Rolnictwo i łowiectwo, 020 – Leśnictwo, 400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, 600 – Transport i łączność, 630 – Turystyka, 700 – Gospodarka mieszkaniowa, 710 – Działalność usługowa, 720 – Informatyka, 750 – Administracja publiczna, 751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, 752 – Obrona narodowa, 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, 755 – Wymiar sprawiedliwości, 757 – Obsługa długu publicznego, 758 – Różne rozliczenia, 801 – Oświata i wychowanie, 803 – Szkolnictwo wyższe, 851 – Ochrona zdrowia, 852 – Pomoc społeczna, 853 – Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej, 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, 855 – Rodzina, 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, 926 – Kultura fizyczna i sport.

Poniższa rycina przedstawia udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem Gminy Wróblew na tle średniej gmin powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego w latach 2019-2023. W 2019 roku udział wydatków inwestycyjnych Gminy wyniósł 13,3% i był niższy niż średnia dla gmin powiatu (14,1%) oraz województwa (16,5%). W kolejnych latach udział ten ulegał znaczącym zmianom. W 2020 roku wzrósł do 24,1%, w 2021 zmniejszył się do 13,2%, a następnie ponownie wzrósł, do 28,5% w 2022 i do aż 50,2% w 2023 roku. Przedstawione wzrosty są związane przede wszystkim z dotacjami z Polskiego Ładu, które w wyjątkowy sposób zwiększyły ilość wydatków Gminy na inwestycje.

Ryc. 33. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Wróblew w latach 2019-2023 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Do najbardziej kapitałochłonnych inwestycji zrealizowanych w ostatnich latach na terenie Gminy Wróblew zalicza się następujące przedsięwzięcia:

- 2023: rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni Ścieków Wróblew o układ podczyszczania ścieków oraz doposażenie oczyszczalni ścieków i wodociągów, budowa sali spotkań dla mieszkańców wsi Koberzycko wraz z zapleczem i garażem dla samochodów bojowych dla OSP Koberzycko, przebudowa wraz z termomodernizacją bazy edukacyjno-sportowej na terenie Gminy Wróblew, modernizacja infrastruktury drogowej na terenie gminy Wróblew oraz modernizacja infrastruktury drogowej na terenie gminy Wróblew – etap II, budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Wróblew – etap 2, budowa pasywnego budynku użyteczności publicznej we Wróblewie,
- 2022: budowa Ośrodka Kultury i strażnicy OSP we Wróblewie, przebudowa dróg w miejscowościach: Rakowice, Sadokrzyce-Próchna i Ocín, budowa sali spotkań wraz

z zapleczem i garażem OSP w Kobierzycu, rozbudowa ujęcia i modernizacja stacji uzdatniania wody we Wróblewie,

- 2021: budowa dróg wraz z odwodnieniem w miejscowości Charłupia Wielka,
- 2020: przebudowa drogi gminnej nr 114582e w miejscowości Kościerzyn, budowa instalacji odnawialnych źródeł energii,
- 2019: termomodernizacja budynku placówki oświatowej, obecnie (ówcześnie) publicznego gimnazjum we Wróblewie.

2.3.3. Fundusze Europejskie 2014-2020

Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów, na które Gmina Wróblew pozyskała dofinansowanie z Funduszy Europejskich w perspektywie 2014-2020. Łączna wartość dofinansowania wszystkich projektów wyniosła ponad 14,5 mln zł. Zrealizowane projekty dotyczyły przede wszystkim inwestycji infrastrukturalnych, które sfinansowane zostały z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na 2014-2020.

Tab. 19. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020 w Gminie Wróblew

Tytuł projektu	Program	Wartość dofinansowania (zł)
Budowa pasywnego budynku użyteczności publicznej w miejscowości Wróblew	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	7 754 670,84
Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Wróblew	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	1 516 950,44
Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Wróblew - etap 2	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	3 882 651,78
Termomodernizacja budynku placówki oświatowej, obecnie publicznego gimnazjum we Wróblewie	Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020	1 450 351,07
Rozbudowa ujęcia i modernizacja SUW Wróblew oraz rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni Ścieków Wróblew o układ podczyszczania ścieków	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	1 461 366,00
Przebudowa Drogi Gminnej Wąglczew-Gaj	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	737 231,42
Cyfrowa Gmina	Program Operacyjny Polska Cyfrowa	181 890,00

Źródło: www.mapadotacji.gov.pl (dostęp: 28.10.2024 r.)

2.3.4. Rządowy Fundusz Polski Ład

Rządowy Fundusz Polski Ład to Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Gmina Wróblew pozyskała w ten sposób dotacje na inwestycje, przede wszystkim infrastrukturalne, na łączną kwotę ponad 30 mln zł.

Tab. 20. Inwestycje w Gminie Wróblew zrealizowane przy dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład

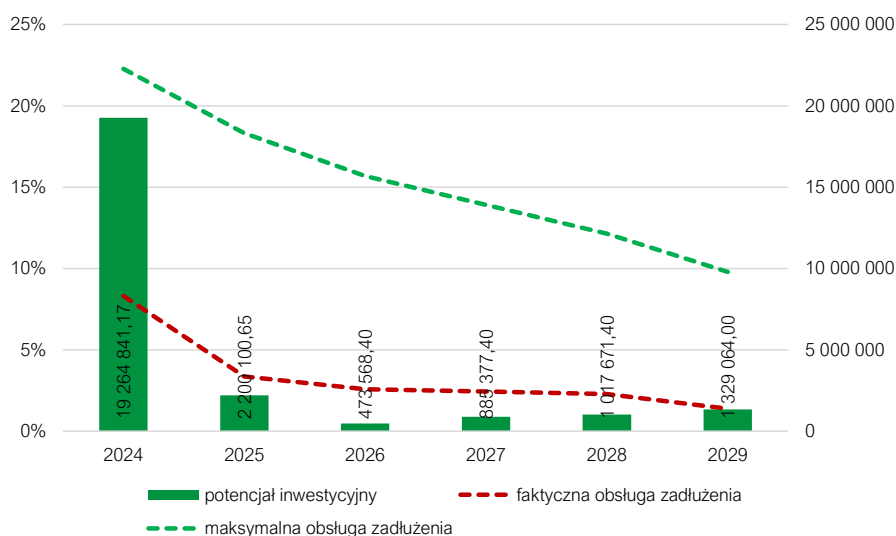
Wnioskodawca	Inwestycja	Kwota przyznanego dofinansowania (zł)	Data ogłoszenia wyników
Gmina Wróblew	Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie gminy Wróblew	4 997 000	25.10.2021
Gmina Wróblew	Budowa sali spotkań dla mieszkańców wsi Kobierzyczo wraz z zapleczem i garażem dla samochodów bojowych dla OSP Kobierzyczo	1 500 000	25.10.2021
Gmina Wróblew	Rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni Ścieków Wróblew o układ podczyszczania ścieków oraz doposażenie oczyszczalni ścieków i wodociągów.	775 851	25.10.2021
Gmina Wróblew	Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie gminy Wróblew - etap II	4 998 743,10	30.05.2022
Gmina Wróblew	Przebudowa wraz z termomodernizacją bazy edukacyjno-sportowej na terenie Gminy Wróblew	4 248 500	30.05.2022
Gmina Wróblew	Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej (OSP Inczew) wraz z infrastrukturą towarzyszącą	1 698 300	14.07.2022
Gmina Wróblew	Remont dachu i elewacji wraz z pracami towarzyszącymi w budynku kościoła parafialnego p.w. św. Klemensa w Wąglczewie	970 200	14.07.2023
Gmina Wróblew	Poprawa infrastruktury kulturalno-sportowej i zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczno-kulturalne	2 000 000	15.09.2023
Gmina Wróblew	Modernizacja obiektu Cmentarza Parafialnego poprzez remont ogrodzenia wraz z pracami towarzyszącymi w systemie zaprojektuj i wybuduj	500 000	26.09.2023
Gmina Wróblew	Przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Orzeł Biały	6 500 000	07.10.2023
Gmina Wróblew	Przebudowa drogi gminnej nr 114463E w miejscowości Tubądzin dz. 315/1	2 200 000	07.10.2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wróblew.

2.3.5. Potencjał inwestycyjny

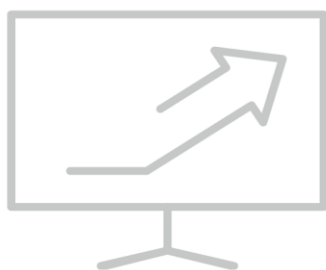
Zgodnie z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.), dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć maksymalnej wartości indywidualnie liczonego wskaźnika obsługi zadłużenia. Zgodnie z treścią Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-

2029 (WPF) Gmina Wróblew w kolejnych latach będzie miała zdolność do obsługi dodatkowych zobowiązań, a jej potencjał inwestycyjny będzie najwyższy w latach 2024-2025 (łącznie ok. 21,5 mln zł przewidzianych na inwestycje), co wynika przede wszystkim z dotacji z Polskiego Ładu, a następnie zdecydowanie się zmniejszy. Należy mieć jednak na uwadze, że dane zawarte w WPF najbardziej precyzyjnie odnoszą się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które w obecnej sytuacji gospodarczej często ulegają zmianie, dlatego potencjał inwestycyjny Gminy przedstawia również szacunkowe wartości.

Ryc. 34. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Wróblew na lata 2024-2029

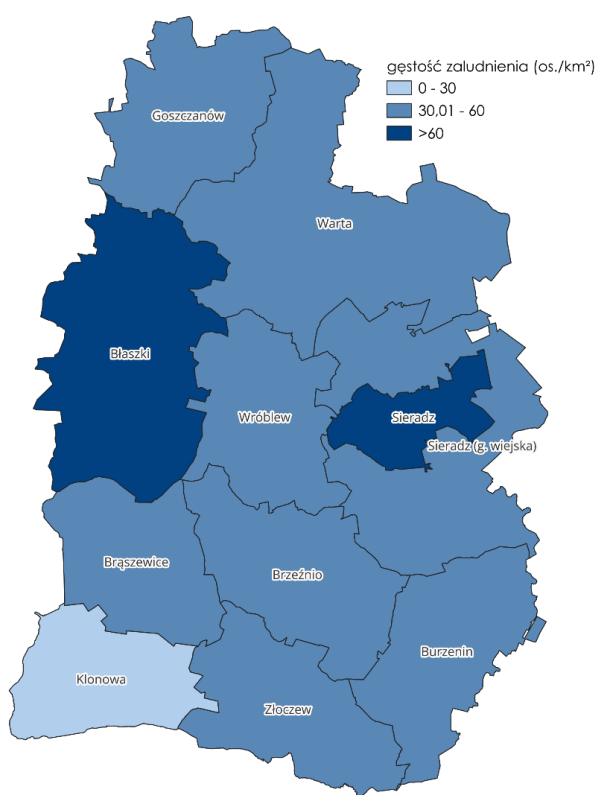
Źródło: opracowanie własne na podstawie treści Uchwały nr IV/32/24 Rady Gminy Wróblew z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wróblew na lata 2024-2029.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY WRÓBLEW

3.1. Demografia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2023 roku Gminę Wróblew zamieszkiwało 5 897 osób, co stanowiło 5% ludności powiatu sieradzkiego. W tym samym roku gęstość zaludnienia na jej terenie wyniosła 52,2 os./km², co stanowiło średni wynik wśród gmin w powiecie. Największą gęstość zaludnienia odnotowano w gminie miejskiej Sieradz (759,4 os./km²), z kolei najniższą – w gminie Klonowa (28,9 os./km²).

Ryc. 35. Gęstość zaludnienia w powiecie sieradzkim w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz GUGiK.

Poniższa tabela przedstawia zmiany liczby ludności w powiecie sieradzkim w latach 2019-2023. Na przestrzeni analizowanego okresu odnotowano spadek liczby ludności we wszystkich, poza jedną, badanych jednostkach. Wyjątek stanowiła gmina wiejska Sieradz, w której zaobserwowano wzrost liczby mieszkańców. W 2019 roku Gminę Wróblew zamieszkiwało 6 054 osób, a w 2023 roku – 5 897 osób. Dynamika zjawiska wyniosła zatem 99,3%, co świadczy o postępującym odpływie ludności z terenu badanej jednostki. Należy jednak zaznaczyć, że wartość ta była

zbliżona do średniej dla pozostałych gmin powiatu sieradzkiego, co wskazuje na występowanie niekorzystnego trendu demograficznego w całym powiecie.

Tab. 21. Zmiany liczby ludności w powiecie sieradzkim 2019-2023

JST	2019	2020	2021	2022	2023	udział w 2023 r.	średnia dynamika
powiat sieradzki	117 674	114 150	113 195	112 350	111 477	100%	98,7%
Sieradz	41 953	40 141	39 641	39 158	38 729	35%	98,0%
Błaszki	14 458	14 255	14 120	14 022	13 938	13%	99,1%
Brąszewice	4 471	4 388	4 362	4 336	4 316	4%	99,1%
Brzeźnio	6 384	6 154	6 169	6 175	6 160	6%	99,1%
Burzenin	5 512	5 369	5 304	5 285	5 255	5%	98,8%
Goszczanów	5 466	5 226	5 182	5 137	5 059	5%	98,1%
Kłonowa	2 870	2 797	2 783	2 784	2 741	2%	98,9%
Sieradz (g. wiejska)	10 706	10 682	10 750	10 779	10 801	10%	100,2%
Warta	12 636	12 149	12 015	11 904	11 798	11%	98,3%
Wróblew	6 054	5 991	5 953	5 922	5 897	5%	99,3%
Złoczew	7 164	6 998	6 916	6 848	6 783	6%	98,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba ludności w jednostkach samorządu terytorialnego kształtowana jest przez dwie zmienne: przyrost naturalny oraz saldo migracji. Przyrost naturalny to różnica pomiędzy urodzeniami żywymi a zgonami. Z kolei saldo migracji to różnica pomiędzy osobami zameldowanymi a osobami wymeldowanymi na danym obszarze.

Wszystkie gminy powiatu sieradzkiego charakteryzowały się w 2023 roku ujemną wartością przyrostu naturalnego na 1 tys. mieszkańców. Gminie Wróblew ta wartość wyniosła -5,42 i była niższa od średniej dla gmin powiatu (-4,91), ale wyższa od średniej dla gmin całego województwa łódzkiego (-5,90). Dodatkowo, średnia zmiana wskaźnika od 2019 roku w Gminie wyniosła -0,90, co świadczy o stopniowym pogłębianiu się niekorzystnego trendu demograficznego.

W przypadku salda migracji na 1 000 mieszkańców sytuacja w 2023 r. wyglądała dość podobnie do przyrostu naturalnego. Większość gmin charakteryzowały ujemne wartości tego wskaźnika. Najwyższą wartością salda migracji na 1 tys. mieszkańców charakteryzowała się gmina wiejska Sieradz (6,58), a najniższą – Kłonowa (-8,70). Wartość analizowanego wskaźnika w 2023 roku dla Gminy Wróblew (oraz dwóch innych gmin w powiecie) była dodatnia i wyniosła 1,86. Świadczy to o atrakcyjności Gminy do zamieszkania. Na teren Gminy przeprowadzają się głównie mieszkańcy Sieradza, którzy w wyniku suburbanizacji szukają miejsca bliżej natury z dala od miasta, jednocześnie z dobrą dostępnością komunikacyjną do ośrodka miejskiego. Zauważalne jest to przede wszystkim w miejscowościach sąsiadujących z miastem, w których dostrzega się więcej wydawanych decyzji o warunkach zabudowy niż w pozostałych miejscowościach. Atrakcyjność

do zamieszkania Gminy może dodatkowo zwiększyć się, ze względu na plany przebudowy linii kolejowej w ramach projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Tab. 22. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wróblew w latach 2019-2023 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2023 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2019 r.	2023 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2019 r.
woj. łódzkie	-5,90	-0,57	-0,76	0,07
powiat sieradzki	-4,91	-0,62	-2,81	-0,11
Sieradz	-5,11	-0,58	-5,80	0,00
Błaszki	-3,00	-0,41	-4,65	-0,13
Brąszewice	-1,16	0,60	-3,47	0,85
Brzeźno	-5,33	-1,02	4,04	-0,52
Burzenin	-3,61	-0,18	-3,61	-1,59
Goszczanów	-6,47	-1,53	-6,86	-0,71
Kłonowa	-6,52	-1,63	-8,70	-3,57
Sieradz (g. wiejska)	-4,17	-0,55	6,58	-0,58
Warta	-7,84	-0,72	-1,10	0,16
Wróblew	-5,42	-0,90	1,86	1,17
Złoczew	-4,54	-0,75	-3,66	0,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W kolejnej tabeli przedstawione zostały dane dotyczące udziału mieszkańców w wieku 25-34 lat w ludności Gminy ogółem oraz liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym w Gminie w latach 2019 i 2023 na tle średnich wartości gmin powiatu sieradzkiego i województwa łódzkiego. Analizie poddano wskazane grupy wiekowe, ponieważ w znaczącym stopniu determinują one sposób w jaki rozwija się dana jednostka terytorialna pod względem potencjału demograficznego. Osoby w wieku 25-34, stanowią grupę, która w sposób znaczący wpływa na kształt lokalnej sytuacji demograficznej – osoby znajdujące się w tym przedziale wiekowym są najbardziej skłonne do założenia rodziny, wyboru „miejsca do życia”, kupna mieszkania oraz podjęcia stałej pracy – a co za tym idzie zapewnienia zastępowalności pokoleń. Z kolei wysoki odsetek seniorów w danej społeczności wiąże się z koniecznością zwiększenia wydatków w takich obszarach jak zdrowie i usługi społeczne oraz dostosowaniem infrastruktury do ich potrzeb.

W 2019 roku odsetek mieszkańców w wieku 25-34 lat na terenie Gminy Wróblew wyniósł 14,97%. Z kolei w 2023 roku wartość tego wskaźnika dla badanej jednostki kształtowała się na poziomie 12,62%. Dla obu lat wartości te były większe niż średnie dla gmin powiatu oraz województwa. Dynamika zjawiska wyniosła 84%, co oznacza znaczne zmniejszenie się udziału mieszkańców we wspomnianym wieku w liczbie ludności Gminy. Jest to zmiana niekorzystna, świadcząca

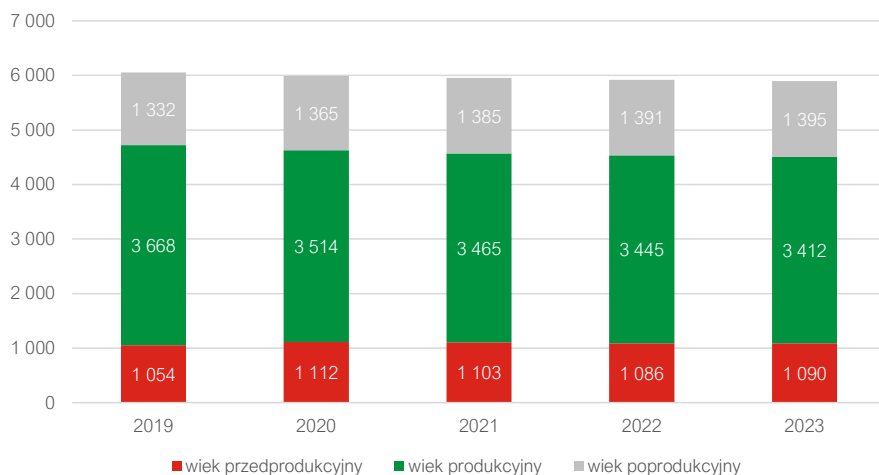
o odpływie ludzi młodych z tego terenu, który może wskazywać na niską atrakcyjność Gminy dla mieszkańców wchodzących w dorosłość. W 2019 roku liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w Gminie stanowiła 27,60% liczby ludności w wieku produkcyjnym. Do 2023 r. wartość ta wzrosła do 32,20%. Oznacza to, że w Gminie Wróblew następuje zwiększanie się udziału osób starszych przy jednoczesnym zmniejszaniu się udziału osób młodszych w liczbie ludności ogółem.

Tab. 23. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Wróblew w 2019 i 2023 roku na tle powiatu i województwa

JST	udział mieszkańców w wieku 25-34 lat w ludności ogółem (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2019	2023	dynamika	2019	2023	dynamika
woj. łódzkie	13,35	11,57	87%	30,70	35,20	115%
powiat sieradzki	14,58	11,91	82%	27,20	32,10	118%
Wróblew	14,97	12,62	84%	27,60	32,20	117%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przedstawione powyżej dane znajdują swoje odzwierciedlenie na poniższej rycinie, przedstawiającej strukturę ludności wg grup produkcyjnych. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zwiększała się nieznacznie tylko w roku 2020 oraz 2023, natomiast w pozostałych latach malała w stosunku do roku poprzedniego. Liczba osób w wieku produkcyjnym każdego roku w badanym okresie malała, natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym corocznie rosła. Należy również zaznaczyć, że już na początku badanego okresu, w 2019 roku, liczba osób w wieku poprodukcyjnym przewyższała liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym, a w kolejnych latach różnica ta się powiększała. Jest to zjawisko niekorzystne, które może w przyszłości negatywnie oddziaływać na lokalny rynek pracy, ze względu na to, że więcej osób „schodzi” z rynku pracy niż na niego „wchodzi”. Ponadto, w przyszłości konieczne może okazać się zwiększenie nakładów finansowych przez Gminę na świadczenia społeczne oraz usługi opiekuńcze dla osób starszych.

Ryc. 36. Struktura ludności w Gminie Wróblew w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Kapitał społeczny**3.2.1. Żłobki i przedszkola**

W Gminie Wróblew nie funkcjonują placówki świadczące opiekę nad dziećmi do lat 3, tj. żłobki i kluby malucha. Na terenie Gminy funkcjonuje natomiast jedno Publiczne Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym we Wróblewie oraz trzy oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej im. T. Kościuszki w Wąglczewie, Szkole Podstawowej im. W. S. Reymonta w Chartupi Wielkiej oraz Szkole Podstawowej w Słomkowie Mokrym. W roku szkolnym 2023/2024 do przedszkola i oddziałów przedszkolnych w Gminie Wróblew uczęszczało łącznie 186 dzieci.

Tab. 24. Przedszkola w Gminie Wróblew w roku szkolnym 2023/2024

Lp.	Nazwa przedszkola/oddziału/punktu przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wróblewie Publiczne Przedszkole im. Wróbelka Elemelka we Wróblewie	96	5	19	7:00-16:00
2.	Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Słomkowie Mokrym	36	2	18	7:30-15:00
3.	Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. T. Kościuszki w Wąglczewie	23	1	23	8:00-14:00
4.	Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Wł. St. Reymonta w Chartupi Wielkiej	31	2	16	7:30-15:00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

W latach 2019/2020-2023/2024 średnio ok. 19 dzieci uczęszczało do przedszkoli na terenie innych gmin, z kolei średnio 10 dzieci z innych gmin uczęszczało do przedszkoli na terenie Gminy Wróblew. Miesięczny koszt utrzymania dziecka w przedszkolu wzrósł z ok. 759 zł w roku szkolnym 2019/2020 do ok. 1 159 zł w roku 2023/24.

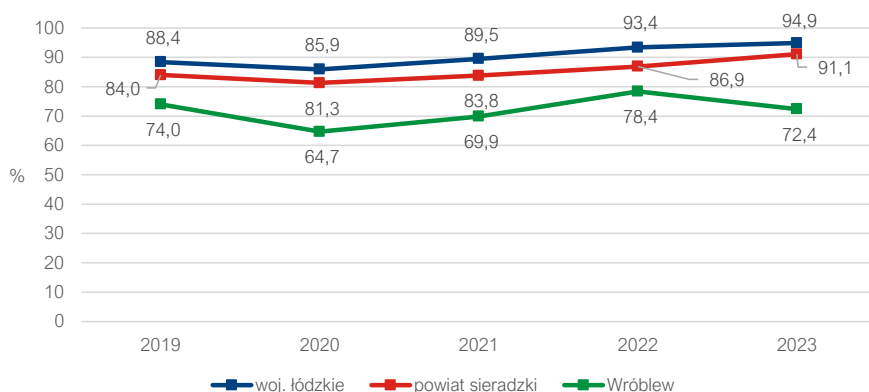
Tab. 25. Przedszkola w Gminie Wróblew w roku szkolnym 2023/2024 – część 2

		2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin	os.	22	20	17	14	20
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie gminy	os.	6	10	11	11	12
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym	zł	758,63	793,88	802,00 (922,02)	983,14 (1131,73)	1 159,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

Poniższa rycina przedstawia odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Wróblew na tle średnich dla gmin powiatu sieradzkiego i województwa łódzkiego w latach 2019-2023. Z przedstawionych danych wynika, że udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w badanym okresie znacznie się zmienił. W 2019 roku wartość analizowanego wskaźnika wyniosła 74,0%, następnie w 2020 r. zmalała do

64,7% by do 2022 roku wzrosnąć do 78,4%. W 2023 r. z kolei udział ten wyniósł 72,4%. W całym badanym okresie udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Wróblew był niższy od średniej dla gmin powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego. Zauważa się zatem konieczność rozwoju usług przedszkolnych na terenie badanej jednostki, które umożliwią zwiększenie liczby dzieci objętych opieką, a także szybszy powrót młodych rodziców na rynek pracy.

Ryc. 37. Udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2.2. Szkoły

W 2023 roku na terenie Gminy Wróblew funkcjonowały cztery szkoły podstawowe: SP w Słomkowie Mokrym, SP im. Tadeusza Kościuszki w Wąglczewie, SP im. Władysława Stanisława Reymonta w Chartupii Wielkiej oraz Szkoła Podstawowa we Wróblewie w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego we Wróblewie.

Tab. 26. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Wróblew w 2023 roku

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli	Zmianowy system pracy
Szkoła Podstawowa we Wróblewie (Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wróblewie)	150	8	19	15,88	nie
Szkoła Podstawowa w Słomkowie Mokrym	102	8	13	19,21	nie
Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Wąglczewie	53	7	8	14,99	nie
Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Chartupii Wielkiej	123	8	15	22,63	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

Wszystkie szkoły z terenu Gminy w roku szkolnym 2023/2024 zapewniały swoim uczniom dostęp do obiektów sportowych, szafek, świetlicy oraz wsparcia psychologa. Na każdy komputer przypadało: 5 uczniów w ZSP we Wróblewie, ok. 5,4 uczniów w SP w Słomkowie Mokrym, ok. 3,8 uczniów w SP w Wąglczewie i ok. 7,7 uczniów w SP w Chartupli Wielkiej. Na każdy projektor multimedialny przypadało z kolei odpowiednio: 13,6 uczniów, 14,6 uczniów, ok. 3,8 uczniów i ok. 20,5 uczniów. Żadna ze szkół nie prowadziła klas dwujęzycznych, sportowych ani integracyjnych.

Tab. 27. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Wróblew

Nazwa szkoły:	SP we Wróblewie	SP w Słomkowie Mokrym	SP w Wąglczewie	SP w Chartupli Wielkiej
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	11	9	9	10
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	sala gimnastyczna – stan dobry Boisko Orlik – stan dobry	sala gimnastyczna – stan dobry	sala gimnastyczna – stan dobry	sala gimnastyczna – stan dobry, boisko wielofunkcyjne - dobry
Pracownie językowe	nie	nie	nie	nie
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie	nie	nie	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	30	19	14	16
Projektory multimedialne (szt.)	11	7	1	6
Kamery - monitoring szkolny	tak	tak	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia	tak	tak	tak	tak
Świetlice (godziny otwarcia)	11:25-15:25	7:00-7:30; 11:20-12:35; 13:20-13:50; 14:15-14:30	11:25-14:10	7:35-8:20, 12:15-15:00
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	tak	tak	tak
Gabinet pielęgniarstwa / stomatologiczny	gabinet pielęgniarstwa	nie	gabinet pielęgniarstwa	gabinet pielęgniarstwa
Wsparcie psychologiczne (liczba etatów)	0,43	0,52	0,27	0,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

W latach 2019/20-2021/22 łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Wróblew wraz z klasami "0" uległa zwiększeniu z 633 do 645, a następnie zmalała do 614 w roku szkolnym 2023/24. Liczba uczniów z terenu Gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin wynosiła między 63 a 69 w latach 2019/20-2022/23, a następnie znacząco się zmniejszyła – do 55 w roku szkolnym 2023/24. Należy jednak zwrócić uwagę, że zmiany te w części spowodowane były reformą oświatową (m.in. tzw. pusty rocznik).

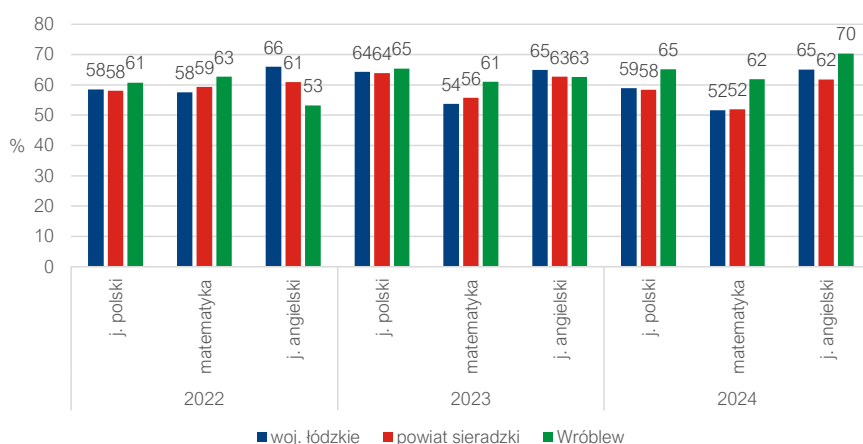
Tab. 28. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Wróblew uczęszczająca do szkół na terenie Gminy

Rok szkolny	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Wróblew wraz z klasami "0" (os.)	633	639	645	637	614
Liczba uczniów z terenu Gminy Wróblew, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	69	63	66	67	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Jednym z wykorzystywanych do tego celu narzędzi są wyniki egzaminów. W celu przeanalizowania poziomu nauczania w na terenie Gminy Wróblew porównano wyniki uczniów gminnych szkół podstawowych z egzaminu ósmoklasisty ze średnią dla wszystkich gmin powiatu oraz województwa łódzkiego.

W większości przypadków uczniowie szkół podstawowych z terenu Gminy Wróblew osiągnęli wyższe wyniki ze wszystkich części egzaminu ósmoklasisty w porównaniu do średniej dla powiatu oraz województwa. Jedynie wyjątki w latach 2022-2024 to wyniki z części dot. j. angielskiego w 2022 oraz 2023 roku. Pozytywnym aspektem jest też to, że średni wynik z angielskiego w Gminie z każdym rokiem rósł i osiągnął poziom 70% w 2024 r.

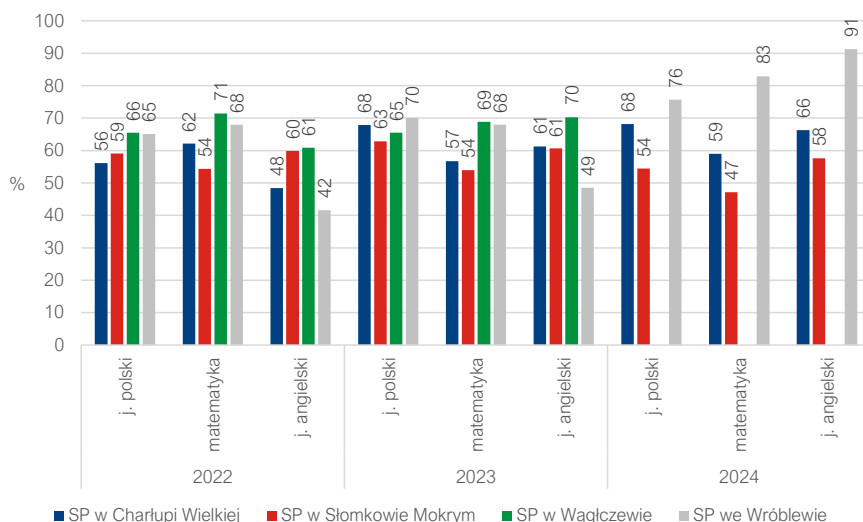

Ryc. 38. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Wróblew w latach 2022-2024 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Łódź 2024.

Poniższa rycina przedstawia średnie wyniki z egzaminu ósmoklasisty w poszczególnych szkołach podstawowych znajdujących się na terenie Gminy. W 2024 roku nie zostały przedstawione dane dla SP w Wąlczewie, ze względu na zbyt niską liczbę uczniów uczestniczących w egzaminie. W przypadku innych szkół największą uwagę skupia wyjątkowo duży wzrost średniego wyniku z części dotyczącej angielskiego w 2024 r. w SP we Wróblewie (91%) w stosunku do lat poprzednich (49% w 2023 i 42% w 2022 roku). Również wyniki z matematyki w tym samym roku

w tej szkole dość znacznie się poprawiły (83% w 2024 r., 68% w latach 2022 i 2023). Należy jednak pamiętać, iż w 2024 liczba uczniów uczestniczących w egzaminie była bardzo niewielka (tzw. pusty rocznik), z czego wynika także niewielka reprezentatywność danych.

*brak danych dla SP w Wąglczewie dla 2024 r. wynika ze zbyt małej liczby zdających

Ryc. 39. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach podstawowych Gminy Wróblew w latach 2022-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Łódź 2024.

W ostatnich latach w szkołach podstawowych znajdujących się na terenie Gminy Wróblew realizowano/organizowano m.in. następujące:

- **projekty edukacyjne:** „Program dla szkół”, „Trzymaj formę”, „Bieg po zdrowie”, „Dopalaczom mówimy STOP”, „Projekt Krokus”, „WF z AWF”, „Akcja Żonkile”, „Narodowe Czytanie”, „Bezpieczna Szkoła Krokodylka Tirka”, „Hazard? Nie daj się wciągnąć”, „Aktywna tablica”, „Szkolny Klub Sportowy”, Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania;
- **zawody/turnieje:** szachowe, tenisa stołowego, unihokeja, koszykówki, piłki siatkowej, Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym;
- **konkursy:** „Terapeutyczna moc książek”, „Twórczość patriotyczna”, „Orzeł matematyczny”, „Dbam o środowisko w łódzkim”, konkurs pieśni żołnierskiej i patriotycznej, „Śpiewasie”, „Kto ty jesteś?”, „Potyczki matematyczne”, „Panda”, „Albus”, konkurs piosenki anglojęzycznej, „Skrzaczik”, „Moja wieś”, „Opowiem Wam wierszem”, „Bezpiecznie na wsi mamy, bo o zdrowie dbamy”, „Książka mówi”, „Szkoła dla Wszystkich - od tolerancji do integracji”, konkurs wiedzy pożarniczej, konkurs geograficzny;
- **formy wsparcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami:** zajęcia: rewalidacyjne, logopedyczne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, z psychologiem, korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

W 2023 r. Gmina Wróblew przeznaczyła na wydatki związane z oświatą i wychowaniem ok. 17,7 mln zł, czyli kwotę zdecydowanie wyższą niż w pozostałych analizowanych latach, co wynikało

jednak w dużej mierze ze zwiększonych wydatków inwestycyjnych, przeznaczonych na przebudowę wraz z termomodernizacją bazy edukacyjno-sportowej w szkołach w Charłupi Wielkiej oraz Wąglczewie. Wydatki majątkowe we wcześniejszych latach kwoty te były zazwyczaj dużo mniejsze, poza 2019 rokiem, gdy realizowano zadanie inwestycyjne związane z termomodernizacją budynku placówki oświatowej (wtedy: Publicznego Gimnazjum we Wróblewie). Stopień pokrycia wydatków oświatowych przez subwencję oświatową w 2023 roku, nie wliczając wyjątkowych wydatków majątkowych, wyniósł ok. 63% i był porównywalny z latami poprzednimi (poza oczywistą różnicą w 2020 roku). Biorąc pod uwagę nominalne wartości subwencji – na przestrzeni badanego okresu odnotowano ich wzrost z prawie 5 mln zł w 2019 roku do niemal 7,7 mln zł w 2023 roku.

Tab. 29. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Wróblew w latach 2019-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
WYDATKI OGÓŁEM	8 035 408,34	12 065 179,15	8 817 178,80	9 620 265,08	10 688 068,35	17 715 826,89
Wydatki bieżące, w tym:	8 033 378,84	8 702 464,51	8 799 912,97	9 583 119,08	10 552 188,35	12 292 465,07
Wynagrodzenia i pochodne	6 044 663,32	6 617 182,91	6 938 357,52	7 378 212,62	8 164 038,67	9 162 387,73
Pozostałe wydatki bieżące	1 988 715,52	2 085 281,60	1 861 555,45	2 204 906,46	2 388 149,68	3 130 077,34
Wydatki majątkowe	2 029,50	3 362 714,64	17 265,83	37 146,00	135 880,00	5 423 361,82
SUBWENCJA OŚWIATOWA	4 976 233,00	5 325 676,00	5 542 985,00	5 942 205,00	6 791 307,00	7 662 443,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	3 059 175,34	6 739 503,15	3 274 193,80	3 678 060,08	3 896 761,35	10 053 383,89
Stopień pokrycia	62%	44%	63%	62%	64%	43%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

3.2.3. Kultura i sport

Wysoka jakość życia i zadowolenie mieszkańców wiąże się w znacznej mierze z możliwościami zaspokojenia ich potrzeb w zakresie kultury, sportu oraz rekreacji. W związku z tym na terenie Gminy funkcjonują instytucje kulturalne, a także organizowane są imprezy i różne wydarzenia o charakterze kulturalno-sportowym.

Podmiotami realizującymi zadania w zakresie kultury w Gminie Wróblew, których organem prowadzącym jest Gmina, są:

- Gminny Ośrodek Kultury we Wróblewie,
- Gminna Biblioteka Publiczna we Wróblewie.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań z zakresu upowszechniania kultury na terenie Gminy Wróblew jest Gminny Ośrodek Kultury we Wróblewie. Prowadzi działalność kulturalną polegającą na rozwoju i zaspokajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców. Celem nadrzędnym jest pozyskiwanie i przygotowywanie środowiska do aktywnego uczestnictwa

w kulturze oraz współtworzenia jej wartości. Do podstawowych zadań podmiotu należą: rozwijanie potrzeb kulturalnych wszystkich grup wiekowych, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie zainteresowań kulturalnych mieszkańców Gminy Wróblew, tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości człowieka w tym do jego duchowego wzrostu, kształtowanie kultury wypoczynku i życia codziennego oraz kształtowanie nawyków do korzystania z dziedzictwa i dóbr kultury narodowej oraz regionalnej. Warto zaznaczyć, że w budynku GOK-u odbywają się zajęcia plastyczne, muzyczne, nauka śpiewu, nauka tańca, gry na instrumentach oraz od września 2024 roku najmłodsi mają możliwość brania udziału w zajęciach z robotyki.

Wśród zespołów i sekcji działających przy Gminnym Ośrodku Kultury można wymienić:

- Zespół wokalny „OtoMy”,
- Kapelę Piosenki Biesiadnej „Kumpele Wróbele”,
- Formację Taneczną „Rytmika”,
- Formację Taneczną „SZAŁ”,
- Formację Taneczną „SZAŁ MAŁE”.

Co więcej, Gminny Ośrodek Kultury współpracuje z OSP, Kołami Gospodyń Wiejskich oraz organizacją emerytów i rencistów. Efektem tej współpracy była m.in. pomoc przy organizacji Gminnych Zawodów Pożarniczych, pomoc przy organizacji imprez charytatywnych, a także wypożyczenie namiotu i organizacja nagłośnienia.

Kolejnym podmiotem realizującym działalność kulturalną w Gminie jest Gmina Biblioteka Publiczna, która znajduje się w miejscowości Wróblew 15. Głównym celem działalności Biblioteki jest promocja czytelnictwa, organizacja zajęć kulturalno-oświatowych, a także działalność informacyjna. Księgozbiór Biblioteki liczy łącznie ponad 22 tys. woluminów. Według danych Urzędu Gminy Wróblew, z Biblioteki korzysta 440 czytelników. Oprócz działalności statutowej Biblioteka organizuje następujące wydarzenia i zajęcia:

- wystawy nowych zbiorów bibliotecznych,
- spotkania bibliotecznego klubu czytelniczego,
- konkursy m.in. plastyczne,
- warsztaty literackie,
- zajęcia dla seniorów m.in. zajęcia komputerowe, kurs języka angielskiego
- ferie i wakacje w Bibliotece,
- zajęcia okazjonalne m.in. joga.

Upowszechnianie kultury fizycznej oraz sportu w Gminie Wróblew stanowi efekt działalności funkcjonujących na jej terenie klubów sportowych:

- Uczniowski Klub Sportowy WRÓBLEWIANKA,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy WRÓBLEW,
- Uczniowski Klub Sportowy „OLIMPIK” w Chartupiu Wielkiej,
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy MODLISZKI,
- Ludowy Klub Sportowy KOBIERZYCKO w Kobierzycu.

W wyżej wymienionych klubach sportowych mieszkańcy mają możliwość trenowania piłki nożnej.

Głównym celem funkcjonowania wyżej wymienionych klubów jest poprawa kondycji fizycznej i zdrowia psychicznego mieszkańców poprzez uczestnictwo w aktywnym stylu życia oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi różnych form aktywności poprzez zwiększenie dostępności mieszkańców do działalności prowadzonej przez kluby sportowe, upowszechnienie i rozwój różnych dyscyplin sportowych oraz promocję sportu i aktywności fizycznej.

W poniższej tabeli zawarto spis obiektów kulturalno-sportowych znajdujących się na terenie Gminy Wróblew – jest ich łącznie 10. Największy odsetek z nich stanowiły boiska sportowe (50%) oraz hale sportowe (30%). Na terenie badanej jednostki zlokalizowane są również dwie instytucje kultury, które znajdują się we Wróblewie. Wszystkie obiekty charakteryzowały się stanem dobrym, przy czym większość z nich była nowopowstałymi przestrzeniami.

Tab. 30. Stan infrastruktury kulturalno-sportowej w Gminie Wróblew w 2023 roku

Nazwa obiektu i lokalizacja	Charakterystyka obiektu	Zajęcia organizowane dla mieszkańców
Budynek GOK we Wróblewie	Nowy obiekt	Zajęcia plastyczne, muzyczne, nauka śpiewu, tańca, gry na instrumentach, zajęcia z robotyki
Gminna Biblioteka Publiczna	obiekt po remoncie (zlokalizowana w budynku UG Wróblew)	Promocja i upowszechnianie czytelnictwa, zajęcia z języka angielskiego, komputerowe - organizowane dla seniorów, zajęcia jogi
Boisko Orlik przy SP we Wróblewie	Stan dobry	Gry i zabawy sportowe, wstęp wolny dla mieszkańców
Boisko przy SP we Wągiczewie	Odnowione w 2023 r.	Gry i zabawy sportowe, wstęp wolny dla mieszkańców
Boisko w Kobierzycu	Nowy obiekt	Gry i zabawy sportowe, wstęp wolny dla mieszkańców
Boisko sportowe w Smardzewie	Nowy obiekt	Gry i zabawy sportowe, wstęp wolny dla mieszkańców
Boisko sportowe w Tubądzinie	Nowy obiekt	Gry i zabawy sportowe, wstęp wolny dla mieszkańców
Hala sportowa przy SP w Chałupi Wielkiej	Nowy obiekt	Zajęcia prowadzone w ramach szkolnych zajęć sportowych
Hala sportowa przy SP we Wróblewie	Stan dobry	Zajęcia prowadzone w ramach szkolnych zajęć sportowych
Hala sportowa przy SP w Słomkowie Mokrym	Stan dobry	Zajęcia prowadzone w ramach szkolnych zajęć sportowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wróblew.

Do najważniejszych cyklicznych imprez kulturalno-sportowych organizowanych na terenie Gminy zalicza się:

- **Dni Gminy Wróblew** – jest to gminne święto integrujące wszystkich mieszkańców, które odbywa się co roku w Słomkowie Suchym. Organizatorem wydarzenia jest Gminny Ośrodek Kultury we Wróblewie oraz Gmina Wróblew. Mieszkańcy mogą skorzystać z wielu stoisk z jedzeniem oraz wesołego miasteczka, wydarzeniu towarzyszą koncerty.

- **Wróblewska Eko Dycha** – biegi po wyznaczonych trasach między farmami wiatrowymi. W ramach tego wydarzenia odbywają się biegi przełajowe na 5 i 10 km, a także marsz *nordic walking* na 5 km dla seniorów oraz bieg dla dzieci na 500 m.
- **Targi Rolniczo-Ogrodnicze** – targi odbywają się w miejscowości Kościerzyn, jest to największe i najważniejsze wydarzenie promujące ekologiczne i tradycyjne produkty żywnościowe. Podczas imprezy prezentowane są maszyny rolnicze oraz produkty branży budowlanej. Co więcej, uczestnicy mają okazję skorzystania z szerokiej oferty gastronomicznej, która oferuje m.in. rzemieślnicze wytwory.
- **Dzień Ziemniaka** – są to targi rolnicze, które odbywają się we wrześniu w miejscowości Kościerzyn. Podczas wydarzenia prezentowane są m.in. maszyny i środki do uprawy ziemniaków, pokazy, konkursy oraz kiermasze z ziemniakami w roli głównej. Dodatkowo uczestnicy wydarzenia mają okazję spróbować tradycyjnych potraw regionalnych.

3.2.4. Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych Gminy.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Wróblew odpowiadają funkcjonariusze Komisariatu Policji w Błazkach, który jest jednostką Policji podległą Komendzie Powiatowej w Sieradzu. Gmina Wróblew charakteryzuje się niskim współczynnikiem przestępczości. Najczęściej popełnianym przestępstwem według danych Urzędu Gminy Wróblew jest wandalizm.

Dodatkowo, w ramach zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, na terenie Gminy funkcjonuje monitoring wizyjny, który zlokalizowany jest przy stacjach uzdatniania wody oraz na terenie budynków użyteczności publicznej, w tym między innymi Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Kultury we Wróblewie.

Za bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Wróblew odpowiadają strażacy z 17 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej: w Bliźniewie, Chartupia Wielkiej, Drążnej, Dziebédowie, Inczewie, Kobierzycu, Kościerzynie, Oraczewie, Rowach, Sadokrzycach, Sędzicach, Słomkowie Suchym, Smardzewie, Wąglczewie, Wróblewie, Tubądzinie oraz Słomkowie Mokrym. Jednostki OSP w Kobierzycu, Oraczewie, Słomkowie Suchym i Wróblewie ujęte są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (KSRG) – ich rejonem operacyjnym chronionym jest powiat sieradzki (dla reszty jednostek: Gmina). Wszystkie gminne jednostki OSP współpracują z Gminą Wróblew poprzez zabezpieczanie wydarzeń organizowanych na jej terenie.

Tab. 31. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Wróblew

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym
OSP Bliźniew	Bliźniew	nie
OSP Chartupia Wielka	Chartupia Wielka 86	nie
OSP Drążna	Drążna 76	nie
OSP Dziebédów	Dziebédów 30	nie
OSP Inczew	Inczew 13	nie
OSP Kobierzycu	Kobierzycu	tak

OSP Kościerzyn	Kościerzyn 1A	nie
OSP Oraczew	Oraczew 34	tak
OSP Rowy	Rowy 35	nie
OSP Sadokrzyce	Sadokrzyce 23	nie
OSP Sędzice	Sędzice 15	nie
OSP Słomków Suchy	Słomków Suchy 74	tak
OSP Smardzew	Smardzew 47	nie
OSP Wąłczew		
OSP Wróblew	Wróblew 17	tak
OSP Tubądzin	Tubądzin 32B	nie
OSP Słomków Mokry	Słomków Mokry	nie

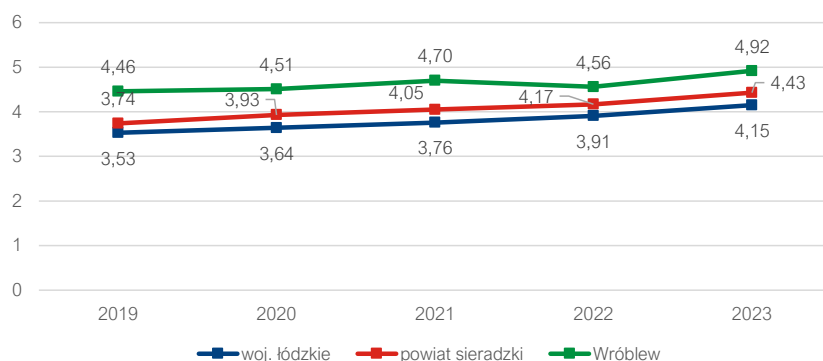
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wróblew.

3.2.5. Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne

Na terenie Gminy Wróblew funkcjonują organizacje pozarządowe, które mają służyć diagnozowaniu i zaspakajaniu potrzeb mieszkańców. Prężnie działające organizacje zwiększają wpływ sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej, wpływają na zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie lokalnych problemów oraz oddziałują na poprawę jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych.

Gmina Wróblew współpracuje z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego oraz wolontariatem na podstawie rocznych programów współpracy. W 2024 roku współpraca ta odbywała się na podstawie *Rocznego Programu Współpracy Gminy Wróblew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024*, przyjętego uchwałą nr XLVII/345/23 Rady Gminy Wróblew z dnia 7 grudnia 2023 roku. Celem programu jest dążenie do realizacji zadań publicznych Gminy, w ramach partnerskiej współpracy z organizacjami, dla jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy. Na realizację zadań publicznych ze sfery działalności pożytku publicznego w 2023 r. w budżecie Gminy przeznaczono 15 000 zł. Powierzone zadania realizowano w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej przez Uczniowski Klub Sportowy „Wróblewianka”.

Na poniższej rycinie przedstawiona została liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wróblew na tle średniej dla gmin powiatu sieradzkiego oraz województwa łódzkiego w latach 2019-2023. W analizowanym okresie ich liczba charakteryzowała się tendencją wzrostową (wyjątek stanowił 2022 rok), a w 2023 roku wyniosła 4,92. Był to jednak wynik wyższy od średniej dla gmin powiatu oraz województwa. Ma na to wpływ m.in. bardzo duża liczba Ochotniczych Straży Pożarnych. Należy podkreślić, że stopniowy wzrost wartości wskaźnika jest zjawiskiem pozytywnym, który może świadczyć o wzrastającej aktywności społecznej mieszkańców Gminy.

Ryc. 40. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zgodnie z danymi Portalu Rejestrów Sądowych, w 2024 roku w Gminie Wróblew, działały 22 organizacje pozarządowe, w tym m.in. 17 Ochotniczych Straży Pożarnych oraz kilka stowarzyszeń.

Wśród organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy wymienić można:

- Fundację Tubądzin,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Oraczewie,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Bliźniewie,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Drążnej,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Dziebądowie,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Inczewie,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Kobierzycu,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Kościerzynie,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Rowach,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Sadokrzycach,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Sędzicach,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Słomkowie Mokrym,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Słomkowie Suchym,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Smardzewie,
- Ochotniczą Straż Pożarną w Tubądzinie,
- Ochotniczą Straż Pożarną we Wróblewie,
- Przychodnia Hipokrates Sp. z o.o.,
- Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych „Z Pasją”,
- Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich „Rakowiczanka”,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „OSP Reymontówka” w Chartupii Wielkiej,
- Wróblewskie Stowarzyszenie Oświatowe „Nie pytaj”.

Organizacje te współpracują z Gminą w zakresie pozyskiwania środków finansowych dla stowarzyszeń, celem wsparcia ich działalności, współorganizowania lokalnych imprez kulturalnych

i rozrywkowych oraz reprezentowania Gminy Wróblew w wydarzeniach na szczeblu powiatowym, wojewódzkim, krajowym i międzynarodowym.

Gmina Wróblew jest członkiem stowarzyszeń oraz związku międzygminnego, w śród nich należy wymienić:

Lokalna Grupa Działania „Ziemia Wieluńsko-Sieradzka” – LGD „Ziemia Wieluńsko-Sieradzka” jest kontynuacją LGD „Ziemia Wieluńska” realizującą Program PROW 2007-2013. Stowarzyszenie dokonało rozszerzenia terytorialnego przyłączając 4 gminy z powiatu sieradzkiego łącząc się terytorialnie i działając wspólnie według określonych celów statutowych. Została wyrażona chęć współpracy w ramach Lokalnej Grupy Działania pod nową nazwą „Ziemia Wieluńsko-Sieradzka” powstałej z połączenia z LGD „Szlakiem Sieradzkiej E-ski”. W związku z czym w skład LGD wchodzi 10 gmin: Biała, Brąszewice, Brzeźno, Czarnożyły, Mokrsko, Ostrówek, Skomlin, Wieluń, Wróblew oraz Złoczew. Stowarzyszenie zajmuje się wspólną realizacją projektów oraz pozyskiwaniem środków europejskich. W ramach Lokalnej Strategii Rozwoju określono następujące cele dla Stowarzyszenia:

1. Poprawa jakości życia z uwzględnieniem rozwoju kultury, rekreacji i turystyki na obszarze LGD
 - o Rozwój obszarów wiejskich poprzez tworzenie miejsc rekreacji, wypoczynku oraz rozwój kultury,
 - o Zachowanie dziedzictwa lokalnego,
 - o Ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz innowacyjność.
2. Rozwój potencjału społecznego i aktywizacja mieszkańców LGD
 - o Promocja i upowszechnianie wiedzy o obszarze Lokalnej Grupy Działania,
 - o Integracja i pobudzenie do realizacji oddolnych inicjatyw społeczności lokalnej.
3. Tworzenie potencjału dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy
 - o Rozwój lokalnej przedsiębiorczości,
 - o Podnoszenie wiedzy i kompetencji społeczności lokalnej.

Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” – w skład Związku wchodzi 23 gminy z województwa wielkopolskiego oraz łódzkiego. Zadaniem związku jest, w szczególności:

- Wybudowanie i eksploatacja Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Orli Staw”, przetwarzającego odpady komunalne w instalacjach, jakimi dysponuje Związek,
- Realizacja usługi zagospodarowania odpadów, w szczególności zbierania i przetwarzania w instalacjach, jakimi dysponuje Związek, odpadów komunalnych wytworzonych, odebranych i zebranych na terenie gmin – uczestników Związku:
 - o Dostarczanych przez podmioty, którym gminy powierzyły odbiór odpadów komunalnych lub odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych,
 - o Dostarczanych przez uprawnione podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy,
- Realizacja usługi odbioru i transportu odpadów,
- Prowadzenie działalności edukacyjnej w dziedzinach należących do zakresu działania Związku, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Łódzkie Stowarzyszenie Samorządowe „pomagaMY” – w skład stowarzyszenia wchodzi 67 członków, w tym województwo łódzkie oraz powiaty i gminy tego województwa. Głównymi

celami Stowarzyszenia są wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów członków Stowarzyszenia – czyli gmin, powiatów, miast i miasteczek oraz ich mieszkańców – polegająca na organizowaniu i udzielaniu wzajemnej pomocy jednostkom samorządu terytorialnego województwa łódzkiego w zakresie zapobiegania oraz likwidacji negatywnych skutków zdarzeń kryzysowych takich jak: powódź, susza, wichura, pożar, awaria techniczna, zamach terrorystyczny itp. Podstawowym sposobem realizacji tego celu będzie możliwie jak najszybsze udzielanie pomocy finansowej w sytuacji, kiedy któryś z samorządów zostanie dotknięty skutkami klęsk żywiołowych i innych nieoczekiwanych zdarzeń.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Zgodnie z danymi Narodowego Funduszu Zdrowia w Gminie Wróblew znajduje się jeden punkt podstawowej opieki zdrowotnej – Przychodnia Hipokrates zlokalizowana pod adresem Wróblew 11. W miejscowości Charłupia Wielka zlokalizowana jest również filia przychodni. Ponadto, na terenie Gminy znajduje się również Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej NOWA-MED (Wróblew 15), który jest poradnią stomatologiczną.

Najbliższym szpitalem, jest Szpital Wojewódzki im. Prymasa Kardynała Stefana Wyszyńskiego, który zlokalizowany jest przy ul. Armii Krajowej 7 w Sieradzu. Szpital oddalony jest od centrum badanej jednostki o ok. 10 km, a czas dojazdu samochodem osobowym wynosi ok. 12 min. Na terenie Szpitala zlokalizowana jest również stacja pogotowia. Na terenie Gminy znajdują się również dwa punkty apteczne, z których mogą korzystać mieszkańcy w celu zaopatrzenia się w niezbędne leki oraz wyroby medyczne.

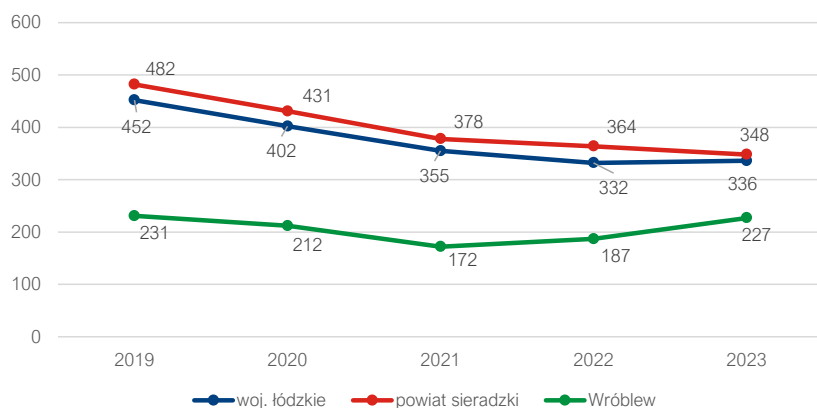
Polityka społeczna Gminy Wróblew jest prowadzona w oparciu o treść:

- *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wróblew na 2024 roku,*
- *Gminnego Programu Wspierania Rodzin na lata 2022-2024,*
- *Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.*

Podmiotem świadczącym usługi społeczne na terenie Gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który zlokalizowany jest pod adresem Wróblew 15.

Nadrzędnym celem działalności placówki jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Art.2).

W 2023 roku w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców Gminę Wróblew zamieszkiwało 227 beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej. W 2019 roku było ich nieznacznie więcej (231), a od 2020 roku nastąpił znaczący spadek tej liczby. Podobną tendencję zaobserwowano również w skali powiatu sieradzkiego i województwa łódzkiego, przy czym w przypadku średniej dla gmin z tych jednostek liczby beneficjentów w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców były znacząco wyższe niż w Gminie. Jednak należy zauważyć, że od 2021 roku liczba beneficjentów w Gminie Wróblew zaczyna zwiększać się.

Ryc. 41. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę osób objętych usługami opiekuńczymi w Gminie Wróblew w latach 2019-2023. Zaobserwowano niewielki wzrost, należy jednak zaznaczyć, że na skutek pogłębiających się niekorzystnych przemian demograficznych w przyszłości liczba ta może znacznie wzrosnąć. Przy czym należy zaznaczyć, iż na terenie Gminy nie funkcjonuje Klub Seniora czy też Dzienny Dom Pomocy. W 2023 roku z pomocy społecznej skorzystało 127 osób. W ramach pomocy społecznej udzielane są świadczenia finansowe, tj. zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe i celowe specjalne, a także pomoc w naturze (żywność, leki), usługi opiekuńcze, interwencje kryzysowe oraz szeroko rozumiana praca socjalna w formie poradnictwa.

Tab. 32. Liczba osób objętych wsparciem w Gminie Wróblew w latach 2019-2023

Rodzaj usługi	2019	2020	2021	2022	2023
opiekuńcze	4	7	7	11	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wróblew.

W poniższej tabeli przedstawiona została liczba mieszkań komunalnych oraz mieszkań socjalnych w Gminie Wróblew w latach 2019-2023. W analizowanym okresie Gmina dysponowała 3 mieszkaniami socjalnymi oraz 2 mieszkaniami komunalnymi, przy czym należy podkreślić, iż nie przewiduje się powiększenia zasobu mieszkaniowego Gminy poprzez budowę nowych lokali mieszkalnych. Co więcej, średni czas oczekiwania na mieszkanie komunalne wynosi około 6 miesięcy.

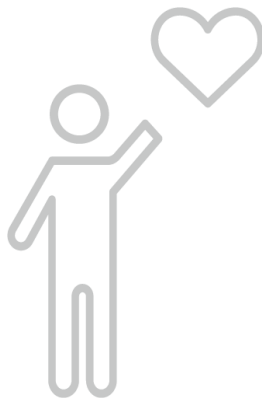
Tab. 33. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Wróblew w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkań komunalnych	2	2	2	2	2
Liczba mieszkań socjalnych	3	3	3	3	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wróblew.

Zasady gospodarowania mieniem komunalnym Gminy Wróblew określa Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Wróblew na lata 2020-2024, uchwalony na

mocy uchwały nr X/81/19 Rady Gminy Wróblew z dnia 15 listopada 2019 roku. Zgodnie z zapisami programu wysokość miesięcznej stawki podstawowej opłaty za najem lokalu mieszkalnego za 1 m² powierzchni użytkowej lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy ustala Wójt Gminy. Ponadto, zadaniem Gminy z zakresu zarządzania jej zasobem mieszkaniowym jest zapewnienie najemcom lokali podstawowych warunków mieszkaniowych, przeprowadzenie remontów, bieżącej konserwacji lokali, dokonywanie przeglądów okresowych budynków, prowadzenie spraw związanych z najmem lokali poprzez zawieranie umów najmu, pobieranie czynszu i innych opłat związanych z najmem lokali, a także pozyskiwanie nowych lokali poprzez adaptacje pomieszczeń.

Spis rycin

Ryc. 1. Położenie Gminy Wróblew na tle województwa łódzkiego i powiatu sieradzkiego	64
Ryc. 2. Położenie Gminy Wróblew na tle gmin powiatu sieradzkiego	65
Ryc. 3. Układ komunikacyjny Gminy Wróblew	67
Ryc. 4. Przebieg Kolei Szybkiej Prędkości na terenie Gminy Wróblew	69
Ryc. 5. Pozostałe obszary funkcjonalne o znaczeniu regionalnym w województwie łódzkim	72
Ryc. 6. Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim	74
Ryc. 7. Pokrycie terenu Gminy Wróblew	75
Ryc. 8. Zasięg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w obrębie Gminy Wróblew	76
Ryc. 9. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	79
Ryc. 10. Lokalizacja złóż kruszywa naturalnego na terenie Gminy Wróblew	81
Ryc. 11. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Wróblew	83
Ryc. 12. Porównanie liczby podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2019-2023 działających na terenie Gminy Wróblew	89
Ryc. 13. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023	90
Ryc. 14. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023 (%)	90
Ryc. 15. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie sieradzkim i województwie łódzkim na tle kraju w latach 2019-2023	91
Ryc. 16. Użytkowanie gospodarstw rolnych oraz użytków rolnych na terenie Gminy Wróblew w 2020 roku	92
Ryc. 17. Powierzchnia zasiewów upraw w Gminie Wróblew w 2022 roku	92
Ryc. 18. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Wróblew w 2022 roku na tle powiatu i województwa	94
Ryc. 19. Energia wiatru w Polsce w kWh/(m ² /rok) na wysokości 10 i 30 metrów	98
Ryc. 20. Średnie roczne sumy usłonecznienia w Polsce	98
Ryc. 21. Mapa rozkładu gęstości ziemskiego strumienia ciepłego na obszarze Polski	99
Ryc. 22. Dochody ogółem i dochody bieżące Gminy Wróblew w latach 2018-2023 (zł)	101
Ryc. 23. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023	102
Ryc. 24. Wydatki ogółem i wydatki bieżące Gminy Wróblew w latach 2018-2023 (zł)	102
Ryc. 25. Wykonanie budżetu Gminy Wróblew w latach 2018-2023	103
Ryc. 26. Struktura dochodów Gminy Wróblew w latach 2018-2023	104
Ryc. 27. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Wróblew w latach 2019-2023 na tle powiatu i województwa	106
Ryc. 28. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Wróblew na lata 2024-2029	109
Ryc. 29. Gęstość zaludnienia w powiecie sieradzkim w 2023 roku	110
Ryc. 30. Struktura ludności w Gminie Wróblew w latach 2019-2023	114
Ryc. 31. Udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023	115
Ryc. 32. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Wróblew w latach 2022-2024 na tle powiatu i województwa	117
Ryc. 33. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w szkołach podstawowych Gminy Wróblew w latach 2022-2024	118

Ryc. 34. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa w latach 2019-2023.....	124
Ryc. 35. Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Wróblew na tle powiatu i województwa	127

Spis tabel

Tab. 1. Wydatki w dziale Transport i łączność w latach 2018-2023 w Gminie Wróblew (mln zł)	70
Tab. 2. Ruch budowlany w Gminie Wróblew w latach 2019-2023 na tle średniej gmin powiatu sieradzkiego	77
Tab. 3. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie sieradzkim w latach 2019-2023	87
Tab. 4. Podmioty działające na terenie Gminy Wróblew na koniec 2023 r. według sekcji PKD	88
Tab. 5. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Wróblew na tle powiatu sieradzkiego	93
Tab. 6. Źródła energii w Gminie Wróblew w 2023 roku	97
Tab. 7. Stan gospodarki odpadami w Gminie Wróblew w latach 2020-2023	100
Tab. 8. Dochody podatkowe Gminy Wróblew w latach 2018-2023 (zł)	104
Tab. 9. Wydatki Gminy Wróblew wg działów klasyfikacji budżetowej w latach 2018-2023 (zł)	105
Tab. 10. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020 w Gminie Wróblew	107
Tab. 11. Inwestycje w Gminie Wróblew zrealizowane przy dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Polski Ład	108
Tab. 12. Zmiany liczby ludności w powiecie sieradzkim 2019-2023	111
Tab. 13. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wróblew w latach 2019-2023 na tle powiatu i województwa	112
Tab. 14. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Wróblew w 2019 i 2023 roku na tle powiatu i województwa	113
Tab. 15. Przedszkola w Gminie Wróblew w roku szkolnym 2023/2024	114
Tab. 16. Przedszkola w Gminie Wróblew w roku szkolnym 2023/2024 – część 2	114
Tab. 17. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Wróblew w 2023 roku	115
Tab. 18. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Wróblew	116
Tab. 19. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Wróblew uczęszczająca do szkół na terenie Gminy	117
Tab. 20. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Wróblew w latach 2019-2023	119
Tab. 21. Stan infrastruktury kulturalno-sportowej w Gminie Wróblew w 2023 roku	121
Tab. 22. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Wróblew	122
Tab. 23. Liczba osób objętych wsparciem w Gminie Wróblew w latach 2019-2023	127
Tab. 24. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Wróblew w latach 2019-2023	127

Załącznik 2: Wzór ankiety

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)

